

གོངས་པ་རབ་གསལ་

(DGONGS PA RAB GSAL)
GONG-PA RAB-SEL

ILLUMINATION OF THE TRUE THOUGHT
JE TSONGKAPA (1357- 1419)

ILUMINACIÓN DEL VERDADERO
PENSAMIENTO
JE TSONGKAPA (1357-1419)

།།བསྐྱེད་ཆོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གློ་གསལ་སྟོན་
མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

, ,BSTAN BCOS CHEN PO DBU MA LA 'JUG PA'I SPYI DON RNAM BSHAD
DGONGS PA RAB GSAL GYI DGONGS PA GSAL BAR BYED PA'I BLO GSAL SGRON
ME ZHES BYA BA BZHUGS SO,,

HEREIN CONTAINED IS A LAMP FOR THOSE OF CLEAR MINDS, WHICH IS AN ILLUMINATION OF THE
TRUE THOUGHT OF THE ILLUMINATION OF THE TRUE THOUGHT, AND PRESENTS AN OVERVIEW OF
THAT GREAT CLASSICAL COMMENTARY ENTERING THE MIDDLE WAY.

AQUÍ ESTA CONTENIDO EL TEXTO UNA LÁMPARA PARA AQUELLOS DE MENTE CLARA, QUE ES LA
“ILUMINACIÓN DEL VERDADERO PENSAMIENTO”, Y PRESENTA UNA EXPLICACIÓN AL GRAN
COMENTARIO CLÁSICO LLAMADO “ENTRANDO AL CAMINO MEDIO”

།།མ་ཏི་བྱ་དྲི་པ་མ་རྩུ་ཤུ་སཏྲ་མ་ཏྲུ་མ་གཙ་མ་ཏྲུ་ར་སལ་ས

„MA TI BH'A D'I PA MA H'A SH'A STRA MA DHY'A MA KA AA VA T'A RA SYA SA

མུ་ནུ་རབ་བི་བླ་ཤི་ཏ་མུ་ཀུ་ར་པུ་བླ་ལུ་ཀར་ལུ་ཀར་

M'A NY'A RTHA BI BH'A shI TA M'A K'A RA PRA BH'A A'A KA RA BH'A KA RA

ནུ་མ་བི་ཏ་ར་ཏི་སྐ།།

N'A MA BI HA RA TE SMA,,

Matibha dipa mahashastra madhyamaka avatarsya samanyartha vibhashitam adkara prabha akara bhakara nama viharesma.

༄༅།།བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་

,,BSTAN BCOS CHEN PO DBU MA LA 'JUG PA'I SPYI DON RNAM BSHAD

དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་གསལ་སྟོན་

DGONGS PA RAB GSAL GYI DGONGS PA GSAL BAR BYED PA'I BLO GSAL SGRON

མི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ME ZHES BYA BA BZHUGS SO,,

Herein contained is A Lamp for Those of Clear Minds, which is an illumination of the true thought of The Illumination of the True Thought, and presents an overview of that great classical commentary Entering the Middle Way.

Aquí esta contenido el texto Una Lámpara para Aquellos de Mente Clara, que es la “Iluminación del Verdadero Pensamiento, y presenta una explicación al gran comentario clásico llamado Entrando al Camino Medio”

ན་མོ་མཉམ་གྱི་པ་ཡ།

NA MO MANYDZU GHO shA [*sh'A] YA,

Namo Manjughoshaya.
I bow down to Gentle Voice.

Me postro ante Voz Gentil

།གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རབ་རྗེ་གས་པས།

,GRANGS MED GSUM DU TSOGS GNYIS RAB RDZOGS PAS,

།སྐྱ་གསུམ་བརྟེས་ནས་ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱ་ལ།

,SKU GSUM BRNYES NAS THEG GSUM GDUL BYA LA,

།མཇེད་མཚོག་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་རབ་བསྐྱར་བའི།

,MDZAD MCHOG 'KHOR LO GSUM PO RAB BSKOR BA'I,

།ཐུབ་དབང་སྐྱ་བའི་དབང་པོར་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

,THUB DBANG SMRA BA'I DBANG POR PHYAG 'TSAL LO,

I bow down to the Lord of the Able Ones,
the absolute lord of the spoken word,
who completed the two collections
over the length of three countless eons,
and thus won the three holy bodies;
then performed the highest of enlightened deeds,
turning the wheel three times
for disciples of three different ways.

Me postro ante el Señor de los Capaces,
el señor absoluto de la palabra hablada,
quien completó las dos colecciones
a lo largo de dos inmensos eones,
y obtuvo los tres cuerpos santos;
y después realizó las más altas tareas iluminadas,
girando la rueda por tres veces
para los discípulos de los diferentes caminos.

།རབ་འབྱམས་ཞིང་དུ་རྣམས་ཆེན་སྦྱོད་པ་ཡིས།

,RAB 'BYAMS ZHING DU RLABS CHEN SPYOD PA YIS,

།མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྐྱལ་བའི་ཁུར་ཁྱེར་བའི།

,MTHA' YAS 'GRO BA SGRAL BA'I KHUR KHYER BA'I,

།རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ།

,RGYAL SRAS KUN GYI DBUS NA LHAM ME BA,

།སྲས་ཀྱི་སྲུ་བོ་གཉིས་ལ་འང་མགོས་ཕྱག་འཚལ།

,SRAS KYI THU BO GNYIS LA'ANG MGOS PHYAG 'TSAL,

I bow down as well to his two sons, the princes,
who shine in the midst of a mass
of the princes and princesses of the Victors—
the two who took on the heavy burden
of freeing infinite beings in infinite worlds
with their extraordinarily potent deeds.

Me postro también ante sus hijos, los príncipes,
que brillan en medio de la masa
los príncipes y las princesas de los Victoriosos-
los dos tomaron para si la pesada carga
de liberar a los infinitos seres de los infinitos mundos
con sus acciones extraordinariamente potentes.

[\$The two sons here would be the two principal disciples of Gautama Buddha:
Shariputra and Maudgalyayana.]

(Los dos hijos en este caso serían los dos discípulos principales de Buda Gautama:
Shariputra y Maudgalyayana.)

།རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ།

,RGYAL BA'I RING LUGS SPYI DANG KHYAD PAR DU,

།རྟིན་འབྲེལ་ཟབ་མེདི་དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ལ།

,RTEN 'BREL ZAB MO'I DE NYID 'GREL BA LA,

།ས་སྤྱིང་འདི་ན་འགྲན་པའི་ལྷ་དང་བྲལ།

,SA STENG 'DI NA 'GRAN PA'I ZLA DANG BRAL,

ཀླུ་སྐྱུབ་སྣིང་པོ་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག

,KLU SGRUB SNYING PO RTAG TU RGYAL GYUR CIG

May you always be victorious, Nagarjuna Heart,
without equal on this entire planet
in explaining, in general, the system
of the Victors—and more especially
the essence of the profound,
dependent origination.

Que siempre seas victorioso, Corazón Nagaryuna,
sin igual en todo el planeta
para explicar, todo el sistema de los Victoriosos-
y específicamente la esencia
de la profunda originación dependiente.

ཡལ་སྲས་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ།

,YAB SRAS DGONGS PA MTHAR THUG THAL 'GYUR DU,

འགྲེལ་བའི་སྲོལ་འབྲེད་གྲུབ་མཚོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས།

,GREL BA'I SROL 'BYED GRUB MCHOOG SANGS RGYAS BSKYANGS,

སྲོལ་འཛིན་ལྷ་མིད་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བའི་ཞབས།

,SROL 'DZIN ZLA MED DPAL LDAN ZLA BA'I ZHABS,

ཞི་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད།

,ZHI BA LHA DANG BCAS PA'I ZHABS LA 'DUD,

I throw my self down as well
at the holy feet of that highest adept,
Buddhapalita, who opened the door
of the system that interprets
the true thought of the father and son
as being that of the Consequence group.
I also bow at the feet of the one
who kept this system in the world:

the Moon that cannot be eclipsed,
and I kneel as well to Shantideva.

Me postro también
ante los pies del adepto más alto,
Buddhapalita, quien abrió la puerta
de los sistemas que interpretan
el verdadero pensamiento del padre y del hijo
del grupo Consecuencialista.
Me postro también a los pies
del que mantiene este sistema en el mundo:
la Luna que no puede ser eclipsada,
y me arrodillo ante Shantideva.

[§The “father and son” here are Arya Nagarjuna and his disciple Aryadeva. The “Moon” here is Master Chandrakirti; the first part of his name, *chandra*, means “moon” in Sanskrit.]

(En este punto el “padre y el hijo” son Arya Nagarjuna y su discípulo Aryadeva. La “Luna” se refiere aquí al Maestro Chandrakirti; la primera parte de su nombre *chandra* significa “luna” en sánscrito.)

།རྒྱལ་བའི་མཁྱིལ་བརྩེ་གཅིག་བསྐྱེས་འཇམ་དཔལ་དབྱུངས།

,RGYAL BA'I MKHYEN BRTZE GCIG BSDUS 'JAM DPAL DBYANGS,

།ངུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བབྱུང་བ།

,NGUR SMRIG 'DZIN PA'I BSHES GNYEN TSUL BZUNG BA,

།སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་གྱི།

,BLO BZANG GRAGS PA'I DPAL ZHES SA GSUM GYI,

།སྐྱེ་གྱུ་འི་འདྲིན་པ་མཚོག་ལ་སྐྱིང་ནས་འདུད།

,SKYE RGU'I 'DREN PA MCHOG LA SNYING NAS 'DUD,

I bow from my heart to that highest guide
of beings in all the three different realms:
to the one we know as Lobsang Drakpa—
the divine angel Gentle Voice,
all the knowledge and love of the Victors combined,

masquerading in the form of a spiritual friend
dressed in the saffron robes.

Me postro desde mi corazón ante el más alto guía
de los seres, de los tres reinos:
ante aquel que conocemos como Lobsang Drakpa-
el angel divino Voz Gentil,
todo el conocimiento y amor de los Victoriosos combinado,
en la forma de un amigo espiritual
vestido con túnica azafranada.

[# “Lobsang Drakpa” was the ordination name of Je Tsongkapa (1357-1419), author of
Illumination of the True Thought.]

(“Lobsang Drakpa” era el nombre de ordenación de je Tsongkapa (1357-1419), autor
de *Illuminación del Verdadero Pensamiento.*)

།དེ་སྲས་ཐུ་བོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པའི།

,DE SRAS THU BO GNYIS LAS LEGS BRGYUD PA'I,

།བཤེས་གཉེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཚོས་འདི་ཡི།

,BSHES GNYEN SPYI DANG KHYAD PAR CHOS 'DI YI,

།བཀའ་འདྲིན་ནོད་པའི་སྤྱ་མའི་ཞབས་བརྟུང་ནས།

,BKA' DRIN NOD PA'I BLA MA'I ZHABS BTUD NAS,

།དགོངས་པ་རབ་གསལ་དགོངས་གསལ་སྒྲོན་མེ་འབྲི།

,DGONGS PA RAB GSAL DGONGS GSAL SGRON ME 'BRI,

I fall first at the feet of entire lineage
of spiritual guides descended from
his two holy sons,\$ the princes;
and then especially I touch
the holy feet of my Lamas,
the ones who have shown me the priceless kindness
of granting me this teaching.
And so now I shall write
this lamp to illumine
the *Illumination of the True Thought.*

Me postro primero ante los pies de todo el linaje
de guías espirituales que descienden de
sus dos santos hijos, los príncipes;
y después de manera especial toco
los pies santos de mis Lamas,
aquellos que me han mostrado su invaluable amabilidad
de darme estas enseñanzas.
De tal forma que ahora escribiré
esta lámpara que esclarezca la *Iluminación del Verdadero Pensamiento*.

[*His two holy sons*: Refers to the two principle disciples of Je Tsongkapa: Gyaltsab Je Darma Rinchen (1364-1432) and Kedrup Je Gelek Pelsang (1385-1438).]

(*Sus dos santos hijos*: Se refiere a los dos discípulos principales de Je Tsongkapa: Gyaltsab Je Rinchen (1364-1432) y Kendrup Je Gelek Pelsang (1385-1438).)

།དེ་ལ་འདིར་བསྐྱེན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།རང་གི་འགྲེལ་པ་

,DE LA 'DIR BSTAN BCOS CHEN PO DBU MA LA 'JUG PA, RANG GI 'GREL PA

དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ།བསྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་སྲོན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱིའི་

DANG MTHUN PAR 'CHAD PA LA, BSTAN BCOS KYI SNGON DU 'GRO BA SPYI'I

རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།སྐབས་སུ་བབས་པའི་གཞུང་དོན་སོ་སོར་

RNAM GZHAG BSHAD PA DANG, SKABS SU BABS PA'I GZHUNG DON SO SOR

བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས།

BSHAD PA DANG GNYIS LAS,

And so now I will present a treatise upon that great classical commentary, *Entering the Middle Way*, in accordance with the author's own explanation of it. We will proceed in two steps: a preliminary, general overview of the work; and then separate explanations of selected portions.

Ahora presentaré un tratado sobre el gran comentario clásico, *Entrando en el Camino Medio*, de acuerdo con la propia explicación del autor. Procederemos en dos pasos: uno preliminar, que es el punto de vista general del trabajo; y después a través de explicaciones separadas de partes selectas.

དང་པོ་ལ། རང་ཅག་ཚོ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཇོན་པར་

DANG PO LA, RANG CAG TSE 'DI'I BDE BA TZAM GYIS CHOG PAR MI 'DZIN PAR

འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་གྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གྱིས་

'JIG RTEN PHYI MA PHAN CHAD KYI BDE BA DON DU GNYER BA RNAMS KYIS

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྣོ་

YANG DAG PAR RDZOGS PA'I SANGS RGYAS LA SKYABS SU SONG BA'I SGO

ནས། དེའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ལ་མར་བསྟོད་པ་ལས།

NAS, DE'I BSTAN PA LA 'JUG RIGS TE, SPEL MAR BSTOD PA LAS,

Here is the first. You and I are people who have decided that it's not enough to simply be content with the pleasure of this current life. We strive for happiness in the world beyond, and more. And so it's right that we should take shelter in the totally enlightened one, and thereby enter into his teachings. And this is true because *Interwoven Praises* says,

Empezaremos con el primero. Tú y yo somos gente que ha decidido no estar satisfecho con los placeres de esta vida. Buscamos la felicidad en un mundo más allá. De tal modo que es correcto que tomemos refugio en el totalmente iluminado, y entremos en sus enseñanzas. Esto es verdad porque *Alabanzas Entrelazadas* dice,

།གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི།

,GTING MTHA' MED PA'I 'KHOR BA NI,

།རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས།

,RGYA MTSO'I NANG NA RNAM PAR GNAS,

།འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བྱད་པའི།

,DOD CHAGS LA SOGS MI ZAD PA'I,

།ཁུ་སྤྱིན་གྱིས་ནི་ལུས་བློས་པས།

,CHU SRIN GYIS NI LUS ZOS PAS,

Here we are adrift alone
on a shoreless ocean,
the cycle of pain.
The savage sharks
of desire and such
rip away at our bodies.

Estamos aquí a la deriva y solos,
en un océano sin puertos,
en el ciclo del dolor.
Los tiburones salvajes
del deseo
destrozan nuestros cuerpos.

།དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།

,DE RING GANG LA SKYABS SU MCHI,

།གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན།

,GANG LA NYES PA THAMS CAD KUN,

།གང་ཉན་ནས་ཡོངས་ཡི་མི་མངའ་ཞིང།

,GTAN NAS YONGS YE MI MNGA' ZHING,

།གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན།

,GANG ZHIG LA NI YON TAN KUN,

།རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་གྱུར་པ།

,RNAM PA KUN TU GNAS GYUR PA,

Who can we turn to now
for shelter?
To the one who is totally free
of each and every fault there is.
to the one who possesses
every good quality, in every way.

¿Hacia quien vamos a voltear

por refugio?
Hacia aquel que esta totalmente libre
de cada una de las faltas.
Hacia aquel que posee
todas las buenas cualidades.

།གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི།
,GAL TE SEMS SHIG YOD NA NI,

།དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་།
,DE NYID LA NI SKYABS 'GRO ZHING,

།དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་།
,DE BSTOD DE NI BKUR BA DANG,

།དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།
,DE YI BSTAN LA GNAS PA'I RIGS,

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And so if you had any mind at all
you must go for shelter to him;
you must praise him, honor him,
and come to stay in his teachings.

Así que si tienes algo de inteligencia
debes tomar refugio en él;
debes alabarlo y honrarlo,
y establecerte en sus enseñanzas.

འདུག་བྱ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཡང་། ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་།
'JUG BYA RGYAL BA'I BSTAN PA DE LA YANG, LUNG GI BSTAN PA DANG,

རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས།

RTOGS PA'I BSTAN PA GNYIS,

The teaching into which we should enter, moreover, comes in two parts: that teaching which is physical, and the teaching in the form of realizations.

Las enseñanzas a las que debemos entrar, están divididas en dos partes: aquella que es física y la enseñanza en forma de realizaciones.

དང་པོ་ལ། ལྷོན་པས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་

DANG PO LA, STON PAS NYON MONGS PA BRGYAD KHRI BZHI STONG GI

གཉིན་པོར། ཚོས་གྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་

GNYEN POR, CHOS KYI PHUNG PO BRGYAD KHRI BZHI STONG GSUNGS PA'I

ནང་ནས། བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་རབ་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི།

NANG NAS, BRJOD BYA'I NGOS NAS RAB DANG PHUL DU BYUNG BA NI,

རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ།

RGYAS 'BRING BSDUS GSUM LTA BU YIN TE,

As for the physical teaching, the Teacher spoke 84,000 heaps of Dharma, as antidotes for the 84,000 different forms of mental affliction. Of all these teachings, like the more extensive, medium-length, and briefer sutras on the perfection of wisdom are— from the point of view of their subject matter—the highest and most exalted.

En lo que respecta a las enseñanzas físicas, el Maestro transmitió 84,000 grupos de Dharma como antidotos para las 84,000 formas de aflicciones mentales. Todas estas enseñanzas tales como los sutras largos, cortos y de mediana extensión y los sutras más breves que tratan de la perfección de la sabiduría, son desde el punto de vista del tema las enseñanzas más altas y exaltadas.

དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། ཐར་པ་

DE'I DNGOS BSTAN LA THAMS CAD MKHYEN PA THOB PAR MA ZAD, THAR PA

ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་

TZAM THOB PA LA YANG NGES PAR RTOGS DGOS PA'I STONG NYID RGYAS

པར་བསྟན།

PAR BSTAN,

And this is because what they teach explicitly, and at great length, is emptiness: that thing which one must surely realize not only to reach omniscience, but even just freedom.

Y esto es así porque lo que enseñan de forma explícita y profusa, es el vacío: aquello que se tiene que realizar, no solo para alcanzar la omnisciencia, sino también para el logro de la liberación.

སྐས་དོན་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པ། གྲངས་ངེས་

SBAS DON LA RIGS CAN GSUM GYI MNGON PAR RTOGS PA'I NGO BO NGES

པ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

PA, GRANGS NGES PA, GO RIM NGES PA RGYAS PAR BSTAN PA'I PHYIR,

It is also true because what they teach implicitly, again at great length, is how the essence of the realizations of those of the three tracks is fixed; and how their number is fixed; and how their order is fixed.

Es cierto también porque lo que enseñan explícitamente de manera profusa, es como se obtiene la esencia de las realizaciones de aquellos que transitan por los tres senderos; y como su número es establecido; y como su orden es establecido.

འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་

'DIR DE GNYIS KYI NANG NAS, DNGOS BSTAN STONG NYID KYI RIM PA GTAN

ལ་འབེབས་ཤིང་། དེ་ཡང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་

LA 'BEBE SHING, DE YANG MGON PO KLU SGRUB KYIS ZAB MO RTEN 'BYUNG

གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྗེས་སུ་

GI DE KHO NA NYID LUNG RIGS KYI SGO NAS GTAN LA PHAB PA'I RJES SU

འབྲངས་ནས་གཏན་ལ་འབྲེབས་པ་ཡིན་ཏེ།

'BRANGS NAS GTAN LA 'BEBS PA YIN TE,

What we will undertake here is to set forth an entire treatment of one of these two: emptiness, the explicit subject matter of these teachings. And to do so, we will follow the way in which the Savior, Nagarjuna, utilized both scriptural authority and logic in order to establish the meaning of that profound object: the suchness of dependent origination.

Lo que consideraremos aquí es como establecer el tratamiento de uno de estos dos temas: el vacío, el tema explícito de estas enseñanzas. Y para hacerlo seguiremos el método que el Salvador Nagaryuna utilizó, el texto autoritativo y la lógica para poder establecer el significado de este tema tan profundo: la talidad de la originación dependiente.

མགོན་པོས་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ། མདོ་སྔགས་

MGON POS SPYIR RGYAL BA'I BSTAN PA RGYAS PA'I PHYIR DU, MDO SNGAGS

ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་ཅིང་། བྱུང་པར་དུ་ཡང་ཟབ་མོ་

KYI GSUNG RAB DU MA ZHIG MDZAD CING, KHYAD PAR DU YANG ZAB MO

རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལུང་རིགས་ཀྱི་སློ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་

RTEN 'BYUNG GI DE KHO NA NYID LUNG RIGS KYI SGO NAS GTAN LA PHAB

པའི་ཕྱིར་དང་།

PA'I PHYIR DANG,

We will do so because, in general, the Savior composed a great number of perfect works on both the open and the secret teachings, al for the purpose of spreading the teachings of the teachings of the Victors. And more specifically, he specialized in setting forth this profound meaning of the suchness of dependent origination, using both scriptural authority and logic.

Lo haremos así porque en general, el Salvador compuso un gran número de trabajos perfectos en ambas enseñanzas, tanto abiertas como secretas, todo con el propósito

de transmitir las enseñanzas de los Victoriosos. Y más específicamente, el se especializo en propagar el profundo significado de la talidad de la originación dependiente, usando la autoridad de las escrituras y la lógica.

དེ་ལྟར་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་

DE LTAR 'GREL BAR RGYAL BA NYID KYIS LUNG BSTAN PA'I TSAD MA'I SKYES

བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

BU YIN PA'I PHYIR,

Moreover, he is a being of truth that the Buddha foretold would come to further clarify his teachings.

Más aún, el es un ser profetizado por Buda que vendría a clarificar sus enseñanzas.

དེ་ཙམ་དུ་མ་བློན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསེ་བྲིགས།

DE TZAM DU MA ZAD THUN MONG BA'I BSTAN BCOS SKYE BO GSO THIGS,

ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་དུ་མ་མཛད་

SHES RAB BRGYA PA, 'JIG RTEN LUGS KYI BSTAN BCOS SOGS DU MA MDZAD

པའི་ཕྱིར།

PA'I PHYIR,

And finally, this Savior also composed a great many classical commentaries upon more common subjects: works such as *A Drop to Heal*, *A Hundred Lines on Wisdom*, and *The Commentary on Worldly Affairs*.

Finalmente, el Salvador compuso muchos comentarios clásicos acerca de temas más comunes: Trabajos tales como *Una Gota para Sanar*, *Cien Líneas de Sabiduría* y *El Comentario de Asuntos Mundanos*.

[\$Commentaries upon more common subjects: The first two works mentioned are listed in by these names in the Tengyur Catalog of works translated from the Sanskrit. The third work could refer to several other compositions by Master Nagarjuna found in the same section of the Tengyur. @list Tohoku numbers, just before sotik.]

(Comentarios sobre asuntos más comunes: Los primeros dos trabajos mencionados que son enlistados por sus nombres en el Catálogo del Tengyur de los textos

traducidos del sánscrito. El tercer trabajo puede referirse a otros textos compuestos por el Maestro Nagaryuna que pueden encontrarse en la misma sección del Tengyur. @list Tohoku numbers, just before sotik.)

དེས་ན་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་

DES NA ZAB MO RTEN 'BYUNG GI DE KHO NA NYID LUNG RIGS GNYIS KYI SGO

ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དུ་མའི་ལུང་གི་སྒོ་ནས་

NAS GTAN LA PHAB PA'I TSUL YOD DE, MDO SDE DU MA'I LUNG GI SGO NAS

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ་

ZAB PA DANG RGYA CHE BA'I PHYOGS GNYIS RGYAS PAR STON PA MDO SDE

ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ། དབུ་མ་རིགས་

KUN LAS BTUS DANG; RIGS PA'I SGO NAS GTAN LA 'BEBS PA, DBU MA RIGS

ཚོགས་དུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

TSOGS DRUG GSUNGS PA'I PHYIR,

Now there is a way in which Master Nagarjuna set forth the profound meaning of the suchness of dependent origination by using both scriptural authority and logic. For the former, he composed *The Compendium of the Sutras*, which utilizes quotations from a great number of sutras in order to explain, at length, both the profound and the far-reaching sides of the teachings. For the latter, he taught the Middle-Way Collection of Six works on Reasoning.

Ahora existe un camino a través del cual el Maestro Nagaryuna establece el profundo significado de la talidad de la originación dependiente usando la autoridad de los textos y la lógica. Para lo anterior, compuso *El Compendio de los Sutras*, que utiliza referencias de una gran cantidad de sutras, para poder explicar de forma extensa el significado profundo de estas enseñanzas. Con respecto a la lógica, el enseñó la Colección del Camino Medio y los Seis trabajos del razonamiento.

རིགས་ཚོགས་དུག་པོ་དེས་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཅུ་

RIGS TSOGS DRUG PO DES BRJOD BYA JI LTAR BSTAN PA'I TSUL YOD DE, RTZA

ཤེས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་

SHES RANG GZHAN GYI SDE PA RNAMS KYIS SGRO BTAGS PA'I BSGRUB BYA

བདེན་དངོས་བཀག་པ་དང།

BDEN DNGOS BKAG PA DANG,

Now there is a way in which the Collection of Six Works on Reasoning presents its subject matter. And this is true, first of all, because *The Root Text on Wisdom* refutes the idea of a truly-existing, working thing—the existence of which other groups seek to prove, when in fact they have simply fabricated it.

Existe una forma a través de la cual la Colección de los Seis Trabajos Sobre Razonamiento presenta este tema. Esto es verdad primero que nada porque *El Texto Raíz de Sabiduría*, refuta la idea de una cosa verdaderamente existente, existencia que otros grupos buscan probar, cuando de hecho simplemente las fabrican.

ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་

ZHIB MO RNAM 'THAG GIS RANG BZHIN GYIS GRUB PA'I SGRUB BYED RTOG

གའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་བཀག་པ་དང།

GE'I TSIG DON BCU DRUG BKAG PA DANG,

Secondly, *Smashing Things to Fine Dust* refutes the idea that what we *use* to prove things—the sixteen different logical terms—could ever exist by definition.

En segundo lugar *Triturando las Cosas hasta hacerlas Fino Polvo* refuta la idea de que aquello que usamos para probar las cosas –los diez y seis términos lógicos- pudieran existir por definición.

རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པས།རང་བཞིན་

RAB BYED BDUN PA LAS 'PHROS PA'I STONG NYID BDUN CU PAS, RANG BZHIN

གྱིས་མིད་པ་ལ།སྐྱེ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་

GYIS MED PA LA, SKYE 'JIG LA SOGS PA BYA BYED KYI RNAM GZHAG 'THAD

ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

TSUL SPYIR BSTAN,

Seventy Lines on Emptiness picks up then from the seventh chapter of The Root Text on Wisdom, presenting in general terms how the entire way in which things work in the world—the very fact of things starting, stopping, and so on— is completely consistent with their lacking any nature of their own.

Setenta Líneas sobre el Vacío, retoma el capítulo siete del Texto Raíz sobre Sabiduría, presentando en términos generales, así como de forma completa, que el funcionamiento de las cosas en el mundo, -el hecho mismo de que las cosas empiezan o terminan, etc.- es completamente consistente con el hecho de que carecen de cualquier tipo de naturaleza propia.

A PARTIR DE ESTE PUNTO INICIA LA TRADUCCIÓN DEL 2º TRIMESTRE

CLASS 1

Jan 7 2005

རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་བརྗོད་གིས་བྱུང་།

RAB BYED DANG PO LAS 'PHROS PA'I RTZOD BZLOG GIS KHYAD

པར་དུ་ཡང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་

PAR DU YANG DGAG SGRUB KYI RNAM GZHAG 'THAD TSUL

བསྟན་པ།

BSTAN,

His next book, *The Refutation of Argument*, picks up from the first chapter of the same work, and goes more specifically into how the entire system of disproving and proving things is also still quite correct.

Su siguiente libro *La Refutación del Argumento*, toma fragmentos del primer capítulo del mismo texto y especifica en como todo el sistema de probar y no probar las cosas es también correcto.

དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་གཉིས་གྱིས་ཐ་

DBU MA RIN CHEN 'PHRENG BA DANG RIGS PA DRUG CU PA GNYIS KYIS THA

སྒྲུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་

SNYAD DU YOD CING, RANG BZHIN GYIS MED PA'I MTHA' GNYIS SPANGS PA'I

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་བསྟན་པའི་

DE KHO NA NYID RTOGS PA'I YE SHES DE GROL BYED KYI LAM DU BSTAN PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And the two works called *A String of Jewels of the Middle Way* and *Sixty Lines of Reasoning* demonstrate that the wisdom which perceives suchness—the wisdom which avoids the two extremes by asserting that things can exist nominally and still lack any nature of their own—is in fact the path that liberates us.

Y los dos textos llamados *Un Collar de Joyas del Camino Medio* y *Las Sesenta Líneas de Razonamiento* demuestran que la sabiduría que percibe la talidad, es la que evita los dos extremos, afirmando que las cosas pueden existir nominalmente y aún así carecer de naturaleza propia, este es de hecho, el sendero que nos libera.

ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དུག་འགོག་ན། དེ་

ZHIB MO RNAM 'THAG GIS RTOG GE'I TSIG DON BCU DRUG 'GOG NA, DE

གང་ཞེན་ཡོད་དེ།

GANG ZHE NA YOD DE,

“If Smashing Things to Fine Dust refutes sixteen different logical terms,” you may ask, “then what are those sixteen terms?”

“Si, Triturando las Cosas hasta Convertirlas en Polvo Fino refuta los dieciséis términos lógicos”, te podrías preguntar ¿Cuáles son esos dieciséis términos lógicos?

ཚཱ་མ་གཞལ་བྱ་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པ་དང།

,TSAD MA GZHAL BYA THE TSOM DGOS PA DANG,

གྲུབ་མཐའ་ཡན་ལག་རྟོག་གི་གཏན་དབབ་དང།

,GRUB MTHA' YAN LAG RTOG GE GTAN DBAB DANG,

རྩོད་དང་བཟླ་དང་སྲུན་འབྲིན་གྲོལ་བ་དང།

,RTZOD DANG BRJOD DANG SUN 'BYIN RGOL BA DANG,

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ཚིག་རྟགས་ཚར་བཅད་པ།

,GTAN TSIGS LTAR SNANG TSIG RTAGS TSAR BCAD PA,

འདི་དག་རྟོག་གི་འཛིན་དོན་བཅུ་དྲུག་གོ།

,DI DAG RTOG GE'I TSIG DON BCU DRUG GO ,

ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

,ZHES PA LTAR YIN PA'I PHYIR,

There are sixteen such terms, for they are listed in that verse which goes,

Here are the sixteen terms of logic:
Correct perception; the object considered;
Doubt; necessity; philosophical school;
Parts; logic; establishment;
Debate; statement; refutation; opponent;
False logic; their words; reason; and termination.\$

Hay dieciséis que están enlistados en el verso que dice así:

Estos son los dieciséis términos de lógica:
Percepción correcta; el objeto considerado;
Duda; necesidad; escuela filosófica;
Partes; lógica; institución; refutación; oponente;
Lógica falsa; sus palabras; razones y terminación.\$

[The sixteen terms of logic: We have not located the verse here quoted in any other work. It numbers the sixteen terms differently than other works such as the Tengyur composition *A Detailed Explanation Illuminating All the Ways* (Theg-pa thams-cad snang-bar byed-pa'i bye-brag tu bshad-pa), by the Indian master Subhutihosha (ACIP digital text TD3907, f. 307a); and other native Tibetan texts such as *The Survey of the Schools of Philosophy* (Grub-mtha') of Changkya Rolpay Dorje (1717-1786) (ACIP S0060, f. 28b) and *Annotations to the Overview of the Perfection of Wisdom, Chapter One* (Phar-phyin spyi-don) by Chuje Ngawang Pelden (b. 1806) (ACIP S0982-1, f. 2a).

(\$ Los dieciséis términos de lógica: No hemos localizado el verso aquí citado en ningún otro trabajo. Se enumera los dieciséis términos de forma diferente a otros trabajos, tales como el texto del Tengyur *Una detallada Explicación que Ilumina Todos los Caminos* (Theg-pa thams-cad snang-bar byed-pa'i bye-brag tu bshad-pa), relizado por el maestro indio Subhutihosa (ACIP digital text TD3907, f. 307a); y otros textos tibetanos tales como *La investigación de las Escuelas de Filosofía* (Grub-mthá) de Changkya Rolpay Dorje (1717-1786) (ACIP S0060, f. 28b) y *Anoaciones sobre el punto de Vista de la Perfección de la Sabiduría, Capítulo I* (Phar-Phyin Spyi-don) escrito por Chuje Ngawang pelden (b. 1806) (ACIP S0982-1, f.2a).

In these works, “the example” (dpe) comes before “necessity” and before “philosophical school”; “refutation” and “opponent” are one term as “refutation of the opponent”; “their words” appears as “rejecting the words” (tsig dor); and “reason” is “false refutation” (ltag chod)—which again comes to sixteen total terms.]

En estos trabajos “el ejemplo” (dpe) viene antes que la “necesidad” y antes que la “escuela filosófica; “refutación” y “opponente” son un solo término “refutación del oponente”; “sus palabras” aperece como “rechazando las palabras” (tsig dor); y “razón” es “falsa refutación” (ltag Chad) que de nuevo da dieciséis términos en total.)

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་ཤིང་། སྐྱེ་འཇིག་

STONG NYID BDUN CU PA RAB BYED BDUN PA LAS 'PHROS SHING, SKYE 'JIG

ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

LA SOGS PA'I RNAM GZHAG 'THAD PAR BSTAN PA'I TSUL YOD DE,

Now there is a way in which The Seventy Verses on Emptiness takes off from the seventh chapter of The Root Text on Wisdom, and in which it demonstrates that the whole way that things work—the way that things grow, or stop, and so on—is all perfectly correct.

Esta es la forma en la que Los Setenta Versos Sobre el Vacío se basa en el capítulo séptimo de Texto Raíz sobre Sabiduría y en el cual se demuestra la forma en la que todas las cosas funcionan (la forma en la que las cosas surgen , permanecen, etc.) es perfectamente correcto.

རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས།

RAB BYED BDUN PA LAS,

།མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན།

,RMI LAM JI BZHIN SGYU MA BZHIN,

།དྲི་ཟའི་གྲོང་གྲུང་ཇི་བཞིན་དུ།

,DRI ZA'I GRONG KHYER JI BZHIN DU,

།དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས།

,DE BZHIN SKYE DANG DE BZHIN GNAS,

།དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས།

,DE BZHIN DU NI 'JIG PAR GSUNGS,

འཛིན་

,ZHES

The seventh chapter says,

They have spoken that
The way in which things start,
And the way in which they stay,
And the way in which they end,
Are all the same as a dream,
An illusion, the city of the spirits.

El capítulo séptimo,

Han hablado que
La forma en la que surgen las cosas,
Y la forma en la que permanecen,
Y la forma en la que cesan,
Son todas igual que un sueño,
Una ilusión, la ciudad de los espíritus.

སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མིང་པར་བསྟན་པ་ན།

SKYE 'JIG GNAS GSUM RANG BZHIN GYIS MED PAR BSTAN PA NA,

Now suppose the point of these lines is to say that none of these three—starting, staying, and stopping—exists through any quality of its own.

Ahora supón que el punto de estas líneas es decir que ninguna de estos tres, surgir, permanecer y cesar; existen por si mismos.

ཁ་ཅིག་། དེ་མི་འཐད་དེ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མིང་ན།

KHA CIG ,DE MI 'THAD DE SKYE 'JIG GNAS GSUM RANG BZHIN GYIS MED NA,

དེ་མིང་དགོས་པ་དང་། དེ་མིང་ན་མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་

DE MED DGOS PA DANG, DE MED NA MDO LAS, GSUM PO 'DI DAG NI 'DUS

བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ཡང་མངོན། འཇིག་པར་ཡང་

BYAS KYI MTSAN NYID DE, 'DUS BYAS SKYE BA YANG MNGON, 'JIG PAR YANG

མངོན་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མངོན་ལོ། །ཞེས་

MNGON GNAS PA LAS GZHAN DU 'GYUR BA YANG MNGON NO, ,ZHES

གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན

GSUNGS PA DANG 'GAL BA'I PHYIR ZER NA

Well in that case someone might make the following objection:

It would be incorrect to say that those three cannot exist through any quality of their own. Because if they cannot, then they must not exist at all.

Bien, en ese caso alguien podría presentar la siguiente objeción:

Sería incorrecto decir que estos tres no pueden existir a través de ninguna cualidad propia (existentes por si mismos). Porque si no es así no podrían existir en absoluto.

And if you are claiming that they do not exist at all, then you are contradicting the teachings of the sutras themselves, where it is stated that “These three are the qualities which define a produced thing: the starting of produced things is evident to us; the stopping of produced things is also evident; and the fact that they stay and then change into something else is also evident.”

Si estableces que no existen en absoluto, entonces estas contradiciendo las enseñanzas de los sutras, en donde se dice que “Estas tres son las cualidades que definen una cosa producida: el surgir produce cosas eso es evidente para nosotros; el cesar produce cosas eso también es evidente; y el hecho que permanecen y después cambian a algo diferente también es evidente”.

སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་པོ་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་

SKYON MED DE, SKYE 'JIG GNAS GSUM PO THA SNYAD TZAM DU YOD PA LA

དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

DGONGS PA YIN PA'I PHYIR ZHES LAN MDZAD PA YIN TE,

And yet there is no such problem, the seventh chapter is replying. Those passages from sutra were spoken with regard to the three—a starting and a stopping and a staying—which exist only in name.

Sin embargo no existe tal problema, el capítulo séptimo replica. Aquellos pasajes del sutra que hablan en referencia a los tres (surgir, cesar y permanecer), establece que existen solo de nombre.

དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

DE SKAD DU YANG STONG NYID BDUN CU PA LAS,

།སྐྱེ་འམ་གནས་འཇིག་ཡོད་དམ་མིད།

,SKYE 'AM GNAS 'JIG YOD DAM MED,

།དམན་པའམ་མཉམ་དང་བྱུང་པར་ཅན།

,DMAN PA'AM MNYAM DANG KHYAD PAR CAN,

།སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་དབང་གི་།

,SANGS RGYAS 'JIG RTEN BSNYAD DBANG GI ,

།གསུང་གི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།

,GSUNG GI YANG DAG DBANG GIS MIN,

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

The Seventy Verses on Emptiness is making this same point when it says,

Do starting, and staying, and stopping
Exist, or do they not?
Is anything less, or equal, or better?
The Buddhas do say
That they do, and they are;
But only in keeping
With the words of the world.
It is not that they are so
In some way which is absolute.

Los Setenta Versos Sobre el Vacío establece el mismo punto al decir,

¿Existen o no el surgir, permanecer y cesar?
¿Hay algo que sea peor, igual o mejor?
Los Budas dicen
Que si, que existe tal cosa;
Pero solamente de acuerdo
Con las palabras del mundo.
No es porque estos existan
De forma absoluta.

ཚོད་བརྗོད་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་

RTZOD BZLOG RAB BYED DANG PO LAS 'PHROS SHING KHYAD PAR DU YANG

དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ།

DGAG SGRUB KYI RNAM GZHAG 'THAD PAR BSTAN PA'I TSUL YOD DE,

Now there is also the following way in which The Refutation of Argument picks up from the first chapter of The Root Text on Wisdom, and goes more specifically into how the system of disproving and proving things is also still quite correct.

Encontramos también la manera en que *La Refutación del Argumento* toma al primer capítulo de *La Raíz del Texto de la Sabiduría*, y se hace más específico en como el sistema de refutar y probar las cosas es correcto.

རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས།

RAB BYED DANG PO LAS,

།དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

,DNGOS PO RNAMS KYI RANG BZHIN NI,

།རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།

,RKYEN LA SOGS LA YOD MA YIN,

The first chapter itself states,

The nature of working things
Does not lie in their factors and such.

El primer capítulo establece,

La naturaleza de las cosas que producen efectos
No reside en sus factores o tal.

།ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

,ZHES DNGOS PO RNAMS RANG BZHIN GYIS MA SKYES PA'I RGYU MTSAN GYIS

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན།

RANG BZHIN GYIS MA GRUB PAR BSTAN PA NA,

These lines are meant to indicate that—because working things do not grow through any nature of their own—then they cannot exist through any nature of their own.

Estas líneas se escribieron para indicar que; porque las cosas que producen efectos no crecen a causa de ninguna propiedad natural surgida de si mismas, entonces no pueden existir a causa de ninguna naturaleza surgida de si mismas.

།ཁ་ཅིག་།དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྐྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་

KHA CIG ,DNGOS PO RANG BZHIN GYIS MED NA KHYOD KYI DNGOS PO

རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་

RNAMS RANG BZHIN GYIS MED CES PA'I TSIG DE YANG RANG BZHIN GYIS

མིད་དགོས

MED DGOS

This idea could lead someone to make the following objection:

Well then; if it's true that working things don't have any nature of their own, then it must be the case that your own words when you say "Working things don't have any nature of their own" cannot have any nature of their own.

Esta idea podría hacer que alguien tuviera la siguiente objeción:

Entonces; si es cierto de que las cosas que producen efectos no poseen ninguna naturaleza por si mismas, entonces las palabras que dices cuando estipulas "Las cosas que producen efectos no tienen ninguna naturaleza por si mismas" no pueden tener ninguna naturaleza propia.

དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མིད་ན། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རང་

DE RANG BZHIN GYIS MED NA, TSIG DE LA BR TEN NAS DNGOS PO RANG

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མིད་པ་

BZHIN GYIS GRUB PA DGAG PA DANG, DNGOS PO RANG BZHIN GYIS MED PA

སྐྱབ་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་རྩོད་པ་དེ་འགོད་པ་ལ།

SGRUB MI NUS SO ZHES RTZOD PA DE 'GOD PA LA,

And if it's true that these words don't have any nature of their own, then it would never be possible to employ these words to disprove that working things existed through some nature of their own, or to prove that they didn't exist through any nature of their own.

Y si es verdad que estas palabras no tienen ninguna naturaleza propia, entonces nunca sería posible emplear estas palabras para refutar que las cosas que producen efectos existen con algún tipo de naturaleza propia o de probar que no existen a través de algún tipo de naturaleza propia.

ཕྱོད་བརྗོད་ལས།

RTZOD BZLOG LAS,

།གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི།

,GAL TE DNGOS PO THAMS CAD KYI,

།རང་བཞིན་གྲུན་ལ་ཡོད་མིན་ན།

,RANG BZHIN KUN LA YOD MIN NA,

།བྱོད་གྱི་ཚིག་གྲུང་རང་བཞིན་མིད།

,KHYOD KYI TSIG KYANG RANG BZHIN MED,

།རང་བཞིན་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ།

,RANG BZHIN BZLOG PAR MI NUS SO,

།ཞེས་ཕྱོད་པ་དེ་བཀོད་ནས།

,ZHES RTZOD PA DE BKOD NAS,

This argument is set forth in *The Refutation of Argument* with the following lines:

“If it is true that no working thing at all
Possesses any nature of its own at all,
Then your words cannot have any nature either,
And could never refute this nature of things.”

Este argumento se establece en *La Refutación del Argumento* en las siguientes líneas:

“Si es verdad de que ninguna cosa que produce efectos
No posee ninguna naturaleza propia,
Entonces tus palabras no pueden tener ninguna naturaleza tampoco,
Y nunca podrían refutar la naturaleza de las cosas”.

དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་

DE LA DNGOS PO RANG BZHIN GYIS GRUB PA'I KHAS LEN DANG DAM BCA'

ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཀྱང་དེ་

YOD NA, DE LTA BU'I DGAG SGRUB KYI RNAM GZHAG MI 'THAD KYANG DE

འདྲའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་མེད་པས་དགག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

'DRA'I KHAS LEN DANG DAM BCA' MED PAS DGAG SGRUB KYI RNAM GZHAG

མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ལན་མཇེད་པ་ཡིན་ཏེ།

MI 'THAD PA'I SKYON MED PA'I LAN MDZAD PA YIN TE,

The reply given to this objection goes as follows. “If I had made any statement or assertion in favor of working things existing through some nature of their own, well then it’s true that the entire way in which I’ve disproved one thing and proven another here would be incorrect. But the fact is that I have never made any such statement or assertion. As such, I am free of this problem you’ve posed, that my disproving the one thing and proving the other cannot be correct.”

La replica dada a esta versión establece: “Si yo he hecho una aseveración o afirmación a favor de que las cosas que causan efectos existen por algún tipo de naturaleza propia, entonces es verdad que toda la forma en la que yo he refutado y probado sería incorrecta. Pero de hecho nunca he realizado tal aseveración o afirmación. Por lo tanto este problema que estableces, en donde estipulas mi refutación de una cosa y mi prueba de otra, no puede ser correcta”.

རྩོད་བརྗོད་ལས།

RTZOD BZLOG LAS,

།གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད།

,GAL TE NGAS DAM BCAS 'GA' YOD,

།དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད།

,DES NA NGA LA SKYON DE YOD,

།ང་ལ་དམ་བཅས་མེད་པས་ན།

,NGA LA DAM BCAS MED PAS NA,

།ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།

,NGA NI SKYON MED KHO NA YIN,

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because The Refutation of Argument itself says,

If I had made any such assertion,
Then that problem would apply to me.
But since I have made no such assertion,
It doesn't apply to me at all.

Y esto es verdad porque La Refutación del Argumento dice:

*Si yo hubiera hecho tal aseveración,
Entonces ese problema se aplicaría a mí.
Pero al no haber hecho esa aseveración,
No aplica en mí de ninguna forma.*

ལན་ལྷག་མ་རྣམས་ཚུང་བསྐྱོག་གི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་

LAN LHAG MA RNAMS RTZOD BZLOG GI GZHUNG LHAG MA RNAMS KYIS

འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

'CHAD PAR BYED PA'I PHYIR,

And it is further true because the remaining sections of The Refutation of Argument continue on to explain the remainder of the response here.

Y aún es más verdadero porque en las otras secciones de *la Refutación del Argumento* continúa explicando el recordatorio de la respuesta.

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་

RIGS PA DRUG CU PAS, MTHA' GNYIS SPANGS PA'I YE SHES DE GROL BYED KYI

ལམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས།

LAM DU BSTAN PA YIN TE, RIGS PA DRUG CU PA LAS,

ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ།

,YOD PAS RNAM PAR MI GROL TE,

མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན།

,MED PAS SRID PA 'DI LAS MIN,

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས།

,DNGOS DANG DNGOS MED YONGS SHES PAS,

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ།

,BDAG NYID CHEN PO RNAM PAR GROL,

ཞེས་དང་

,ZHES DANG

Now it is true that The Sixty Verses on Reasoning do teach that the wisdom which is free of two extremes is the path which takes us to liberation, for this same text states the following:

Those who think that things exist
Cannot ever be liberated.
Those who think that they don't exist
Can never escape this circle of pain.
Great ones though reach complete liberation,
For they understand perfectly how it is
That some things do exist,
While other things do not.

Es verdad que *Los Sesenta Versos Sobre Razonamiento* enseñan que la sabiduría que esta libre de los dos extremos es el sendero que nos conduce a la liberación, este mismo texto establece lo siguiente:

Aquellos que piensan que las cosas existen
Nunca podrán ser liberados.
Aquellos que piensan que no existen
Nunca podrán escapar de de este ciclo de dolor.
Los Grandes alcanzan la completa liberación,
Porque entienden perfectamente como
Algunas cosas existen
Mientras otras no.

ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ།

,YOD PA PA NI BDE 'GROR 'GRO,

མིད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ།

,MED PA PA NI NGAN 'GROR 'GRO,

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས།

,YANG DAG JI BZHIN YONGS SHES NAS,

།གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་བར་འགྱུར།

,GNYSIS LA MI BRTEN THAR BAR 'GYUR,

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And the text moreover states,

Those who think that things exist
Pass on to the higher realms.
Those who think that things don't exist
Pass on to the lower realms.
Those who totally comprehend
The way that these things really are
Avoid thinking in either way,
And so they come to freedom itself.

Y el texto añade:

Aquellos que piensan que las cosas existen
Se van a los reinos superiores
Aquellos que piensan que las cosas no existen
Se van a los reinos inferiores.
La forma en que las cosas realmente son
Evita pensar como estos dos
Así que alcanza la libertad por si misma.

རིན་ཆེན་འཕྲིང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་ཤེས་དེ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་དང་

RIN CHEN 'PHRENG BAS DE LTA BU'I YE SHES DE GROL BYED KYI LAM DANG

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

THAMS CAD MKHYEN PA 'THOB BYED KYI LAM DU BSTAN PA YIN TE,

It is the case as well that The String of Jewels teaches that this type of wisdom is both the path that enables us to reach liberation and the path which allows us to reach omniscience.

El texto *El Collar de Joyas* también nos enseña que este tipo de sabiduría, es el sendero que nos permite tanto alcanzar la liberación, así como el logro de la omnisciencia.

རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས།

RIN CHEN 'PHRENG BA LAS,

ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ།

,JI SRID PHUNG POR 'DZIN YOD PA,

དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཇིན་ཡོད།

,DE SRID DE LA NGAR 'DZIN YOD,

ངར་འཇིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།

,NGAR 'DZIN YOD NA YANG LAS TE,

དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།

,DE LAS YANG NI SKYE BA YIN,

And this is true because The String of Jewels itself says,

As long as you grasp to the parts of yourself,
Then you will grasp to yourself as well.
And as long as you grasp to yourself,
You'll continue to collect then karma as well,
And because of it too take birth.

Y esto es cierto porque *El Collar de Joyas* dice:

En tanto te aferres a las partes de ti mismo,
También de aferrarás a ti mismo.
Y en la medida que te aferres a ti mismo,
Continuaras acumulando karma,
Y como consecuencia de esto también seguirás tomando renacimientos.

།ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར།

,LAM GSUM THOG MTHA' DBUS MED PAR,

།འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འགལ་མེ་ཡི།

, 'KHOR BA'I DKYIL 'KHOR 'GAL ME YI,

།དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་རྒྱན་དུ།

,DKYIL 'KHOR LTA BU PHAN TSUN DU,

།རྒྱ་རྒྱེན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།

,RGYU RKYEN 'DI NI 'KHOR BAR 'GYUR,

These three ways have no beginning;
They have no end, nor even a middle.\$
And so this circle of fire,
The cycle of pain in which we live,
Continues to spin, like a pinwheel,
Perpetuated by causes and factors
That support each one the other.

[\$These three ways: The “three ways” here are explained by Master Jayananda in The Explication of “Entering into the Middle Way,” Section One (ACIP digital text TD3870-1, ff. 71b-72a) as referring to the grasping, collection of karma, and rebirth just mentioned.]

Estos tres caminos no tienen principio;
No tienen fin, ni siquiera tienen en medio.\$
De tal forma que este círculo de fuego,
El ciclo de dolor en el que vivimos,
Se mantiene girando, como un pinwheel,
Perpetuado por sus causas y factores
Sosteniéndose el uno al otro.

(\$Estos tres caminos: Los “tres caminos” explicados por el Maestro Jayananda en *La Explicación de “Entrando al Camino Medio”* Sección Uno (ACIP texto digital TD3870-1 ff. 71b-72a) cuando se refiere al aferramiento, colección de karma, y renacimiento tal y como se mencionó).

།དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང།

,DE NI RANG GZHAN GNYIS KA DANG,

།དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་ཐོབ་ཕྱིར།

,DUS GSUM NYID DU'ANG MA THOB PHYIR,

།ངར་འཇོན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར།

,NGAR 'DZIN PA NI ZAD PAR 'GYUR,

།དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང།

,DE LAS LAS DANG SKYE BA YANG,

།ཞེས་དང།

,ZHES DANG,

This thing has neither of those two natures;\$
Neither does it display any one
Of the three different times either.
As such, this grasping to ourselves
Will end, and when that happens
Then karma and rebirth end as well.

[§Master Jayananda, in the same work (ff. 72a-72b), explains that “this thing” refers to the cycle of pain, and the impure parts that make us up. They possess neither a nature of coming from themselves, nor a nature of coming from something else.]

Esto no tiene ninguna de las dos naturalezas;\$
Tampoco muestra ninguno
De los tres diferentes tiempos.
De tal forma que este aferramiento a uno mismo
Finalizará, y cuando esto suceda
El Karma y el renacimiento también finalizarán.

(\$El Maestro Jayananda, en el mismo trabajo (ff. 72a-72b), explica que “esto” se refiere al ciclo de dolor, y a las partes impuras que nos conforman. No poseen ni la naturaleza de provenir de si mismas, ni la naturaleza de provenir de algo más).

T2 CLASS 3
Jan 14 2005

།བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས།

,BDAG NYID DANG NI 'JIG RTEN 'DIS,

།སླ་མེད་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་འདོད་ན།

,BLA MED BYANG CHUB 'THOB 'DOD NA,

།དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས།

,DE YI RTZA BA BYANG CHUB SEMS,

།རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང།

,RI DBANG RGYAL PO LTAR BRTAN DANG,

།ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྣོད་རྗེ་དང།

,PHYOGS MTHA' GTUGS PA'I SNYING RJE DANG,

།གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས།

,GNYIS LA MI BR TEN YE SHES LAGS,

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

If you have any hope at all
Of achieving matchless enlightenment
For yourself or for the world,
Then you will need to have
Its root, the Wish for Buddhahood—
Firm as the king of every mountain\$—
Along with compassion that reaches
As far as limitless space itself,
And the wisdom that falls
Into neither of the two.\$\$

Si tienes algún tipo de esperanza
De lograr la iluminación sin par
Para ti mismo y para el mundo,
Entonces necesitas tener
Su raíz, el deseo para el logro de la budeidad
-Firme como el rey de cada montaña \$-
-Junto con la compasión que abarca
Tanto como el espacio infinito,
Y la sabiduría que no cae
En ninguno de los dos extremos.\$\$

[\$King of every mountain: Referring to Mount Meru, the mythical center of the world.

\$\$Neither of the two: That is, wisdom which never falls into the two extremes of believing either that things exist in and of themselves, or that—if they do not exist this way—then they cannot exist at all.]

(\$Rey de cada montaña: Se refiere al Monte Meru, el centro mítico del mundo.

\$\$Ninguno de los dos: Esto es, la sabiduría que nunca cae en los dos extremos de creer que las cosas existen por si mismas, o que, si es que no existen de esta manera, no existen del todo.)

མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མཐོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལུང་རིགས་

MGON PO KLU SGRUB KYIS RTEN 'BREL ZAB MO'I DE KHO NA NYID LUNG RIGS

གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་

GNYIS KYI SGO NAS BSTAN TSUL DE LTAR YIN NA, DE'I RJES 'BRANGS RNAMS

ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ། རང་ལུགས་འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་

KYIS BSTAN TSUL JI LTA BU, RANG LUGS 'GREL PA GANG GI RJES SU 'BRANGS

ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

NAS 'CHAD PA YIN ZHE NA,

Someone might ask the following question:

So you have described then the way in which our Protector, Nagarjuna, presents the suchness of profound dependent origination through both scriptural authority and logical reasoning. How then have those who follow this Master made this same presentation? And whose commentary do we follow when we seek to explain our own position?

Alguien podría hacer la siguiente pregunta:

Asi que has descrito la forma en que nuestro protector, Nagaryuna, presenta la talidad de profunda originación dependiente desde un punto de vista de autoridad hermenéutica y de razonamiento lógico. Entonces, ¿Cómo aquellos que siguen a este maestro realizan esta misma presentación? ¿Y de quien son los comentarios que seguimos cuando buscamos explicar nuestra propia posición?

སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་

SLOB DPON 'PHAGS PA LHAS, MGON PO KLU SGRUB LUGS KYI THUN MONG

མ་ཡིན་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་

MA YIN PA'I ZAB PA DANG RGYA CHE BA'I PHYOGS GNYIS BSTAN PA'I TSUL

ཡོད་དེ།

YOD DE,

There is a certain way in which Master Aryadeva presented the unique position of the Protector, Nagarjuna, as far as both the profound side of the teachings and the far-reaching side of the teachings.

Existe una forma particular en la que el Maestro Aryadeva presenta la posición especial del Protector Nagarjuna, tanto desde su punto de vista profundo de las enseñanzas y desde el punto de vista del gran alcance de las enseñanzas.

རང་རྒྱུད་ལ་དགག་པ་གསལ་བར་མ་མཛད་པར། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་

RANG RGYUD LA DGAG PA GSAL BAR MA MDZAD PAR, ZAB PA DANG RGYA

ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་བཞི་

CHE BA'I PHYOGS GNYIS GTAN LA 'BEBS PA LA, RNAL 'BYOR SPYOD PA'I BZHI

བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང།

BRGYA PA MDZAD CING,

That is, he composed The 400 Verses of the Yogi's Way\$—setting forth both the profound and the far-reaching sides of the teachings, but without explicitly denying the views of the Independent Group.

Esto se refiere a que compuso *Los 400 Versos del Camino del Yogui* \$ - estableciendo el punto de vista profundo y de largo alcance de las enseñanzas, pero sin negar explícitamente los puntos de vista del Grupo Independiente.

[\$The 400 Verses of the Yogi's Way: A number of Tibetan works (such as the commentary by Je Tsongkapa on the secret practice of Lo Diamond—Hevajra—at S5350 f.78a), clarify that the “Yogi's Way” mentioned here does not refer to the Mind-Only School, but rather to the path of the bodhisattva practitioner in general.]

(\$*Los 400 Versos del Camino del Yogui*: Algunas obras tibetanas (como por ejemplo el comentario de Je Tsongkapa sobre la practica secreta de Lo Diamante – Hevajra – en S5350f.7a), clarifica que el “Camino de Yogui” mencionado aquí no se refiere a la escuela de Solo-Mente, sino más bien al sendero del practicante bodhisattva en general.)

དེའི་ཇེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་མགོན་པོ་ལྷ་

DE'I RJES 'BRANGS RNAMS KYIS SLOB DPON 'PHAGS PA LHA MGON PO KLU

སློབ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱངས་སུ་བྱས་ནས།སློབ་དཔོན་འདི་

SGRUB DANG 'DRA BAR YID CHES PA'I KHUNGS SU BYAS NAS, SLOB DPON 'DI

གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོ་བའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

GNYSIS LA GZHUNG PHYI MO BA'I DBU MA PA ZHES GRAGS PA'I PHYIR,

Those who followed after him considered Master Aryadeva as much an authoritative source as the Protector, Nagarjuna, himself. And so these two masters came to be known as “The Masters of the Original Classics of the Middle Way.”

Aquellos que lo siguieron después de considerar al Maestro Aryadeva siendo una fuente autoritativa tal como lo es el Protector Nagarjuna. De tal forma que estos dos maestros fueron conocidos como “Los Maestros de los Clásicos Originales del Camino Medio”.

དེའི་ཇེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱོང་གིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་

DE'I RJES SU SLOB DPON SANGS RGYAS BSKYANGS KYIS 'PHAGS PA YAB SRAS

ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

KYI DGONGS PA JI LTAR BKRAL BA'I TSUL YOD DE,

Now there is also a way that, subsequent to this, Master Buddhapalita commented upon the true intent of the realized Father and Son.\$

También existe otra forma subsecuente a esto, el Maestro Budhapalita comento sobre el verdadero propósito de los realizados Padre e Hijo.\$

[\$Realized Father and Son: Meaning Arya Nagarjuna and Master Aryadeva.]

(\$Realizados Padre e Hijo: Significa Arya Nagarjuna y Maestro Aryadeva).

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགག་པ་གསལ་བར་མཛད་ནས་

DNGOS PO RANG BZHIN GYIS GRUB PA LA DGAG PA GSAL BAR MDZAD NAS

ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མིད་པར་རྟོགས་

THAL 'GYUR LA BR TEN NAS DNGOS PO RANG BZHIN GYIS MED PAR RTOGS

པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ལུས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས། འཕགས་པ་ཡབ་

PA'I RJES DPAG BSKYED NUS PA'I RNAM GZHAG BYAS NAS, 'PHAGS PA YAB

སྣས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བ་ལ།

SRAS KYI DGONGS PA THAL 'GYUR DU 'GREL BA LA,

He interpreted the true intent of the realized Father and Son as being that of the Consequence Group. That is, he did explicitly refute the idea that working things could exist through some nature of their own. He furthermore clarified the way in which it is possible for one to use a statement of logical consequence to gain an intellectual realization that working things cannot exist through some nature of their own.

El interpreto el verdadero propósito de los realizados Padre e Hijo como siendo parte del Grupo Consecuencialista. Esto significa que explícitamente refuto la idea que las cosas que funcionan pudieran existir a través de alguna naturaleza propia. Y fue más allá clarificando la forma en la que es posible usar las afirmaciones de la lógica consecuencialista, para lograr la realización intelectual de que las cosas no pueden existir a causa de algún tipo de naturaleza propia.

འགྲེལ་པ་བུད་རྣམ་ལུ་ཉ་མཛད་པའི་སྣོན་སྣ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཤིང་

'GREL PA BUDDHA P'A LI TA MDZAD PA'I SGO NAS THAL 'GYUR GYI SHING

རྟའི་སྣོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

RTA'I SROL PHYE BA YIN PA'I PHYIR,

To do this, he composed Buddhapalita's Commentary, and thus became the originator of the Consequence School.

Para hacer esto, el compuso el Comentario de Budhapalita y por lo tanto fue el que origino la Escuela Consecuencialista.

དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཡབ་སྐུ་སྐྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་

DE'I RJES SU SLOB DPON LEGS LDAN 'BYED YAB SRAS KYIS 'PHAGS PA YAB

སྐུ་སྐྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

SRAS KYI DGONGS PA JI LTAR BKRAL BA'I TSUL YOD DE,

Then too there is the way in which, subsequent to that, Master Bhavaviveka interpreted the true thought of the realized Father and Son.

De esta misma manera fue como subsecuentemente el Maestro Bhavaviveka interpretó el verdadero pensamiento de los realizados Padre e Hijo.

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་

SLOB DPON SANGS RGYAS BSKYANGS KYIS DE GNYIS KYI DGONGS PA THAL

འགྱུར་དུ་བཀའ་བ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་

'GYUR DU BKRAL BA LA DGAG PA RGYAS PAR MDZAD NAS, DE GNYIS KYI

དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བ་ལ།

DGONGS PA MTHAR THUG RANG RGYUD DU 'GREL BA LA,

This Master first undertook an extensive refutation of the way in which Master Buddhapalita had interpreted the true intent of these two as following the Consequence Group. He interpreted then their ultimately true intent as being that of the Independent Group.

Primero, el Maestro estableció una extensa refutación con respecto a la forma en la que el Maestro Budhapalita había interpretado el verdadero propósito de estas dos como lo presentaba el Grupo Consecuencialista. Finalmente interpreto el propósito último y verdadero como siendo parte del Grupo Independiente.

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་རང་གཞུང་དབུ་མ་སློང་པོ།།དེའི་

SLOB DPON LEGS LDAN 'BYED KYIS RANG GZHUNG DBU MA SNYING PO, ,DE'I

རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་།གཞན་གཞུང་དུ་མཛད་པ།ཚུ་

RANG 'GREL RTOG GE 'BAR BA DANG, GZHAN GZHUNG DU MDZAD PA, RTZA

ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སློན་མའི་ཕྱང་བ་མཛད་པའི་སློན་སེམས་

SHE'I 'GREL PA SHES RAB SGRON ME'I PHRENG BA MDZAD PA'I SGO NAS

རང་རྒྱུད་གྱི་ཤིང་རྟོག་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དང་།

RANG RGYUD KYI SHING RTA'I SROL PHYE BA DANG,

Master Bhavaviveka wrote original works such as The Essence of the Middle Way, and its autocommentary entitled The Blaze of Reasoning. He also composed commentaries upon the works of others—such as The String of Wisdom Lights, an explication of The Root Text on Wisdom. In so doing, he became the originator of the Independent School.

El Maestro Bhavaviveka escribió trabajos originales tales como La Esencia del Camino Medio y su autocomentario titulado El Resplandor del Razonamiento. También compuso comentarios basados en trabajos de otros autores, tales como El Collar de Luces de Sabiduría, una explicación del Texto Raíz de Sabiduría. Y al hacerlo se convirtió en el fundador de la Escuela Independiente.

སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སློང་པོས།འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་དགོངས་པ་རང་

SLOB DPON YE SHES SNYING POS, 'PHAGS PA YAB SRAS KYI DGONGS PA RANG

རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བ་ལ།བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་

RGYUD DU 'GREL BA LA, BDEN GNYIS RANG 'GREL DANG BCAS PA MDZAD

པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར།

PA'I SGO NAS RANG RGYUD DU BKRAL BA'I PHYIR,

And the master Jnyanagarbha also interpreted the true intent of the realized Father and Son as being that of the Independent School, for he did so in writing The Two Truths and its autocommentary.

Y el maestro Jnyanagarbha también interpreto la verdadera intención de los realizados Padre e Hijo como perteneciendo a la Escuela Independiente escribiendo Las Dos Verdades y su autocomentario.

དའི་ཇེས་སུ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་པ་

DE'I RJES SU ZHI 'TSO YAB SRAS DANG, 'PHAGS SENG GNYIS KYIS DGONGS PA

ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

JI LTAR BKRAL BA'I TSUL YOD DE,

Now there is also the way in which, even later, Master Shantarakshita and his spiritual son\$—and the pair of Master Vimuktisena and Haribhadra—interpreted this true intent.

[\$Master Shantarakshita and his spiritual son: The “spiritual son” here is Master Kamalashila.]

Existe también la forma en la que más tarde el Maestro Shantarakshita y su hijo espiritual\$ - y los maestros Vimuktisena y Haribhadra – interpretaron esta intención verdadera.

(\$El maestro Shantarakshita y su hijo espiritual: El “hijo espiritual” en este contexto es Kamalashila.)

རང་རིག་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

RANG RIG YOD CING PHYI DON MED PA'I THA SNYAD KYI RNAM GZHAG

རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། འཕགས་པ་

RNAL 'BYOR SPYOD PA DANG MTHUN PAR BSTAN PA'I SGO NAS, 'PHAGS PA

ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་དབུ་མར་འགྲེལ་བ་ལ།

YAB SRAS KYI DGONGS PA RNAL 'BYOR SPYOD PA'I DBU MAR 'GREL BA LA,

First there was interpreting the true intent of the realized Father and Son as being that of the section of the Middle-Way School which follows more the Way of the Yogis. This was done by presenting nominal reality in keeping with the beliefs of those who follow the Yogi's Way. That is, it was asserted that the mind is able to know itself in the moment, and that outer objects don't really exist.

Primero fue la interpretación del verdadero propósito de los realizados Padre e Hijo como siendo parte de la sección de la Escuela del Camino Medio que sigue de manera preponderante el Camino de los Yoguis. Esto fue hecho presentando la realidad nominal sustentada por la creencia que establece el Camino de los Yoguis. Esto se refiere a que la mente es capaz de conocerse a si misma momento a momento y que los objetos externos realmente no existen.

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་

SLOB DPON ZHI BA 'TSOS DBU MA RGYAN RANG 'GREL DANG BCAS PA

མཛད། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། དབུ་མ་སྣང་བ་དང་དབུ་མའི་

MDZAD, SLOB DPON KA MA LA SH'I LAS, DBU MA SNANG BA DANG DBU MA'I

སྒོ་མ་རིམ་བར་མཐའ་གསུམ་མཛད།

SGOM RIM BAR MTHA' GSUM MDZAD,

And this is true because Master Shantarakshita composed The Ornament on the Middle Way, along with its autocommentary; while Master Kamalashila wrote Light on the Middle Way and the three versions of Steps of Meditation: the middle one and the ones that go before and after it.

Y esto es verdadero porque el Maestro Shantarakshita compuso El Ornamento en el Camino Medio, junto con sus autocomentarios; en tanto que Kamalashila escribió La

Luz en el Camino Medio y las tres versiones de Pasos de la Meditación: el de en medio y los que le siguieron a este.

འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་

'PHAGS SENG GNYIS KYI RGYAN RTZA BA'I DGONGS PA RANG RGYUD DU

འགྲེལ་བ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

'GREL BA LA, 'GREL CHEN GNYIS LA SOGS PA MDZAD PA'I PHYIR,

It's further true because the pair of Arya Vimuktisena and Master Haribhadra commented upon the true intent of the root text of The Ornament of Realizations as belonging to the Independent School. This they did in the two "Great Commentaries" and similar works.

Y sigue siendo verdadero porque Arya Vimuktisena y el Maestro Haribhadra comentaron que el verdadero intento del texto raíz del Ornamento de Realizaciones como perteneciente a la Escuela Independiente. Esto lo hicieron en los dos "Grandes Comentaríos" y en otros trabajos similares.

དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་

DPAL LDAN ZLA BA GRAGS PAS, 'PHAGS PA YAB SRAS KYI DGONGS PA JI LTAR

བཀྲལ་བའི་རྩུལ་ཡོད་དེ།

BKRAL BA'I TSUL YOD DE,

Now there is the following way in which the glorious Chandrakirti commented upon the true intent of the realized Father and Son.

También existe la siguiente forma en la que el glorioso Chandrakirti comento sobre la verdadera intención de los realizados Padre e Hijo.

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགག་པ་

SLOB DPON LEGS LDAN 'BYED KYIS SANGS RGYAS BSKYANGS LA DGAG PA

རྒྱལ་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ལེགས་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས།

RGYAS PAR BRJOD PA'I SKYON DE LEGS PAR SPANGS PA'I SGO NAS,

The first thing he did was to completely disprove all the supposed problems brought up by Master Bhavaviveka when he presented his extensive refutation of Master Buddhapalita.

Lo primero que hizo fue desaprobando todos los supuestos problemas presentados por el Maestro Bhavaviveka cuando presento su refutación extensa del Maestro Budhapalita.

སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤངས་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་

SANGS RGYAS BSKYANGS DANG MTHUN PAR 'PHAGS PA YAB SRAS KYI

དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བ་ལ།

DGONGS PA MTHAR THUG THAL 'GYUR DU 'GREL BA LA,

He then interpreted the true intent of the realized Father and Son as being that of the Consequence School, exactly as Master Buddhapalita had originally done.

Después interpreto la verdadera intención de los realizados Padre e Hijo como siendo parte de la Escuela Consecuencialista, exactamente como el Maestro Budhapalita originalmente había hecho.

རང་གཞུང་དབུ་མ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་།གཞན་

RANG GZHUNG DBU MA 'JUG PA RANG 'GREL DANG BCAS PA DANG, GZHAN

འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ཅུ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ།བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་

'GREL DU MDZAD PA RTZA SHE'I 'GREL PA TSIG GSAL, BZHI BRGYA PA'I 'GREL

པ་དང་།རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

PA DANG, RIGS PA DRUG CU PA'I 'GREL PA DANG BCAS PA MDZAD PA'I PHYIR,

And this is true because he composed Entering the Middle Way and its autocommentary—his own original works—and expositions on the works of others such as Clear Words (a commentary to The Root Text on Wisdom); A Commentary to the 400 Verses; and A Commentary to the Sixty Verses on Reasoning.

Y esto es verdad el compuso Entrando al Camino Medio y su autocomentario siendo estos sus trabajos originales, además de algunas otras exposiciones de trabajos de otros autores.

རྩ་ཤེརི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ག་ལས་འཇིགས་མེད། དེ་བ་ཤར་མ།

RTZA SHE'I 'GREL PA LA BRGYAD YOD DE, GA LAS 'JIGS MED, DE BA SHAR MA,

གུ་ན་ཤྲི། གུ་ན་མ་ཏི། སཐི་ར་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས། ཟླ་བ་

GU NA SHR'I, GU NA MA TI, STHI RA MA TI, SANGS RGYAS BSKYANGS, ZLA BA

གྲགས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

GRAGS PA, LEGS LDAN 'BYED KYIS MDZAD PA'I 'GREL PA RNAMS SU YOD PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

Now there are eight different classical commentaries to The Root Text on Wisdom. And this is true because there are the commentaries written by The One Beyond All Fear; Devasharma; Sunashri; Gunamati; Sthiramati; Buddhapalita; Chandrakirti; and Bhavaviveka.

Existen ocho comentarios clásicos diferentes del Texto Raíz Sobre Sabiduría. Y esto es verdad porque hay comentarios escritos por El Que Ha Ido Mas Alla De Todo Miedo; Devasharma; Sunashri; Gunamati; Sthiramati; Budhupalita; Chandrakirti; y Bhavaviveka.

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་རྩ་ཤེརི་རང་འགྲེལ་དུ་འདོད་

DE RNAMS KYI NANG NAS GA LAS 'JIGS MED RTZA SHE'I RANG 'GREL DU 'DOD

པ་མི་འཐད་དེ།

PA MI 'THAD DE,

Now the idea that the “Beyond All Fear” commentary here is an autocommentary to The Root Text on Wisdom is incorrect.

Ahora, la idea de que el comentario “Mas Alla de Todo Miedo” es un autocomentario de Raíz Sobre Sabiduría es incorrecta.

དེ་ཉིད་དུ་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་གྱང།

DE NYID DU BTZUN PA 'PHAGS PA LHAS KYANG,

ཉན་པ་པོ་དང་ཉན་བྱ་དང།

,NYAN PA PO DANG NYAN BYA DANG,

སྐྱེ་པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན།

,SMRA PO 'BYUNG BA SHIN TU DKON,

དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི།

,DE PHYIR MDOR NA 'KHOR BA NI,

མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན།

,MTHA' YOD MA YIN MTHA' MED MIN,

ཞེས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང།

,ZHES BZHI BRGYA PA'I LUNG SHES BYED DU DRANGS PA'I PHYIR DANG,

And this is true because the text of this very same commentary quotes The 400 Lines to prove a point, when it says:

Aryadeva is making this same point when he says,

It is extremely rare to have
Someone to listen, and something
To listen to, and someone to speak.
And that is why, to put it briefly,
This cycle of pain neither has an end
Nor has no end.

Y esto es verdad porque el texto de este mismo comentario cita al Las 400 Líneas para probar un punto, al decir:

Aryadeva establece el mismo punto cuando dice:

Es extremadamente raro tener
A alguien a quien escuchar, y algo
Que escuchar, y a alguien a quien hablar.
Para decirlo brevemente, esta es la razón
Por la que este ciclo de dolor no tiene un principio
Ni un fin.

དེས་རྩ་ཤེའི་དཀར་བའི་གནས་མ་བཤད་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

DES RTZA SHE'I DKA' BA'I GNAS MA BSHAD PA'I CHA DU MA YOD PA'I PHYIR

དང།

DANG,

And it's moreover true because there are a great many sections in The Root Text on Wisdom which this commentary simply fails to explain.

Y es aún más verdadero, porque hay una gran cantidad de secciones en El Texto Raíz Sobre Sabiduría que este comentario falla en explicar.

རང་འགྲེལ་དང། ཚིག་གསལ་གཉིས་སུ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་པའི་

RANG 'GREL DANG, TSIG GSAL GNYIS SU, LEGS LDAN 'BYED KYI 'GREL PA'I

ལེགས་ཆ་སྤངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ག་ལས་འཇིགས་མེད་གྱི་ཚིག་བྱུང་།

LEGS CHA BLANGS PA DU MA YOD PA LAS, GA LAS 'JIGS MED GYI TSIG ZUR

ཙམ་ཡང་དྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

TZAM YANG DRANGS PA MED PA'I PHYIR,

And it's further true since both the autocommentary\$ and Clear Words contain numerous sections that utilize the better sections of Master Bhavaviveka's commentary—whereas they fail to quote even a single word of Beyond All Fear.

[\$The autocommentary: Meaning the autocommentary to Entering the Middle Way.]

Y es verdad porque mientras que el autocomentario\$ y Palabras Claras contienen numerosas secciones que utilizan las mejores partes del comentario del Mestro Bhavaviveka, mientras que no citan ni una sola palabra de Mas Alla de todo Miedo.

(\$El autocomentario: Significa el autocomentario de Entrando al Camino Medio.)

རང་ལུགས་འགྲེལ་པ་དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་།

RANG LUGS 'GREL PA DE RNAMS KYI NANG NAS, 'JUG PA RANG 'GREL DANG

བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།

BCAS PA'I RJES SU 'BRANGS NAS 'CHAD PA YIN TE,

Now to present the position which we ourselves accept, we are only going to use one of these eight commentaries; and that is Entering the Middle Way, along with the autocommentary.

Ahora para presentar la posición que nosotros aceptamos, solo vamos a usar uno de estos ocho comentarios; el Entrando al Camino Medio y su autocomentario.

དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་ཅུ་ཤེད་ཚིག་།

DPAL LDAN ZLA BA GRAGS PA DE MGON PO KLU SGRUB LA RTZA SHE'I TSIG

དངོས་སུ་གསུངས་ནས་དོན་རྫོགས་པར་བྱུགས་སུ་ཚུད་པའི་ཚད་མའི་

DNGOS SU GSAN NAS DON RDZOGS PAR THUGS SU CHUD PA'I TSAD MA'I

སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

SKYES BU YIN PA'I PHYIR,

And we are going to do so because the glorious Chandrakirti learned The Root Text on Wisdom directly from the protector Nagarjuna; and because he is a being of truth who grasped its meaning totally.

Y vamos a usar este porque el glorioso Chandrakirti aprendió el Texto Raíz sobre Sabiduría directamente del protector Nagarjuna; y porque es un ser de verdad que adquirió el significado total de este texto.

ཇོ་བོའི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས།

JO BO'I DBU MA BDEN GNYIS LAS,

།སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན།

,STONG NYID GANG GIS RTOGS SHE NA,

།བདེ་བར་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པའི།

,BDE BAR GSHEGS PAS LUNG BSTAN PA'I,

།ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི།

,CHOS NYID BDEN PA GZIGS PA YI,

།ལྷ་སྐྱུབ་སྟོབ་མ་རླུ་བྲགས་ཡིན།

,KLU SGRUB SLOB MA ZLA GRAGS YIN,

།དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལ།

,DE LAS BRGYUD PA'I MAN NGAG LA,

།སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།

,SANGS RGYAS YOD KYI GZHAN DU MIN,

།ཞེས་དང།

,ZHES DANG,

And this is true because Lord Atisha, in his Two Truths, makes the following statement:

Now you may ask whether there was anyone
Who actually realized emptiness.
The answer is that there was a disciple
Of Nagarjuna whose coming
Was foretold by Those Gone to Bliss,
And who saw reality, the truth.
And this was Chandrakirti.
Within the instructions passed down
From him lies perfect enlightenment,
But nowhere else will you find it.

Y esto es verdad porque el Señor Atisha en sus Dos Verdades hace la siguiente afirmación:

Ahora podrás preguntar si hay alguien
Que realizo el vacío.
La respuesta es que hubo un discípulo
De Nagarjuna cuya venida
Fue profetizada por Aquellos que se Han Ido a la Bienaventuranza,
Y que vio la realidad y la verdad.
Y este fue Chandrakirti.
Dentro de las instrucciones
Dadas por el, reside la perfecta iluminación,
En ningún otro lado las encontrarás.

T2 CLASS 4
Jan 17 2005

སྒོན་གསལ་ལས།སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རིམ་གཉིས་གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་

SGRON GSAL LAS, SANGS RGYAS KUN GYI RIM GNYIS GNAS KYI RGYAS BTAB

དེ་ནི་སྤྱ་སྐྱབ་ལས་བརྟེས་པ།འབྲུབ་བདག་དཔལ་ལྡན་དོ་ཇི་སེམས་

DE NI KLU SGRUB LAS BRNYES PA, KHYAB BDAG DPAL LDAN RDO RJE SEMS

དཔལ་བཏུད་དེ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་ལའད།ཅེས་པ་དང།

DPA' BTUD DE ZLA BA GRAGS PAS RIM BZHIN BSHAD, CES PA DANG,

And this is further true because The Lamp of Illumination says,

It was Chandrakirti—the one who received from Nagarjuna confirmation of his grasp of the ideas of the two levels taught by every Buddha, and who was an extension of that Lord of a Secret World, the glorious Warrior of Diamond—who went on to explain it, step by step.

Y esto es verdad porque La Lámpara de la Iluminación dice,

Fue Chandrakirti -el que recibió de Nagarjuna la confirmación de su comprensión de las ideas de estos dos niveles enseñados por todo Buda y que era la continuación del Señor del Mundo Secreto y de glorioso Guerrero del Diamante- el que lo explico paso por paso.

འབྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བསྟན་

@PAndI TA SKAL LDAN GRAGS PAS KYANG, DE DAG NI DPAL LDAN KLU

སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བསྟན་

SGRUB KYI ZHAL SNGA NAS KYI DNGOS KYI SLOB MA NYID DU SO SOR BSTAN

གྱི་བརྒྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GYI BRGYUD PAS NI MA YIN NO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And it's finally true because the master scholar Kelden Drakpa says as well,

These were disciples of Nagarjuna who were each taught by him directly; it's not the case that they received the transmission through others.

Y esto es finalmente verdadero porque el académico Kelden Drakpa también dice,

Estos fueron discípulos de Nagarjuna que recibieron instrucción directa de el; no es el caso, que hayan recibido la transmisión de otros.

འཁྲུག་ཅིག་ན་རེ། དཔལ་ལྡན་ལྷོ་བ་དེས་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་

@KHA CIG NA RE, DPAL LDAN ZLA BA DES MGON PO KLU SGRUB KYI DNGOS

སྐྱོབ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོག་གསལ་ལས། མགོན་པོས་མཛད་པའི་

SLOB YIN PA MI 'THAD PAR THAL, TSIG GSAL LAS, MGON POS MDZAD PA'I

གཞུང་དང་སྐྱོབ་མའི་ཚོགས་དུས་མང་ཞིག་ནས་ཉམས་པས་དེང་

GZHUNG DANG SLOB MA'I TSOGS DUS MANG ZHIG NAS NYAMS PAS DENG

སང་དུས་ན་གཞུང་ལུགས་གསལ་པོ་མིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན

SANG DUS NA GZHUNG LUGS GSAL PO MED, CES GSUNGS PA'I PHYIR, ZER NA

Now someone may make the following claim:

It can't be true that the glorious Chandrakirti was a direct disciple of the protector Nagarjuna. And this is true because Clear Words includes that part which says, "After some great length of time, the texts that the Protector had composed—as well as his circle of disciples—declined, so that nowadays the positions expressed in the texts are no longer clear."

Sin embargo, alguien podría argumentar:

No puede ser verdad que el glorioso Chandrakirti fuera discípulo directo del protector Nagarjuna. Y esto es así porque Palabras Claras incluyen la parte que dice " Después de un gran período de tiempo, los textos que el protector compuso –así como su círculo de discípulos - declinaron, de tal forma que las posiciones expresadas en estos textos ya no son claras."

༄སྐྱོན་མིང་དེ། དེའི་དོན་མགོན་པོའི་སྐུ་ཚེའི་མཇུག་ལ་གཞུང་སྲོལ་

@SKYON MED DE, DE'I DON MGON PO'I SKU TSE'I MJUG LA GZHUNG SROL

དང། སྐྱོབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཉམས་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་

DANG, SLOB MA'I TSOGS RNAMS CUNG ZAD NYAMS PA'I DON YIN PAS MI

འགལ་བའི་ཕྱིར།

'GAL BA'I PHYIR,

But there's no such problem. All this quotation means is that—during the latter part of the Protector's life—the general transmission of his texts, and the number of his students, declined slightly. As such there is no contradiction.

Pero tal problema no existe. Todo lo que esta cita dice es que, durante la última parte de la vida del Protector, la transmisión de sus textos y el número de sus estudiantes declinaron un poco. De tal forma que no hay contradicción.

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་

'JUG PA RANG 'GREL DANG BCAS PA'I RJES SU 'BRANGS NAS RTEN 'BREL ZAB

མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་པར་བྱེད་ན་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་

MO'I DE KHO NA NYID GTAN LA 'BEB PAR BYED NA 'JUG BYA'I DBU MA DE

གང། འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན།

GANG, 'JUG TSUL JI LTA BU ZHE NA,

Now one may ask the following question: “So we understand now that we will be following Entering the Middle Way and its autocommentary in our task of setting forth the suchness of profound dependent origination. What exactly though is the ‘middle way’ that we’ll be entering into; and how will we be ‘entering into’ it?”

Ahora se podría hacer la siguiente pregunta: “Entendemos ahora que seguiremos el texto Entrando al Camino Medio y su autocomentario en nuestro reto de establecer la talidad de la profunda originación dependiente. ¿Qué es entonces el “camino medio” al que vamos a entrar y como vamos a “entrar” en el?”

དབུ་མ་ལ་སྒྲས་བཟོད་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབུ་

DBU MA LA SGRAS BRJOD RIGS KYI SGO NAS DBYE NA, RJOD BYED TSIG GI DBU

མ་དང། བཟོད་བྱེད་དོན་གྱི་དབུ་མ་གཉིས།

MA DANG, BRJOD BYA DON GYI DBU MA GNYIS,

The “middle way” can be divided, if only nominally, into two different “middle ways”: into the words used to express the middle way, and into the middle way which is the subject of those words.

El “camino medio” puede ser dividido, si bien solo nominalmente, en dos diferentes “caminos medios”: de acuerdo a las palabras que usamos para expresar el camino medio y de acuerdo al camino medio que es el sujeto al que estas palabras se refieren.

དང་པོ་ལ་དབུ་མའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་

DANG PO LA DBU MA'I MDO DANG BSTAN BCOS GNYIS, RGYAS 'BRING BSDUS

གསུམ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་པོ་དང། རིགས་ཚོགས་

GSUM LTA BU'I NGES DON GYI MDO RNAMS DANG PO DANG, RIGS TSOGS

དུག་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

DRUG LTA BU PHYI MA YIN PA'I PHYIR,

And this is true because, for the former, there are both the sutras and the classical commentaries of the middle way. The first of these consists of those sutras which are literal, such as the more extensive, medium-length, and briefer presentations of the perfection of wisdom. The second consists of works such as the Collection of Six Texts on Reasoning.

Y esto es verdad porque, porque para los predecesores existen los comentarios sútricos y clásicos del camino medio. El primero de estos consiste en aquellos sutras que son literales, tales como los de extensión larga, media y presentaciones cortas de la perfección de la sabiduría. El segundo consiste en los trabajos tales como la Colección de los Seis Textos Sobre Razonamiento.

བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་

BRJOD BYA DON GYI DBU MA LA YANG SGRAS BRJOD RIGS KYI SGO NAS DBYE

ན།གཞི་དབུ་མ་ལམ་དབུ་མ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་དང་གསུམ།

NA, GZHI DBU MA LAM DBU MA 'BRAS BU DBU MA DANG GSUM,

Now the “middle way” in the form of what these books talk about can also be divided (again, only nominally) into three types: foundation middle way; path middle way; and result middle way.

Ahora, el “camino medio” en la forma en la que estos libros lo exponen también puede ser dividida (nuevamente, solo de forma nominal) en tres tipos: fundación del camino medio; sendero del camino medio; y el resultado del camino medio.

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཕོ་དང་།

CHOS RNAMS RANG BZHIN GYIS MED PA DANG PO DANG,

And this is so because the fact that no object has any nature of its own is the “foundation” middle way.

Y esto es así porque el hecho de que ningún objeto tenga naturaleza propia es la “base” del camino medio.

དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་

DE MNGON SUM DU RTOGS PA'I NYAN THOS KYI MTHONG LAM BAR CHAD

མེད་ལམ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་།

MED LAM LTA BU GNYIS PA DANG,

Moreover, something like the uninterrupted part of the path of seeing for a listener who is in the direct perception of this “foundation” middle way would be an example of “path” middle way.

Más aún, algo como la parte ininterrumpida del sendero del ver para los “escuchas” es que están en la percepción directa de esta “base” de tal forma que el camino medio será un ejemplo de “sendero” del camino medio.

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མིང་སྤང་འདས་ལྷ་བུ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་

NYAN THOS KYI LHAG MED MYANG 'DAS LTA BU 'BRAS BU DBU MA YIN PAI

ཕྱིར།

PHYIR,

And finally, something like the nirvana of a listener where nothing is left is an example of “result” middle way.

Finalmente, algo como el nirvana de un “escucha” en donde nada queda es un ejemplo de “resultado” camino medio.

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ནི། རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབུ་མ་

DE RNAMS KYI NANG NAS 'JUG BYA'I DBU MA NI, RJOD BYED TSIG GI DBU MA

ལ་བྱེད་ཅིང།

LA BYED CING,

Among all these different kinds of “middle way,” the middle way we are talking about when we speak of “entering the middle way” is the middle way in the form of the words used to express it.

Dentro de todos estos diferentes tipos de “camino medio”, el camino medio del que estamos hablando en “Entrando al Camino Medio” es el camino medio en la forma de palabras que usamos para expresarlo.

དེ་ཡང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་

DE YANG DBU MA'I BSTAN BCOS LA BYED PA YIN TE, DBU MA RTZA BA SHES

རབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

RAB LA BYED PA'I PHYIR,

And this is true because the “middle way in the form of words” referred to here is the “classical commentary on the middle way,” which itself refers to The Root Text on Wisdom.

Y esto es verdad porque el “camino medio en forma de palabras” que se hace referencia aquí es el “comentario clasico sobre el camino medio”, que se refiere al Texto Raíz sobre Sabiduría.

དེ་ཡིན་ཏེ་རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་

DE YIN TE RANG 'GREL LAS, DBU MA'I BSTAN BCOS LA 'JUG PAR BYA BA'I

ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

PHYIR, DBU MA LA 'JUG PA RTZAM PAR 'DOD PAS, ZHES GSUNGS PA'I PHYIR

དང།

DANG,

And this is true because the autocommentary says,

I wanted to compose Entering the Middle Way in order to “enter into” the classical commentary on the middle way; and so...

Y esto es verdad porque el comentario dice,

Yo quise componer Entrando en el Camino Medio para poder “introducirme” al comentario clásico sobre el camino medio; y tal....

རང་འགྲེལ་དང་ཚིག་གསལ་གཉིས་སུ། རིགས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་ལུང་

RANG 'GREL DANG TSIG GSAL GNYIS SU, RIGS TSOGS GZHAN RNAMS LUNG

ཁུངས་སུ་སློབ་པ་ན་རང་མིང་གིས་སློབ། ཅུ་ཤེས་སློབ་པ་ན་དབུ་

KHUNGS SU SMOS PA NA RANG MING GIS SMOS, RTZA SHES SMOS PA NA DBU

མ་ལས་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

MA LAS ZHES 'BYUNG BA'I PHYIR,

And this is true because, in both the autocommentary and in Clear Words, Master Chandrakirti mentions each of the other five texts from the collection of six by their individual name, whenever he quotes them to prove a point. But when he quotes The Root Text on Wisdom, he simply says, “And The Middle Way says...”

Y esto es verdad porque, en ambos el autocomentario y Palabras Claras, el Maestro Chandrakirti menciona cinco textos de la colección de seis por su nombre, cada vez que los citaba para probar un punto. Pero cuando el cita el Texto Raíz sobre sabiduría, el simplemente dice, “Y el Camino Medio dice...”

T2 CLASS 5
Jan 21 2005

འཇུག་ཚུལ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པས་ཅུ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ།

'JUG TSUL LA DBU MA 'JUG PAS RTZA SHES LA 'JUG PA'I TSUL GNYIS YOD DE,

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ZAB PA DANG RGYA CHE BA GNYIS KYI SGO NAS 'JUG PA'I PHYIR,

As for how we enter into this middle way, the text of Entering the Middle Way “enters into” The Root Text on Wisdom in two different ways. And this is true because it enters

into the work from both the profound side of the teachings and the far-reaching side of the teachings.

Y con respecto a como entramos al camino medio, el texto de Entrando al Camino Medio “entra” al Texto Raíz sobre la Sabiduría en dos formas diferentes. Y esto es verdad entra en este trabajo desde el lado profundo de las enseñanzas y desde el punto de vista de largo alcance de las enseñanzas.

ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འདུག་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་། ཅུ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་

ZAB PA'I SGO NAS 'JUG TSUL LA KHA CIG ,RTZA SHES KUN RDZOB DANG DON

དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཅིང་འདུག་པས་དེ་ཉིད་རྒྱས་

DAM PA'I RANG BZHIN RGYAS PAR MA BSTAN CING 'JUG PAS DE NYID RGYAS

པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འདུག་གོ། ཟེར་བ

PAR BSTAN PA'I SGO NAS 'JUG GO, ZER BA

Now as for how the commentary enters into the text from the profound side of the teachings, someone may come and make the following claim:

The Root Text on Wisdom never presents the nature of deceptive reality and ultimate reality in any extensive way; whereas Entering the Middle Way does enter into these two quite extensively.

Ahora, en lo que respecta a como los comentarios entran al texto desde el lado profundo de las enseñanzas, alguien podría venir hacer la siguiente argumentación:

El Texto raíz sobre Sabiduría nunca presenta la naturaleza de la realidad engañosa y la realidad última de manera extensa; mientras que Entrando en el Camino Medio lo realiza de forma extensa.

མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་

MI 'THAD DE, STONG NYID RIGS PA'I RNAM GRANGS MTHA' YAS PA'I SGO NAS

རྒྱས་པར་སྟོན་པ་འདུག་པ་ལས་ཅུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

RGYAS PAR STON PA 'JUG PA LAS RTZA SHES SHIN TU RGYAS PA'I PHYIR,

But that's completely incorrect, because on this point The Root Text on Wisdom is ever so much more detailed than Entering the Middle Way: it presents emptiness with an infinite variety of logical arguments.

Pero esto es completamente incorrecto, porque en este punto el Texto Raíz sobre Sabiduría es mucho más detallado que Entrando en el Camino Medio: presenta el vacío con una infinita variedad de argumentos lógicos.

རང་ལུགས་ལ་ཟབ་མཐོའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གུབ་མཐའ་འོག་མ་

RANG LUGS LA ZAB MO'I SGO NAS 'JUG TSUL YOD DE, GRUB MTHA' 'OG MA

རྣམས་དང་ཐུན་མཛོད་མིན་པའི་བྱུང་ཚེས་བརྒྱད་བསྟན་པའི་སྒོ་

RNAMS DANG THUN MONG MIN PA'I KHYAD CHOS BRGYAD BSTAN PA'I SGO

ནས་འཇུག་པ་དང་། ཚུ་ཤེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སེམས་ཙམ་དུ་

NAS 'JUG PA DANG, RTZA SHE'I DGONGS PA MTHAR THUG SEMS TZAM DU

འགྲེལ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

'GREL DU MI RUNG BA LA NGES PA BRTAN PO RNYED PA GNYIS KYI SGO NAS

འཇུག་པའི་ཕྱིར།

'JUG PA'I PHYIR,

According to our position, there is a way that Entering the Middle Way enters into The Root Text on Wisdom through the profound side of the teachings. And this is true first because the former “enters” the latter by presenting eight unique characteristics that distinguish the highest school from the lower schools. Secondly, it allows a person to gain a firm realization that it would be incorrect to interpret the ultimate intention of The Root Text on Wisdom as being that of the Mind-Only School.

De acuerdo a nuestra posición, hay una forma en la que Entrando al Camino Medio entra en el Texto Raíz sobre Sabiduría a través del lado profundo de las enseñanzas. Y

esto es verdad porque el primero entra al segundo presentando ocho características únicas que distinguen las escuelas superiores de las inferiores. Por otro lado, permite a la persona obtener una firme realización, de tal forma que sería incorrecto interpretar a la intención última del Texto Raíz sobre Sabiduría como siendo parte de la Escuela Solo-Mente.

དང་པོ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་

DANG PO YIN TE JI LTAR GZUGS SOGS BDEN PAS STONG BA'I STONG NYID DE

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་

DBU MA'I BSTAN BCOS NAS 'BYUNG BA YIN GYI, SEMS TZAM PA MAN CHAD

གྱི་བསྟན་བཅོས་ནས་མི་འབྱུང་བ

KYI BSTAN BCOS NAS MI 'BYUNG BA

Now the first is true, for the following reasons. Emptiness—in the sense that everything from form on up is empty of any real existence—does appear in the classical commentary on the middle way; but it is not found in the classical commentaries of the schools from the Mind-Only on down.

Esto primero es verdad, por las siguientes razones. El vacío –en el sentido de que toda forma esta vacía de existencia real- aparece en el comentario clásico del camino medio; pero no es hallado en los comentarios clásicos de las escuelas de Solo-Mente hacia abajo.

དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་

DE BZHIN DU RANG BZHIN GYIS MA GRUB PA GZHIR BYAS PA'I STENG DU

ཀུན་གཞི་རང་རིག་མེད་པ་སོགས་གྱི་བྱུང་ཚོས་རྣམས་རང་རྒྱུད་

KUN GZHI RANG RIG MED PA SOGS KYI KHYAD CHOS RNAMS RANG RGYUD

པ་མན་ཆད་གྱི་གཞུང་ནས་མི་འབྱུང་བས།

PA MAN CHAD KYI GZHUNG NAS MI 'BYUNG BAS,

In the same way, ideas such as the position that neither foundation consciousness nor the ability of the mind to know itself in a single moment exist at all (with this position taken from the more basic position that they have no nature of their own) are distinctive positions that are not found in the major texts of the schools from the Independent Group on down.

De esta misma forma, ideas tales como la posición de que ni la conciencia base ni la habilidad de la mente de conocerse a si misma en un momento dado existe (con esta posición tomada de una más básica de que no tienen ninguna naturaleza por si misma) son posiciones distintivas que no son encontradas en los textos importantes del grupo independiente hacia abajo.

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེས་

THUN MONG MA YIN PA'I KHYAD CHOS BSTAN PA'I SGO NAS RTZA SHE'I

དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

DGONGS PA 'GREL BA LA 'JUG PA'I PHYIR,

Thus it is that Entering the Middle Way comments upon the true intent of The Root Text on Wisdom by presenting the distinctive features that are unique to the highest school.

Así que, los comentarios de Entrando en el Camino Medio sobre el verdadero propósito del Texto Raíz sobre Sabiduría al presentar estas características distintivas son únicas a las escuelas más elevadas.

T2 CLASS 6
Jan 24 2005

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའོ་ཞེས་

DE YANG YIN TE, 'GREL PA LAS, LUGS 'DI NI THUN MONG MIN PA'O ZHES

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངས་པར་བྱའོ།།ཞེས་དང།

MKHAS PA RNAMS KYIS NGES PAR BYA'O,,ZHES DANG,

And this is true because the commentary says, “Sages must come to see the truth of the statement ‘This is a unique system.’”

[§ The quotation is found in The Autocommentary to “Entering the Middle Way,” ACIP T3862, f. 347a.]

Y esto es verdadero porque el comentario dice, “Los santos deben venir a ver la verdad de la afirmación “este es un sistema único”.

(§ Esta cita se encuentra en el Autocomentario de “Entrando en el Camino Medio”, ACIP T3862,f.347a.)

དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་

DE NYID MA RTOGS PA'I CHOS ZAB MO 'DI SPANGS PAS DE'I PHYIR BSTAN

བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

BCOS KYI DE KHO NA NYID PHYIN CI MA LOG PA RTOGS PAR BYA BA'I PHYIR

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྤྱར་བ་ཡིན་ཅོ།།ཞེས་དང།

DBU MA'I BSTAN BCOS LA 'JUG PA 'DI SBYAR BA YIN NO, ,ZHES DANG,

And it is also true because, as Master Chandrakirti says: “Because they haven’t realized this one thing, they have rejected this profound object. And so—in order to demonstrate that the commentary presents suchness in a completely unmistaken way—I am composing this work, Entering into the Commentary on the Middle Way.”

Y esto es verdad porque el Maestro Chandrakirti dice: “Porque no han realizado esto, rechazan este objeto profundo. Así que –para demostrar que el comentario presenta a la talidad de forma completa y sin error- Compongo este trabajo, Entrando en el Comentario del Camino Medio”.

ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་

JI LTAR DBU MA'I BSTAN BCOS LAS MA GTOGS PAR BSTAN BCOS GZHAN LAS

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ

STONG PA NYID CES BYA BA'I CHOS 'DI PHYIN CI MA LOG PAR MI BRJOD PA

And this is moreover true because he says,

Classical commentaries other than the classical commentary on the middle way fail to explain this thing called “emptiness” in an unerring way.

དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་

DE BZHIN DU KHO BO CAG GI 'DIR 'BYUNG BA'I LUGS GANG ZHIG BRGAL LAN

དང་བཅས་ཏེ། བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་

DANG BCAS TE, BSNYAD PA'I LUGS 'DI NAS 'BYUNG BA DE YANG STONG PA

ཉིད་གྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་

NYID KYI CHOS LTAR BSTAN BCOS GZHAN NA MED DO ZHES MKHAS PA

རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

RNAMS KYIS NGES PAR MDZAD DU GSOL, ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

Here in our text we are using a system of explanation which incorporates responses to earlier objections; and the way here that we explain emptiness is—in that same way—something that is lacking in the other classical commentaries. This is something we hope the wise will perceive.

Aquí en nuestro texto, estamos usando un sistema de explicación que incorpora respuestas a objeciones hechas anteriormente; y la forma en la que explicamos el vacío aquí es –de la misma forma- algo que falta en otros comentarios clásicos. Esto es algo que esperamos que los inteligentes (sabios) percibirán.

རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་

RTZA SHE'I DGONGS PA SEMS TZAM DU 'GREL DU MI RUNG BA LA NGES PA

བརྟན་པོ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ།

BRTAN PO RNYED PA'I SGO NAS 'JUG TSUL YOD DE,

There is also a way in which Entering the Middle Way “enters” into the true intent of The Root Text on Wisdom by helping people come to a firm realization that it would be incorrect to interpret the latter work as one that belongs to the Mind-Only School.

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྩུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་

RANG GI MTSAN NYID KYIS GRUB PA'I RGYU [GZHAN](#) LAS RANG GI MTSAN

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་

NYID KYIS GRUB PA'I 'BRAS BU GZHAN SKYE [BA'I](#) GZHAN SKYE SPYI DANG

དུ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ལེགས་པར་བཀག་པའི་

KHYAD PAR DU SEMS TZAM PA'I 'DOD PA BRJOD NAS DE LEGS PAR BKAG PA'I

སྒོ་ནས་

SGO NAS

And this is true because Entering the Middle Way “enters into” explaining the meaning of The Root Text on Wisdom first by refuting, quite successfully, the general idea of something growing from something else: the idea that a result that existed by definition could grow from something other than it—that is, from a cause that also existed by definition. And it undertakes this refutation, more specifically, by expressing the position of the Mind-Only School and then refuting it.

Y esto es verdad porque Entrando en le Camino Medio “entra” en la explicación del significado del Texto Raíz sobre Sabiduría primero al refutar con mucho éxito, la idea general de algo que crece de algo más: la idea de que un resultado que existe por

definición puede crecer de algo diferente a el –esto es, que surge de una causa que también existe por definición. Y conlleva esta refutación, más específicamente, al expresar la posición de la Escuela Solo-Mente y después refutarla.

མིང་བརྟམ་བཞག་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་

MING BRDAS BZHAG TZAM LA RGYU 'BRAS KYI RNAM GZHAG 'THAD PAR

བསྟན་པའི་སློན་ས་རྩ་ཤེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

BSTAN PA'I SGO NAS RTZA SHE'I DON 'GREL BA LA 'JUG PA'I PHYIR,

And then it goes on to demonstrate how—nonetheless—all the workings of cause and effect are perfectly reasonable; but only in a way established through terms and projections.

Continúa después con la demostración de cómo, no obstante, todos los trabajos de causa y efecto son perfectamente razonables; solo es así, desde el punto de vista en el que se establecen a través de términos y proyecciones.

དེ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་

DE YIN TE, TSIG GSAL LAS, RTEN NAS BTAGS PA'I TSUL DBU MA LA 'JUG PA

ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

LAS SHES PAR BYA'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because Clear Words says, “If you want to understand how things are projected in dependence on other things, you should refer to Entering the Middle Way.”

Y esto es verdad porque Palabras Claras dice, “Si quieres entender como las cosas son proyectadas en dependencia de otras cosas, te debes de referir a Entrando al Camino Medio”.

རྒྱ་ཆེ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་

RGYA CHE BA'I 'JUG TSUL LA, KHA CIG ,RTZA BA SHES RAB THEG CHEN GYI

བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་བཤམ།

BSTAN BCOS MA YIN PAR THAL,

Now as for how Entering the Middle Way “enters into” The Root Text on Wisdom by way of the far-reaching side of the teachings, someone may come and make the following claim:

The Root Text on Wisdom can’t be a classical commentary that belongs to the greater way.

Ahora, en lo que respecta a como Entrando al Camino Medio “entra” al Texto Raíz de la Sabiduría a través de las enseñanzas de largo alcance, alguien tal vez venga y haga la siguiente refutación:

El Texto Raíz de la Sabiduría no puede ser un comentario clásico que pertenezca al gran camino.

སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་པར་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་

SKABS 'DIR THEG PA CHE CHUNG GI **KHYAD** PAR STONG NYID PHRA MO

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པ་གང་ཞིག་།

MNGON SUM DU RTOGS PA YOD MED KYI SGO NAS MI 'JOG PA GANG ZHIG ,

And this is true, first of all, because here in this context the distinction between the greater and lesser ways is not drawn upon the basis of whether or not one has perceived a more subtle form of emptiness.

Y esto es verdad, primero que nada porque en el contexto de la distinción entre los caminos grande y pequeño, esta no se establece sobre la base del grado de sutileza de la percepción del vacío

རྩ་ཤེས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟབ་མེད་

RTZA SHES ZAB PA DANG RGYA CHE BA GNYIS KYI NANG NAS ZAB MO'I

ཕྱོགས་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་

PHYOGS MA GTOGS RGYA CHE BA'I PHYOGS DNGOS BSTAN BSTAN BYA'I

གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

GTZO BOR BYAS NAS MA BSTAN PA'I PHYIR ZER NA,

And, secondly, The Root Text on Wisdom takes as its explicit, principal subject matter only one of those two sides of the teaching—the profound side and the far-reaching side; for it takes only the profound side this way, and not the far-reaching side.

Y por otro lado, el Texto Raíz sobre Sabiduría toma como su tema principal y explícito solo uno de estos dos aspectos de la enseñanza que son, el lado profundo y el de largo alcance; toma solo el lado profundo y deja de lado el de largo alcance.

དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་

DE THEG CHEN THUN MONG MA YIN PA'I BSTAN BCOS YIN PAR THAL, DES

སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ས་བསྟན་པ་

STONG NYID RIGS PA'I RNAM GRANGS MTHA' YAS PA'I SGO NAS BSTAN PA

གང་ཞིག་།

GANG ZHIG ,

And yet it is true that this classical commentary is in fact uniquely a work of the greater way. And this is true, first of all, because it presents emptiness by way of a nearly infinite number of proofs for emptiness.

Y sin embargo es verdad que este comentario clásico es de hecho un trabajo único del gran camino. Y esto es así, porque presenta al vacío a través de infinitas formas y pruebas.

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་

DE LTAR BSTAN PA DE YANG THEG CHEN GYI RIGS CAN DE RJES SU 'DZIN PA'I

ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

PHYIR DU YIN PA'I PHYIR,

And this is true, secondly, because we present emptiness this way exactly in order to guide those who belong to that special family of people: those of the greater way.

Por otro lado, esto es verdad, porque presentamos el vacío de esta forma para guiar a aquellos que pertenecen a esta familia especial de gente: a los del gran camino.

T2 Class 7
Jan 28 2005

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་

THAR PA DANG THAMS CAD MKHYEN PA GANG RUNG THOB PA LA STONG

ཉིད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མཚུངས་གྲང།

NYID PHRA MO MNGON SUM DU RTOGS DGOS PAR MTSUNGS KYANG,

Now those of the lower way and those of the higher way are completely equivalent, in the sense that in order to reach freedom or omniscience they must definitely perceive subtle emptiness directly.

De esta forma el camino más bajo y aquellos del camino más alto son completamente equivalentes, en el sentido de que para poder alcanzar la libertad o la omnisciencia definitivamente se debe percibir el vacío sutil de manera directa.

ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་

THEG DMAN GYI RIGS CAN RNAMS KYI THAR PA TZAM THOB PA LA STONG

ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་

NYID MDOR BSDUS TZAM DU RTOGS SHING GOMS PAR BYAS PA LA BR TEN

ནས་འཐོབ་ལུས

NAS 'THOB NUS

Those who belong to the lower way though, who only need to achieve freedom, do so simply by perceiving, and accustoming themselves to, emptiness in just an abbreviated way.

Aquellos que pertenecen al camino menor, que solo necesitan alcanzar la libertad, lo realizan al percibir y al acostumbrarse al vacío de una forma abreviada.

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་

THEG CHEN GYI RIGS CAN RNAMS KYI THAMS CAD MKHYEN PA THOB PA LA

སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམས་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློ་ནས་ཉོགས་

STONG NYID RIGS PA'I RNAMS GRANGS MTHA' YAS PA'I SGO NAS RTOGS

ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

SHING GOMS PAR BYAS PA LA BR TEN NAS 'THOB DGOS PA'I PHYIR,

Those of the greater way, on the other hand, are trying to reach the state of omniscience; and to do so they must perceive and accustom themselves to emptiness by means of a nearly infinite number of logical presentations.

Por otro lado, aquellos del gran camino, están tratando de alcanzar el estado de omnisciencia; y para lograrlo deben percibir y acostumbrarse al vacío a través de casi un infinito número de presentaciones lógicas.

དེ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་

DE YIN TE, RANG 'GREL LAS, CHOS KYI BDAG MED PA GSAL BAR BYA BA'I

ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་

PHYIR, THEG PA CHEN PO BSTAN PA YANG RIGS PA NYID DE RGYAS PAR

བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

BSTAN PA BRJOD PAR 'DOD PA'I PHYIR RO,,

And this is true because the auto commentary says,

This is so because the teachings of the greater way, in order to clarify the lack of a self to all things, undertake to present this same reasoning in an extensive way.

Y esto es verdad porque el autocomentario dice,

Esto es así porque las enseñanzas del gran camino, para poder clarificar la carencia de ser de todas las cosas, se avocan a presentar este mismo razonamiento de forma extensa.

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་

NYAN THOS KYI THEG PA LAS NI CHOS KYI BDAG MED PA MDOR MTSON PA

ཅམ་ཞིག་ཏུ་བྱད་དོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

TZAM ZHIG TU ZAD DO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

In the way of the listeners, though, the lack of self to things is presented only in an abbreviated way, and nothing more.

En el camino de los escuchas, si bien la carencia de ser de las cosas es presentada, esta solo se presenta de forma abreviada.

རང་ལུགས་ལ།རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ།

RANG LUGS LA, RGYA CHE BA'I SGO NAS 'JUG TSUL YOD DE,

According to our own system, there is the following way in which Entering the Middle Way "enters into" The Root Text on Wisdom through the far-reaching side of the teachings.

De acuerdo a nuestro sistema, existe una forma a través de la cual “Entrando en el Camino Medio “ entra al Texto Raíz sobre Sabiduría y esto se hace a través del lado de largo alcance de las enseñanzas.

ཕྱ་ཤེས་ནས་བསྟན་པའི་ཟབ་མེད་རིམ་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་སྟང་དུ་

RTZA SHES NAS BSTAN PA'I ZAB MO'I RIM PA RTOGS PA'I LAM GYI STENG DU

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་གསུམ། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ས་བརྟུ། འབྲས་བུའི་ས་

SO SO SKYE BO'I CHOS GSUM, 'PHAGS PA SLOB PA'I SA BCU, 'BRAS BU'I SA

ཡང་སྐྱེ་གསུམ་མཇེད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་དང་ས་ལྷ་པ་

YANG SKU GSUM MDZAD PA 'PHRIN LAS DANG BCAS PA DANG SA LNGA PA

དང་དུག་པའི་གོ་རིམས་ལ་བརྟེན་ནས་

DANG DRUG PA'I GO RIMS LA BRTEN NAS

Entering the Middle Way explains the path which The Root Text on Wisdom presents—the path for perceiving the various levels of the profound. But it does so by bringing in the three qualities of an ordinary person; the ten levels of a realized person; the level of the final goal; and the three bodies of an enlightened being, along with their enlightened activities. It also covers the transition between the fifth and the sixth levels.

Entrando en el Camino Medio explica el sendero que el Texto Raíz sobre Sabiduría presenta –el sendero para percibir los varios niveles de profundidad. Y realiza esto al hacer referencia a las tres cualidades de una persona ordinaria; los diez niveles de una persona realizada; el nivel de la meta final; y los tres cuerpos de un ser iluminado, junto con sus actividades iluminadas. También cubre la transición entre el nivel quinto y sexto.

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་

BSAM GTAN GYI NGO BOR GYUR PA'I ZHI GNAS DANG BDAG MED PA GNYIS

གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ལྷན་མཐོང་གི་རིམ་པ་

KYI DE KHO NA NYID LA SO SOR DPYOD PA'I LHAG MTHONG GI RIM PA

རྣམས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་རིགས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་

RNAMS RIN CHEN 'PHRENG BA LA SOGS RIGS TSOGS GZHAN RNAMS

གྱིས་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་ཁ་བསྐྱང་བའི་སློ་ནས་ཅུ་ཤེས་ལ་རྒྱ་

KYIS BSTAN PA DE DAG GIS KHA BSKANG BA'I SGO NAS RTZA SHES LA RGYA

ཆེ་བའི་སློ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

CHE BA'I SGO NAS 'JUG PA YIN PA'I PHYIR,

In so doing, it presents the various levels of stillness—the very essence of meditative concentration—and also the various levels of the extraordinary vision of emptiness, which investigates the true nature of the two different ways in which things lack any quality of their own. And it does so drawing on additional material presented in The String of Jewels and other works of the Collection on Reasoning. This then is how Entering the Middle Way “enters into” The Root Text on Wisdom through the far-reaching side of the teachings.

Al hacer esto, presenta los variados niveles de quietud –la esencia de la concentración meditativa- y también los varios niveles de la visión extraordinaria (vipashyana) del vacío, que investiga la verdadera naturaleza de las dos formas diferentes en las que las cosas carecen de cualidades por si mismas. Y lo hace a través de presentar material adicional contenido en El Collar de Joyas y otros trabajos como la Colección sobre Razonamiento. De esta forma es como Entrando al Camino Medio “entra en” el Texto Raíz sobre Sabiduría a través del lado de largo alcance de las enseñanzas.

ཁ་ཅིག་གིས། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་མ་བསྟན་ཏོ་

KHA CIG GIS, RTZA BA SHES RAB KYIS RGYA CHE BA'I PHYOGS MA BSTAN TO

ཟེར་ན།

ZER NA,

Now suppose someone comes again and makes the claim, “The Root Text on Wisdom doesn’t present the far-reaching side of the teachings.”

Ahora supongamos que alguien viene y argumenta, “El Texto Raíz sobre Sabiduría no presenta el lado de largo alcance de las enseñanzas”.

དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་བསྟན་པར་ཐལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་

DES RGYA CHE BA'I PHYOGS BSTAN PAR THAL, GZHI DNGOS PO'I GNAS TSUL

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་བཅས་པ་

LAM BGROD PA'I RIM PA 'BRAS BU SANGS RGYAS KYI SA DANG BCAS PA

དངོས་བསྟན་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

DNGOS BSTAN BSTAN BYA'I GTZO BOR BYAS NAS BSTAN PA'I PHYIR,

But isn't it the fact that this text does present the far-reaching side of things? Because isn't it the fact that the main thing it presents, and presents explicitly, is the foundation—meaning the basic nature of all things; and the various steps of the path we must travel; and the result of this path: the level of an enlightened being.

¿No es un hecho que este texto presenta el lado de largo alcance de las enseñanzas? Esto es así porque, ¿no es un hecho? que el tema principal que presenta explícitamente es la fundación –siendo esta la naturaleza básica de todas las cosas; y los varios pasos del sendero que uno debe recorrer; y el resultado de este sendero: alcanzar el nivel de un ser iluminado.

དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དངོས་

DE RNAMS RANG BZHIN GYIS MED CING THA SNYAD DU YOD PA DNGOS

བསྟན་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

BSTAN BSTAN BYA'I GTZO BOR BYAS NAS BSTAN PA'I PHYIR,

And this is true because the main subject it speaks about, and speaks about explicitly, is how all of these things lack any nature of their own, and yet still exist nominally.

Y esto es verdad porque el principal tema del que habla explícitamente, trata de cómo todas las cosas carecen de naturaleza propia, y sin embargo existen nominalmente.

དེར་ཐལ།རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་

DER THAL, RANG BZHIN GYIS MED CING THA SNYAD DU YOD PA LA DE

རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སློན་སྐད་གཏན་ལ་

RNAMS KYI RNAM GZHAG 'THAD PAR BRGAL LAN GYI SGO NAS GTAN LA

ཕབ་པའི་ཕྱིར།

PHAB PA'I PHYIR,

And that too is true, because The Root Text on Wisdom sets forth—by incorporating answers to arguments by the other side—how it is that all of these things can, on the one hand, be devoid of any nature of their own; but on the other still exist, if only nominally.

Y esto también es verdadero porque el Texto Raíz sobre Sabiduría lo establece, al incorporar las respuestas a los argumentos contrarios y en como todas estas cosas pueden, por otro lado carecer de cualquier tipo de naturaleza propia y sin embargo existir, aunque solo sea nominalmente.

གཞན་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

GZHAN YANG RTZA BA SHES RAB KYIS RGYA CHE BA'I LAM GYI RIM PA

བསྟན་པར་ཐལ།

BSTAN PAR THAL,

And it is moreover the case that The Root Text on Wisdom presents the far-reaching steps of the teaching.

Y este también es el caso, de que el Texto Raíz sobre Sabiduría presenta los pasos del lado de largo alcance de la enseñanza.

དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་དེས་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལ་

DE'I CHED DU BYA BA'I GDUL BYA DES MDO DANG DGONGS 'GREL GZHAN LA

མ་བརྟེན་པར་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

MA BR TEN PAR DE NYID LA BR TEN NAS RGYA CHE BA'I LAM GYI RIM PA

རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

RTOGS NUS PA'I PHYIR TE,

And this is true because the disciple for whom this particular text was specifically designed will be able to achieve the far-reaching steps of the path by relying on this one work alone—without having to use any other sutra or commentary at all.

Y esto es verdad, porque el discípulo para el cual este texto específicamente esta diseñado, será el de lograr los pasos del lado de largo alcance del sendero basándose solo en este texto, sin tener que usar ningún otro comentario o sutra.

མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་དེས་མདོ་དང་

MNGON RTOGS RGYAN GYI CHED DU BYA BA'I GDUL BYA DES MDO DANG

དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར། དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་པ་

DGONGS 'GREL GZHAN LA MA BR TEN PAR, DE NYID LA BR TEN NAS ZAB PA

དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཟབ་མེད་ཕྱོགས་དེ་

DANG RGYA CHE BA'I PHYOGS GNYIS KYI NANG NAS, ZAB MO'I PHYOGS DE

ཡང་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར།

YANG RTOGS NUS PA'I PHYIR,

And this is true because that particular disciple for whom The Ornament of Realizations was specifically designed can use that one work to achieve (from among the two sides of the teachings, the profound and the far-reaching) the steps of the profound side of the teachings, without having to rely on any other sutra or commentary at all.

Y esto es verdad, porque este discípulo en particular para el cual El Ornamento de Realizaciones estuvo específicamente diseñado puede usar ese trabajo para lograr (desde los dos lados de la enseñanza, el profundo y el de largo alcance) los pasos del lado profundo de las enseñanzas, sin tener que usar ningún otro comentario o sutra.

T2 Class 8

གཞན་ཡང་། དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། རིགས་

GZHAN YANG, DES RGYA CHE BA'I LAM GYI RIM PA BSTAN PAR THAL, RIGS

ཚོགས་གཞན་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཁ་

TSOGS GZHAN NAS BSTAN PA'I RGYA CHE BA'I LAM GYI RIM PAS KHA

བསྐྱངས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་

BSKANGS NAS RGYA CHE BA'I PHYOGS BSTAN BYA'I GTZO BO BYAS NAS

བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

BSTAN PA'I PHYIR TE,

And it is moreover true that The Root Text on Wisdom presents the far-reaching steps of the path; because it in fact takes the far-reaching side of the teachings as its principal subject matter, supplementing its presentation with steps of the far-reaching path taken from other texts of the Collection on Reasoning.

Y aún es más verdadero que el Texto Raíz sobre Sabiduría presenta los pasos del sendero de largo alcance; porque de hecho toma a las enseñanzas del largo alcance como su tema principal, dándole a su presentación los pasos del sendero de largo alcance tomados de otro texto de la Colección sobre Razonamiento.

དབུ་མ་འཇུག་པ་འདིས་རིགས་ཚོགས་གཞན་ནས་བསྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་

DBU MA 'JUG PA 'DIS RIGS TSOGS GZHAN NAS BSTAN PA'I SO SO SKYE BO'I

ཚོས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཁ་བསྐྱངས་

CHOS GSUM LA SOGS PA'I RGYA CHE BA'I LAM GYI RIM PAS KHA BSKANGS

ནས།རྩ་ཤེས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་

NAS, RTZA SHES LA ZAB PA DANG RGYA CHE BA'I PHYOGS GNYIS KYI SGO

ནས་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

NAS DE'I DGONGS PA 'GREL BA LA 'JUG PA'I PHYIR,

And this is true because the present text—Entering the Middle Way—“enters into” its explanation of the true intent of The Root Text on Wisdom, through both the profound and far-reaching sides of the teaching by supplementing its presentation with material from other texts of the Collection on Reasoning, adding points such as the three qualities of an ordinary being.

Y esto es verdad porque el presente texto Entrando en el Camino Medio “entra” en su explicación de la verdadera intención del Texto Raíz sobre Sabiduría, a través de los aspectos profundos y de largo alcance de la enseñanza enriqueciendo su presentación con material de otros textos de la Colección de Razonamiento, añadiendo los puntos tales como las cualidades de un ser ordinario.

ཁོ་ན་རེ།དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་མ་བསྟན་པར་ཐལ།རྣམ་བཤད་

KHO NA RE, DES RGYA CHE BA'I PHYOGS MA BSTAN PAR THAL, RNAM BSHAD

དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རྩ་ཤེས་ལས་ཟབ་མེད་ལྷོགས་མ་གཏོགས་

DGONGS PA RAB GSAL LAS, RTZA SHES LAS ZAB MO'I PHYOGS MA GTOGS

རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་ཚལ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་

RGYA CHE BA'I THEG CHEN GYI KHYAD CHOS MA BSTAN KYANG, ZHES

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GSUNGS PA'I PHYIR,

Now suppose someone comes and makes the following claim:

But isn't it true that it's not the case that The Root Text on Wisdom presents the far-reaching side of the teachings? Because isn't it the case that The Treatise which Illuminates the True Thought itself says, "The Root Text on Wisdom does present the profound side of the teachings, but does not go further to elucidate the specific features of the greater way: the far-reaching side of the teachings."\$

[\$Treatise which Illuminates the True Thought: This of course is the very work by Je Tsongkapa being commented upon by Kedrup Tenpa Dargye (f. 3b).]

Ahora supón alguien viene y argumenta:

Pero ¿no es cierto que el Texto Raíz sobre Sabiduría presenta el aspecto de largo alcance de las enseñanzas? Porque el Tratado que ilumina el Verdadero Pensamiento dice, "El Texto Raíz sobre Sabiduría presenta el lado profundo de las enseñanzas, pero no profundiza más para elucidar los aspectos específicos del gran camino: el aspecto de largo alcance de las enseñanzas".\$

[\$Tratado que ilumina el Verdadero Pensamiento: Este por supuesto es el trabajo de Tsongkapa comentado por Kendrup Tenpa Dargye (f. 3b).]

རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་

RNAM BSHAD RIGS PA'I RGYA MTSO LAS KYANG DE DANG MTSUNGS PAR

གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཟེན་ན་

GSUNGS PA'I PHYIR ZER NA

Moreover, the treatise called Ocean of Reasoning says the same thing.\$

[Ocean of Reasoning: A commentary by Je Tsongkapa upon The Root Text on Wisdom itself, found at S5401.]

Más aún, el tratado llamado Océano de Razonamiento dice lo mismo.\$

[\$ Océano de Razonamiento: Un comentario de Je Tsongkapa sobre El Texto Raíz sobre Sabiduría encontrado en S5401.]

སྐྱོན་མིང་དེ། དེའི་དོན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་

SKYON MED DE, DE'I DON RTZA BA SHES RAB KYIS ZAB PA DANG RGYA CHE

བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་དངོས་བསྟན་

BA'I PHYOGS GNYIS KYI NANG NAS RGYA CHE BA'I PHYOGS DNGOS BSTAN

བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

BSTAN BYA'I GTZO BOR BYAS NAS MA BSTAN PA'I DON YIN PA'I PHYIR,

And yet there's no such problem, because all this means is that—from among the profound and the far-reaching sides of the teachings—The Root Text on Wisdom does not make its presentation by taking, as its explicit principal subject matter, the far-reaching side of the teachings.

Sin embargo no existe tal problema, porque todo lo que significa es que, de entre los lados profundo y de largo alcance de las enseñanzas, El Texto Raíz sobre Sabiduría no hace esta presentación tomando como su principal tema de estudio, el lado de largo alcance de las enseñanzas.

རིན་ཆེན་འཕྲིང་བའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་

RIN CHEN 'PHRENG BA'I DAR t'IK LAS, DE YANG GTAN LA DBAB BYA'I GTZO

བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་

BO'I DBANG DU BYAS PA YIN PA'I PHYIR, GZHAN DU NA RTZA BA SHES RAB

ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དབུ་མ་ལ་

KYIS THEG PA CHEN PO'I LAM GYI RIM PA RGYAS PAR BSTAN PA DBU MA LA

འཇུག་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

'JUG PAS BSGRUBS PA'I PHYIR, ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

Moreover, The Extensive Commentary on “The String of Jewels” says,

And that’s true because that was only said with reference to the principal point being made. It’s true furthermore because Entering the Middle Way in fact goes about demonstrating how The Root Text on Wisdom presents the steps of the path of the greater way in extensive detail.\$

[\$Extensive Commentary on “The String of Jewels”: An explanation of Arya Nagarjuna’s work by Gyaltsab Je Darma Rinchen (1364-1432), found at S5427, f. 3b.]

Más aún, El Comentario Extenso sobre “El Collar de Joyas” dice,

Y esto es verdad porque solo se dijo en referencia al punto principal que se establece. Es verdad porque “Entrando en el Camino Medio” de hecho se avoca a demostrar como “El Texto Raíz sobre Sabiduría”, presenta con mucho detalle los pasos del sendero del gran camino.

མདོར་བསྐྱུ་ན། འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་པ་

MDOR BSDU NA, 'DIR 'JUG BYA'I DBU MA DE RTZA BA SHES RAB LA BYED PA

དང།

DANG,

To summarize, the points we’ve made here are true, for the following reasons. First of all, the “middle way” being entered into here is The Root Text on Wisdom.

Para resumir, los puntos que hemos establecido aquí son verdaderos, por las siguientes razones. En primer lugar, el “camino medio” en el que se entra aquí, es El Texto Raíz sobre Sabiduría.

བསྐྱུ་བཅོས་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཙུ་ཤེས་དགོངས་པ་

BSTAN BCOS 'JUG PA BRTZAMS PA'I DGOS PA YANG RTZA SHE'I DGONGS PA

མཐར་ཐུག་སེམས་ཅམ་དུ་འགྲེལ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་

MTHAR THUG SEMS TZAM DU 'GREL DU MI RUNG BA LA NGES PA BRTAN PO

རྟེན་པ་དང།

RNYED PA DANG,

And the purpose for which this classical commentary, Entering the Middle Way, was composed is, first, to allow us to come to a firm understanding of how it would be incorrect to interpret the ultimate intent of The Root Text on Wisdom as being, ultimately, the teachings of the Mind-Only School.

Y el propósito para el cual el comentario clásico “Entrando al Camino Medio” fue compuesto, para permitirnos llegar a un firme entendimiento de cómo sería incorrecto interpretar la finalidad de El Texto Raíz sobre Sabiduría como siendo en última instancia, enseñanzas de la Escuela Solo Mente.

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་ཚོས་

RANG RGYUD PA MAN CHAD DANG THUN MONG MIN PA'I KHYAD CHOS

ནམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

NAMS SHES PAR BYA BA'I CHED YIN PA'I PHYIR,

And the second purpose was to allow us to learn the unique, distinctive features which differentiate the highest part of the Middle-Way School from the schools of the Independents on down.

Y el segundo propósito fue permitirnos aprender las únicas y específicas características que diferencian la parte más elevada de la Escuela del Camino Medio de otras escuelas a partir de la Independentista hacia abajo.

རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང།

RANG 'GREL LAS, DE NYID MA RTOGS PAS ZHES GSUNGS PA'I PHYIR DANG,

All this, furthermore, is reflected in the autocommentary in the lines that include, “Because they haven’t realized this one thing...”

Todo esto se refleja en el autocomentario, en las líneas que dicen “Porque no han realizado esto en específico...”

ཚིག་གསལ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པས་ འགོངས་པ་མི་ཤེས་པས་

འདིར་

TSIG GSAL LAS DE LTA BU BSTAN PA'I DGONGS PAS [dgongs pa mi shes pas] 'DIR

དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱིས་ གྱི བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་

DE KHO NA'I DON CAN GYIS [gyi] BSTAN PA NI GANG ZHIG YIN, DGONGS PA

ཅན་གྱི་ རྗི འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་དུ་གང་ཞིག་གེ་ཚེ་ལྟར་

CAN GYI [NI] 'DIR GANG ZHIG YIN SNYAM DU GANG ZHIG THE TSOM 'GYUR

བ་དང་། དུ

BA DANG, DU

And moreover, Clear Words says,

There will be some who have doubts; who, because (they don't understand) the true intent of the work, will think to themselves: "What part of this book is written literally? And what part of it is written with some other point in mind?"\$

Y más aún Palabras Claras dice,

Habrá algunos que tengan dudas; quienes (a causa de que no entienden) el verdadero propósito del trabajo, pensarán para si mismos. "¿Que parte de este libro esta escrito literalmente?" y "¿Qué parte esta escrita con algún otro propósito en mente?" \$

གང་ཞིག་སྟོ་གཞན་ ཞན པ་ཉིད་གྱིས་དང་བའི་དོན་གྱིས་ གྱི

GANG ZHIG BLO GZHAN [zhan] PA NYID KYIS DRANG BA'I DON GYIS [gyi]

བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་གེ་ཚེ་དང་།

BSTAN PA LA NGES PA'I DON DU RTOGS PA DE GNYIS KA'I THE TSOM DANG,

ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་གྱི་སྟོ་ནས་གསལ་བར་

LOG PA'I SHES PA DAG RIGS PA DANG LUNG GNYIS KYI SGO NAS GSAL BAR

བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ།

BYA BA'I PHYIR SLOB DPON GYIS DBU MA'I BSTAN BCOS 'DI BRTZAMS SO,

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

Las partes con asterisco (*) fueron añadidas en la clase 1a del 3er trimestre.

*There are certain sections where one should realize that what seems to be literal should rather be taken figuratively. And some people, due to the weakness of their intellect, will entertain some uncertainty about the two; or simply misunderstand them completely. The Master, in order to correct these ideas both through logic and scriptural authority, has undertaken to compose the classical commentary on the middle way.

*Hay ciertas secciones en las que aquello que parece literal se deben tomar de manera figurativa. Algunas personas a causa de de su débil intelecto estarán confusas acerca de las dos; o simplemente las entenderán mal. El Maestro, para corregir a través de la lógica y de la autoridad de las escrituras, se ha avocado a componer el comentario clásico sobre el camino medio.

TD3860 f.13b

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།བསྟན་བཅོས་རྩོམ་

GNYIS PA GZHUNG DON RNAMS SO SOR BSHAD PA LA, BSTAN BCOS RTZOM

པ་ལ་འདུག།

PA LA 'JUG

པའི་ཐབས་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་།བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་

PA'I THABS MCHOD PAR BRJOD PA DANG, BRTZAMS PA'I BSTAN BCOS KYI LUS

དངོས་དང་།ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་།བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་

DNGOS DANG, JI LTAR BRTZAMS PA'I TSUL DANG, BSTAN BCOS BRTZAMS PA'I

དགོ་བ་བསྐྱོ་བ་དང་བཞི་ལས།

DGE BA BSNGO BA DANG BZHI LAS,

*Here is the second step from above: separate explanations of selected portions of Master Chandrakirti’s text. Here we proceed in four stages: the offering of praise which serves as a vehicle for undertaking the composition of the commentary; the actual body of the commentary which is then composed; comments on how the text was composed; and a dedication of the good deed of having composed the text.

*Este es el segundo paso: explicaciones separadas de porciones seleccionadas del texto del Maestro Chandrakirti. Aquí procedemos en cuatro etapas: el ofrecimiento de alabanzas que sirve como vehículo para desarrollar la composición del comentario; el cuerpo del comentario es entonces compuesto; los comentarios en el como el texto fue compuesto; y una dedicación de la buena obra de haber compuesto el texto.

T2 Class 9

དང་པོ་ལ།སྣིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྐྱོན་བསྐྱོད།

DANG PO LA, SNYING RJE CHEN PO LA SO SOR MA PHYE BAR BSTON [*BSTOD]

པ་དང་།དེ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས།

PA DANG, DE LA SO SOR PHYE NAS PHYAG 'TSAL BA GNYIS,

The first of these has two parts of its own: honoring great compassion without dividing it, and then honoring great compassion with dividing it.

Esto primero tiene dos partes: honrar a la gran compasión sin dividirla y honrar a la gran compasión dividiéndola.

དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་

DANG PO DE 'CHAD PA LA, NYAN THOS SANGS RGYAS 'BRING RNAMS THUB

དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ནས།

DBANG SKYES, ,ZHES PA NAS,

Here we will explain the first. It is found in the verse,

Aquí explicaremos la primera. En el verso dice,

།ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།

,NYAN THOS SANGS RGYAS 'BRING RNAMS THUB DBANG SKYES,

།སངས་རྒྱས་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང།

,SANGS RGYAS BYANG CHUB SEMS DPA' LAS 'KHRUNGS SHING,

།སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང།

,SNYING RJE'I SEMS DANG GNYIS SU MED BLO DANG,

།བྱང་ལྷུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

,BYANG CHUB SEMS NI RGYAL SRAS RNAMS KYI RGYU,

T2 CLASS 10

3er trimestre

CLASS 1

DESDE AQUI SE REPITE LO DE ARRIBA

དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་

DANG PO DE 'CHAD PA LA, NYAN THOS SANGS RGYAS 'BRING RNAMS THUB

དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སློང་རྗེ་

DBANG SKYES, ,ZHES PA NAS, DE PHYIR BDAG GIS THOG MAR SNYING RJE

བསྟོད་པར་བགྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

BSTOD PAR BGYIS, ZHES PA'I BAR GSUNGS PA'I PHYIR,

The first is explained in the verses from “Listeners and the mid-level Buddhas are born from those Lords of the Able” and continuing up to the verse that begins with “At the very beginning then I sing the praises of compassion, for love, and only love, was said to be like the seed for the excellent crops of the Victors.”\$

\$(These are the opening verses of *Entering the Middle Way* (ACIP digital text TD3861, f. 201b); they read in full as follows:

El primero es explicado en los versos “Oyentes y Budas de nivel medio (Pratiekabudas) nacen de los señores del Capaz” y continúa con el verso que comienza “Al comienzo cuando canto las alabanzas de compasión por amor y solo amor, se dice que es como la semilla para los excelentes cultivos de los Victoriosos”.\$

\$(Estos son los primeros versos de *Entrando en el Camino Medio* (ACIP texto digital TD3861, f. 201b); a continuación se presenta el texto completo:

།ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།

,NYAN THOS SANGS RGYAS 'BRING RNAMS THUB DBANG SKYES,

།སངས་རྒྱས་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང།

,SANGS RGYAS BYANG CHUB SEMS DPA' LAS 'KHRUNGS SHING,

།སློང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མིད་བློ་དང།

,SNYING RJE'I SEMS DANG GNYIS SU MED BLO DANG,

།བྱང་ལྷུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

,BYANG CHUB SEMS NI RGYAL SRAS RNAMS KYI RGYU,

Listeners and the mid-level Buddhas
Are born from those Lords of the Able;
And Buddhas themselves
Take their holy birth from bodhisattvas.
The causes for the children of the Victors
Are the attitude of compassion;
The mind that transcends duality;
And the Wish for total enlightenment.

Oyentes y Budas de nivel medio
Nacen de de los Señores del Capaz;
Y los Budas mismos
Tienen sus santos nacimientos de los bodhisattvas.
Las causas para los niños de los Victoriosos
Son la actitud de compasión;
La mente que trasciende la dualidad;
Y el deseo por la iluminación total.

HASTA AQUÍ TERMINA LA REPETICIÓN

།གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།

,GANG PHYIR BRTZE NYID RGYAL BA'I LO THOG PHUN TSOGS 'DI,

།ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཚུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ།

,SA BON DANG NI SPEL LA CHU 'DRA YUN RING DU,

།ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ།

,LONGS SPYOD GNAS LA SMIN PA LTA BUR 'DOD GYUR PA,

།དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོད་པར་བགྱི།

,DE PHYIR BDAG GIS THOG MAR SNYING RJE BSTOD PAR BGYI,

At the very beginning then

I sing the praises of compassion,
For love, and only love, was said to be
Like the seed for the excellent crops
Of the Victors; like the water
That makes them grow;
Like the years of ripening it takes
For them to become
A thing we can partake of.]

Al comienzo
Canto las alabanzas de compasión,
Por amor y solo amor, se dice que
Es como las semillas de los excelentes cultivos
De los Victoriosos; como el agua
Que los hace crecer;

Como los años que se requieren para que maduren
Y se conviertan
En aquello que podemos compartir.’

གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང།

GNYIS PA DE 'CHAD PA LA, DANG POR NGA ZHES BDAG LA ZHEN GYUR CING,

ཞེས་པ་ནས། གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་

ZHES PA NAS, G-YO DANG RANG BZHIN NYID KYIS STONG PAR MTHONG BA

ཡི། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

YI, ZHES PA'I BAR GSUNGS,

The second is explained in the verses that include “Who begin by thinking ‘Me,’ entranced by the idea of a self”; up to “The bodhisattvas see these beings as flickering, and devoid of having any real nature.”\$

§[The full lines read as follows (from the same work, f. 201b):

Lo Segundo es explicado en los versos que incluyen “Que empieza pensando “Yo”, entrampado en la idea de un ser”; hasta” El bodhisattva ve estas cosas como inconsistentes y carentes de naturaleza real”.\$

\$ (Todas las líneas se leen como sigue (del mismo trabajo, f. 201b):

།དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གཏུར་ཅིང།

,DANG POR NGA ZHES BDAG LA ZHEN GYUR CING,

།བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།

,BDAG GI 'DI ZHES DNGOS LA CHAGS BSKYED PA,

།ཟོ་ཚུན་འཕྲན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

,ZO CHUN 'PHYAN LTAR RANG DBANG MED PA YI,

།འགོ་ལ་སླིང་རྗེར་གཏུར་གང་དེ་ལ་འདུད།

,GRO LA SNYING RJER GYUR GANG DE LA 'DUD,

I bow down to the state of mind
That feels compassion for living beings:
For those who begin by thinking “Me,”
Entranced by the idea of a self;
And then find themselves
Attached to things—to the “My”;
And continue then like a water wheel,
Helplessly turning, on and on.

Me postro ante el estado mental
Que siente compasión por los seres vivientes:
Para aquellos que empiezan pensando “Yo”,
Ofuscados por la idea de un ser;
Y luego atando cosas a el,
Girando irremisiblemente
Como un molino de agua una y otra vez.

།འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་སྐྱབ་ལྟར།

, 'GRO BA G-YO BA'I CHU YI NANG GI ZLA BA LTAR,

།གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྲིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི།

, G-YO DANG RANG BZHIN NYID KYIS STONG PAR MTHONG BA YI,

The bodhisattvas see these beings
As flickering, and devoid
Of having any real nature—
Like a moon shimmering on the water.]

El bodhisattva ve estas cosas
Como titilando inestablemente y carentes
De cualquier naturaleza real
Como una luna reflejada en el agua.)

དང་པོའི་སྐྱབས་སུ།བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་བསྟོད་ལྷག་གི་ཡུལ་དུ

DANG PO'I SKABS SU, BSTAN BCOS GZHAN GYI BSTOD PHYAG GI YUL DU

དངོས་སུ་སྟོས་པའི་ཉན་རང་དང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་དངོས་སུ

DNGOS SU SMOS PA'I NYAN RANG DANG RGYAL BA SRAS BCAS LA DNGOS SU

མ་བསྟོད་པར།སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་

MA BSTOD PAR, SNYING RJE CHEN PO LA DNGOS SU BSTOD PA LA DGOS PA

ཡོད་དེ།

YOD DE,

Now as for the first of the two above, there is a specific reason why the author directly praises great compassion, without directly praising the listeners, self-made Buddhas, and children of the Victors who are directly mentioned in other classical commentaries as the object of both the traditional praise and obeisance.

Así como el primero de los dos anteriores, hay una razón específica del porque el autor alaba directamente la gran compasión, sin alabar específicamente a los oyentes, budas autorrealizados y a los hijos de los Victoriosos los cuales están directamente mencionados en otros comentarios clásicos como objetos de alabanza y obediencia.

སེམས་ཅན་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྣིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། ཡོན་ཏན་

SEMS CAN SDUG BSN GAL BA LAS SKYOB PAR 'DOD PA'I SNYING RJE CHEN PO

དེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

DE, YON TAN THAMS CAD KYI RTZA BAR SHES PA'I DGOS PA YOD PA'I PHYIR,

And this is true because he wanted us to realize that great compassion—the desire to protect living beings from anything that would hurt them—is the root of every high spiritual quality.

Y esto es cierto porque el quería que nos diéramos cuenta que la compasión, decir el deseo de proteger a los seres vivientes de todo aquello que los dañe, es la raíz de toda alta cualidad espiritual.

ལས་འབྲུངས། ཐུབ་དབང་བྱུང་སེམས་ལས་འབྲུངས། བྱུང་སེམས་དེ་

LAS 'KHRUNGS, THUB DBANG BYANG SEMS LAS 'KHRUNGS, BYANG SEMS DE

ཡང་རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྲུངས་པ་དང་། རྒྱ་གཞན་གཉིས་པོ་དེ་

YANG RGYU GSUM LAS 'KHRUNGS PA DANG, RGYU GZHAN GNYIS PO DE

ཡང་བརྩེ་བ་སྣིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར།

YANG BRTZE BA SNYING RJE CHEN PO LAS 'KHRUNGS PA'I PHYIR,

This compassion is the root of every higher spiritual quality; this is true because both listeners and self-made Buddhas are born from the Lords of the Able Ones; and the Lords of the Able Ones are born from bodhisattvas; and bodhisattvas in turn are born from three different causes; and two of these causes, at last, are born from love: from great compassion.

Esta compasión es la raíz de cualquier cualidad espiritual elevada; esto es verdad porque los Oyentes y los Budas autorrealizados nacen de los Señores de los Capaces; y los Señores de los Capaces nacen de los bodhisattvas; los bodhisattvas nacen de tres diferentes causas, y dos de ellas nacen del amor; de la gran compasión.

དེ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

DE YIN TE, RANG 'GREL LAS, YANG DAG PAR RDZOGS PA'I SANGS RGYAS

དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་

DANG BYANG CHUB SEMS DPA' RNAMS PAS KYANG, THOG MAR BCOM LDAN

འདས་^(ma) སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་

'DAS [ma] SNYING RJE CHEN PO SANGS RGYAS NYID KYI RGYU PHUN SUM

ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པ་སྐྱབས་

TSOGS PA DANG PO, SEMS CAN 'KHOR BA'I BTZON RAR BSDAMS PA SKYABS

མིད་པ་དཔག་ཏུ་མིད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་

MED PA DPAG TU MED PA MA LUS PA YONGS SU SKYOB PA'I MTSAN NYID

ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་

CAN LA BSTOD PAR 'OS PA NYID DU BSTAN PA'I PHYIR, NYAN THOS SANGS

རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་

RGYAS 'BRING RNAMS THUB DBANG SKYES, ZHES SOGS TSIGS SU BCAD PA

གཉིས་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GNYIS SMOS SO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because the autocommentary says:

I wanted to show, at the very beginning, that there was one thing that was worthy of being praised even by the perfectly enlightened Buddhas, and the bodhisattvas. And this one thing is the Lady of Conquest; great compassion; the first and most excellent cause of the Buddhas themselves; that one thing which protects, forever, every single one of the infinite number of living beings chained within this prison of the cycle of life. And this then is why I wrote those two verses that include the words, "Listeners and the mid-level Buddhas are born from those Lords of the Able. . ."§

§[Found at folio 220a of the autocommentary, TD3862.]

Y esto es verdad porque el autocomentario dice:

Quiero mostrar que desde el principio mismo hubo una cosa digna de ser alabada aún por los Budas perfectamente iluminadas y por los bodhisattvas. Y esto es la Dama de la Conquista; la gran compasión; la causa primera y de mayor excelencia de los Budas; lo que protege para siempre a cada uno del infinito numero de seres vivientes encadenados dentro de la prisión del ciclo de la vida. Y eso es por eso que escribí estos dos versos que incluyen las palabras, "Los oyentes y los budas de nivel medio nacen de los Señores de los Capaces"§

T3 CLASS 2

ཉམ་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྲུངས་ན་ཉམ་རང་དེ་གང་

NYAN RANG THUB DBANG LAS 'KHRUNGS NA NYAN RANG DE GANG

འབྲུངས་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

'KHRUNGS TSUL DE JI LTA BU ZHE NA,

You may ask, “If it’s true that listeners and self-made Buddhas take their holy birth from the Lords of the Able Ones, then just how is it that they take this birth?”

Podrías preguntar, “Si es verdad que los Oyentes y los Budas autorealizados toman su santo nacimiento del Señor de los Capaces, ¿de que forma lo hacen?”

རང་དོན་དུ་སྐྱུག་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་

RANG DON DU SDUG KUN NYE BAR ZHI BA'I NYER ZHI GTZO BOR DON DU

གཉེར་བའི་ཐེག་པ་ཚུང་དུའི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཞིང་།

GNYER BA'I THEG PA CHUNG NGU'I GANG ZAG NYAN THOS YIN ZHING,

A “listener” is someone of the lesser way, who strives primarily to put a final end to the truth of suffering and the truth of the source of suffering, all for their own sake.

Un “oyente” es alguien de un camino inferior, que se esfuerza para poner fin a la verdad del sufrimiento y a la verdad de la fuente del sufrimiento, para su propio beneficio.

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

DE LA NYAN THOS ZHES BYA BA'I RGYU MTSAN YOD DE, DE BZHIN GSHEGS

པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉན་ནས། དེ་དོན་གཉེར་གྱི་

PA LA RTEN 'BREL ZAB MO'I DE KHO NA NYID NYAN NAS, DE DON GNYER GYI

གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་

GANG ZAG RNAMS KYIS THOS PAR BYED PA'I RGYU MTSAN GYIS DE LTAR

བཤད་པའི་ཕྱིར།

BSHAD PA'I PHYIR,

And there's a reason why they are called "listeners" (Tibetan: *nyentu*). It's because they go to the One Gone Thus and listen (*nyen*) to the teaching on profound dependent origination from him, and then go and report it to people who aspire to this teaching; they help them to hear (*tu*) this teaching.

Y hay una razón del porque son llamados "oyentes" (Tibetano: *nyentu*). Es por que van con el Así Ido y escuchan (*nyen*) de el, las enseñanzas sobre la profunda originación dependiente, para después ir con la gente que aspira a estas enseñanzas; les ayudan a escuchar (*tu*) estas enseñanzas.

ཐོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་

THOS PAR BYED PA'I TSUL YOD DE, 'DI LTAR BYA BA BYAS SO, , 'DI LAS SRID PA

གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དུ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

GZHAN MI SHES SO, ,ZHES 'BYUNG BA LTAR DU THOS PAR BYED PA'I PHYIR,

Now it is true that there's a way in which they help others to hear a teaching, because they help others hear teachings like "This is how I did it; I will never see another rebirth," reporting just how these teachings were given.

Es verdad que existe una forma de ayudar a oír las enseñanzas, porque es de ayuda que los seres oigan enseñanzas tales como "Es así como lo hice; Nunca más volveré a ver otro renacimiento", reportando como estas enseñanzas fueron dadas

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་སྲ་བ་ཀ་ནི་ཐོས་སྒྲོག་ལ་འཇུག་པས། དེའི་

NYAN THOS KYI SKAD DOD SRA BA KA NI THOS SGROG LA 'JUG PAS, DE'I

དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཐོས་སྒྲོག་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་

DBANG DU BYAS NAS DE LA THOS SGROG PA ZHES 'CHAD PA'I RGYU MTSAN

ཡོད་དེ།

YOD DE,

The Sanskrit equivalent for "listener" —which is *shravaka*—also applies to the idea of "one who listens and proclaims what they have heard." And there is a reason why,

with reference to this fact, the term “one who listens and proclaims” is applied to listeners.

El equivalente sanscrito para “oyente” -también llamado *shravaka*- implica a si mismo la idea de “aquel que escucha y proclama lo ha escuchado”. Y hay una razón del porque, en referencia ha este hecho, el termino “aquel que escucha y proclama” es aplicado a los oyentes.

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཐོས་ནས་དེ་དོན་

THEG CHEN GYI LAM 'BRAS BU DANG BCAS PA DE LA THOS NAS DE DON

གཉེར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་

GNYER GYI THEG CHEN GYI RIGS CAN GZHAN LA SGROGS PAR BYED PA'I

རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

RGYU MTSAN GYIS DE LTAR BSHAD PA'I PHYIR,

And this is that they are given this name because they do *listen* to the teachings on the path and final result of the greater way, and then *proclaim* these teachings to other types of people: to those of the greater way who aspire to this path and goal.

Y se les da este nombre porque *escuchan* a las enseñanzas del sendero y del resultado final del gran camino, para después *proclamar* estas enseñanzas a otros tipos de gente; a aquellos del gran camino que aspiran a este sendero y meta.

དེ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚཱ་པད་དཀར་ལས།

DE YIN TE, DAM CHOS PAD DKAR LAS,

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར།

,MGON PO DE RING BDAG CAG NYAN THOS GYUR,

ལྷང་ཚུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི།

,BYANG CHUB DAM PA YANG DAG BSGRAG PAR BGYI,

།བྱང་ཚུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད།

,BYANG CHUB PA YI SGRA YANG RAB TU BRJOD,

།དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ།

,DE BAS BDAG CAG NYAN THOS MI BZAD 'DRA,

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because the *Holy Dharma of the White Lotus* says,

O Savior, today we have become your listeners,
And now we shall proclaim, perfectly,
That highest enlightenment.
We will echo and spread the word
Of this enlightenment;
And so we will become, in a sense,
Your unworthy listeners.

Y esto es verdad porque *El Santo Dharma del Loto Blanco* dice;

Oh salvador, hoy nos hemos convertido en tus oyentes,
Y proclamaremos perfectamente,
Esa alta iluminación.
Haremos eco y correremos la voz
De esta iluminación;
Y nos convertiremos en cierto sentido,
En tus indignos oyentes;

ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱལ་

NYAN THOS YIN NA NYAN THOS KYI SGRA BSHAD DU YOD PAS MA KHYAB

སྟེ།

STE,

Now just because the word “listener” is applied to someone, that doesn’t mean that it applies to them in its literal sense.

Ahora, solo porque la palabra “oyente” es aplicada a alguien, eso no significa que se les aplica en sentido literal.

གཟུགས་མིང་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་

GZUGS MED KHAMs PA'I NYAN THOS LA NYAN THOS KYI SGRA 'JUG TU YOD

ཀྱང་། བཤད་དུ་མིང་པའི་ཕྱིར།

KYANG, BSHAD DU MED PA'I PHYIR,

And this is true because there are listeners in the formless realm to whom the word “listener” can be properly applied, but not its literal sense.

Y esto es verdad porque hay oyentes en el reino de la no forma para los que la palabra “oyente” puede ser aplicada apropiadamente, pero no en su sentido literal.

དཔེར་ན་སྐྱམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདམ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་གྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་

DPER NA SKAM LAS SKYES PA'I PADMA LA MTSO SKYES KYI SGRA 'JUG TU YOD

ཀྱང་བཤད་དུ་མིང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

KYANG BSHAD DU MED PA LTA BU YIN PA'I PHYIR,

For example, the expression “born of the lake” can properly be applied to a lotus that has grown in a dry spot, even though it doesn’t describe that particular lotus in a literal sense.

Por ejemplo, la expresión “nacido del lago” puede ser aplicada con propiedad a un loto que ha crecido en un área seca, aunque no describa a ese loto en particular desde un punto de vista literal.

བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་

BYANG SEMS KYIS THEG CHEN GYI LAM 'BRAS BU DANG BCAS PA DE BZHIN

གཤེགས་པ་ལ་ཉན་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོས་སྟོན་

GSHEGS PA LA NYAN NAS GZHAN LA STON PA YOD KYANG, THOS SGROG

པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

PAR MI 'GYUR TE,

Now there do exist cases where bodhisattvas listen to the teachings on the path and goals of the greater way from Those Who Have Gone That Way and teach them to others, but this doesn't make them "those who listen and proclaim."

Ahora bien, también existen casos en donde los bodhisattvas escuchan las enseñanzas sobre el sendero y las metas del gran camino de Aquellos que Han Ido por este Camino y lo enseñan a otros, pero esto no los hace del tipo de "aquellos que escuchan y proclaman".

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་

NYAN THOS KYIS GZHAN LA SGROG PA TZAM YIN GYI RANG NYID KYIS RJES

སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་མི་རུས་པས།

SU MTHUN PA TZAM YANG NYAMS SU LEN MI NUS PAS,

Listeners only proclaim what they have heard to others; they have no ability to put this into proper practice themselves.

Los oyentes solo proclaman lo que han escuchado; no tienen habilidad de poner estas enseñanzas en forma de prácticas apropiadas.

དེ་ལ་ཐོས་སྒྲོག་གི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ལྷུབ་

DE LA THOS SGROG GI SGRA **DNGOS MING** DU 'JUG PA DANG, BYANG CHUB

སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་སྒྲོག་གི་

SEMS DPA' RNAMS LA 'DRA BA RGYU MTSAN DU BYAS NAS THOS SGROG GI

སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

SGRA **BTAGS MING** DU 'JUG PA'I PHYIR,

As such, the expression “one who listens and proclaims what they hear” applies to them as an actual name; whereas “one who listens and proclaims what they hear” would only be applied to a bodhisattva informally, and only insofar as they resembled the others.

De tal forma que la expresión “aquel que escucha y proclama aquello que escucha” se aplica a ellos como un nombre; mientras que “aquel que escucha y proclama aquello que escucha” solo podrá ser aplicado a un bodhisattva informalmente y solo en tanto se asemeje a los otros.

ཁ་ཅིག་། བྱང་ལྷུབ་དམ་པ་ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ལྷུབ་

KHA CIG ,BYANG CHUB DAM PA ZHES PA THEG CHEN GYI BYANG CHUB

དང་། བྱང་ལྷུབ་གཉིས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ལྷུབ་ལ་བྱེད་པ་

DANG, BYANG CHUB GNYIS PA THEG DMAN GYI BYANG CHUB LA BYED PA

Now some say that the expression “highest enlightenment” refers to the enlightenment of the greater way, whereas the second “enlightenment” mentioned refers to the enlightenment of the lower way.

Algunos dicen que la expresión “la más alta iluminación” se refiere a la iluminación del gran camino, mientras que la segunda “iluminación” que se menciona se refiere a la del camino inferior.

མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

MI 'THAD DE, BYANG CHUB PHYI MA THEG CHEN GYI BYANG CHUB TU

བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

BGROD PAR BYED PA'I THEG CHEN GYI LAM LA BYED PA'I PHYIR,

But this is incorrect, because the second “enlightenment” mentioned refers to the path of the greater way, which enables you to travel to the enlightenment of the greater way.

Pero esto es incorrecto, porque la segunda iluminación mencionada se refiere al sendero del gran camino, que te permite viajar hacia la iluminación del gran camino.

རང་དོན་དུ་སྐྱབ་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་

RANG DON DU SDUG KUN NYE BAR ZHI BA'I NYER ZHI GTZO BOR DON DU

གཉེར་བའི་ཐེག་པ་འབྲིང་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་ཡིན་ཞིང།

GNYER BA'I THEG PA 'BRING PO'I GANG ZAG RANG RGYAL YIN ZHING,

Now a person of the middle track who aspires primarily to that deep state of peace where they have—only for their own sake—destroyed the truths of suffering and the source of suffering within them is what we call a “self-made Buddha.”

Ahora bien, a la persona del camino medio que aspira primariamente al estado de paz profunda, en donde (y solo para su beneficio) se destruyen las verdades del sufrimiento y las causas del sufrimiento dentro de si mismo se le llama “Buda autorrealizado”.

དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་ཡང་། སང་རྒྱས་ཀྱི་

DE LA 'DIR SANGS RGYAS 'BRING ZHES BRJOD PA DE YANG, SANG RGYAS KYI

སྐད་དོད་བྱད་ལྟ་ཞེས་པ་དེ།

SKAD DOD BUDDHA ZHES PA DE,

Now as for the expression “mid-level Buddhas” [*sangye dring*], the Sanskrit word for *sangye* here is “Buddha.”

Para la expresión “Budhas de nivel medio” (*sangye dring*), la palabra sánscrita para *sangye* es “Buddha”.

སངས་རྒྱལ་པ། པདམ་རྒྱལ་པ། གཉིད་སང་པ། ཁོང་དུ་ཚུད་པ་

SANGS RGYAS PA, PADMA RGYAS PA, GNYID SAD PA, KHONG DU CHUD PA

ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཅིང།

LA SOGS PA DU MA LA 'JUG CING,

The point is that the Sanskrit word *buddha* can apply to a number of things: to becoming enlightened; to the opening of a lotus; to waking up from sleep; and to comprehending something.

El punto aquí es que la palabra sánscrita *buda* puede aplicarse a varias cosas: alcanzar la iluminación; el abrir de un loto; el despertar de un sueño; el comprender algo.

དེའི་སྤྱིང་དུ་ཏ་ཏུ་བསྐྱེན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་

DE'I STENG DU TA TVA BSNAN PAS, DE KHO NA NYID KHONG DU CHUD PA

ལ་འཇུག་པས།

LA 'JUG PAS,

And if you add the word *tattva* to *buddha*, then what you come up with is “one who comprehends thusness.”

Y si añades la palabra *tattva* o *buddha* entonces lo que resulta es “aquel que comprende la talidad”.

རང་རྒྱལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་

RANG RGYAL DE KHO NA NYID KHONG DU CHUD PA'I RTOGS PA LA GNAS PA

འབྲིང་པོ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་

'BRING PO YIN PAS, DE NYID DU BSGYUR BAR BYA BA YIN GYI, SANGS RGYAS

འབྲིང་ཞེས་པ་འགྱུར་ཅུང་ཟད་མི་འཚམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

'BRING ZHES PA 'GYUR CUNG ZAD MI 'TSAM PA YIN PA'I PHYIR,

Self-made Buddhas then are people who have reached a middle-level position of realization in their comprehension of thusness, and so really the phrase should have been translated that way – translating it as “mid-level Buddhas” doesn’t quite fit.

Los budas auto realizados son gente que han alcanzado una realización de nivel medio en su comprensión de la talidad, de tal forma que la frase debió ser traducida de esa manera, traducirla como “Budatas de nivel medio” no encaja muy bien.

རང་རྒྱལ་འབྲིང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་

RANG RGYAL 'BRING POR 'JOG PA'I RGYU MTSAN YOD DE, NYAN THOS LA

བལྟོས་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གོམས་པ་བསྐྱིང་རྣམས་པ་དང།

BLTOS NAS TSOGS GNYIS KYI GOMS PA BSRING NUS PA DANG,

Now there is a reason why we can say that self-made Buddhas might be “mid-level.” And this is true because, first of all, they have been able to maintain their practice of the two collections for a relatively longer period than the listeners have.

Existe una razón por la que podemos decir que los budas autorealizados podrían ser llamados de “nivel medio”. Y esto es verdad porque primero que nada, han logrado mantener su practica de las dos colecciones por un período de tiempo relativamente más largo que os oyentes.

ཚོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་

TSOGS GNYIS KHYAD PAR CAN DANG, SEMS CAN THAMS CAD LA DMIGS PA'I

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་

THUGS RJE CHEN PO DANG RNAM PA THAMS CAD MKHYEN PA NYID LA

སོགས་པ་མེད་པས།སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་

SOGS PA MED PAS, SANGS RGYAS DANG BYANG CHUB SEMS DPA' RNAMS LAS

དམན་པས་འབྲིང་པོར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

DMAN PAS 'BRING POR BZHAG PA'I PHYIR,

But they don't possess qualities like having reached an extraordinary level of the two collections; nor the high compassion that is focused towards every living being; nor the ability to know all things—and this places them lower than Buddhas and bodhisattvas. As such, they are “mid-level.”

Pero no poseen cualidades tales como el logro de un nivel extraordinario de las dos colecciones; tampoco la gran compasión que se enfoca en todos los seres vivientes; no poseen la habilidad de conocer todas las cosas y esto los sitúa por debajo de los Budas y bodhisattvas. Por lo tanto son de “nivel medio”.

དེ་ཡིན་ཏེ།རང་འགྲེལ་ལས།དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་

DE YIN TE, RANG 'GREL LAS, DE DAG NI BSOD NAMS DANG YE SHES GONG DU

འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་

'PHEL BA'I KHYAD PAR GYIS NYAN THOS RNAMS LAS KHYAD PAR 'PHAGS PA'I

ཕྱིར་དང།

PHYIR DANG,

And this is true because the autocommentary says,

This is true because they are far superior to listeners in the high level to which they have been able to take both their merit and wisdom.

Y esto es verdad porque el autocomentario dice:

Es verdad porque son por mucho superiores a los oyentes del nivel alto, que han sido capaces de tomar su merito y sabiduría.

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང།

BSOD NAMS DANG YE SHES KYI TSOGS DANG THUGS RJE CHEN PO DANG,

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས།

RNAM PA THAMS CAD MKHYEN PA LA SOGS PA MED PAS,

But they lack qualities such as the collection of merit and wisdom; and high compassion; and omniscience.

Pero carecen de las cualidades de las colecciones de merito y sabiduría; de la gran compasión; y de la omnisciencia

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

YANG DAG PAR RDZOGS PA'I SANGS RGYAS DANG BYANG CHUB SEMS DPA'

རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

RNAMS LAS DMAN PA'I PHYIR NA 'BRING NGO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

This then makes them lower than totally enlightened Buddhas, and bodhisattvas. And so this is why they are “mid-level.”

Esto los hace inferiores a los Budas totalmente iluminados, y a los bodhisattvas. Por esto se les llama de “nivel medio”.

རང་རྒྱལ་ལ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་པར་ཅན་མིང་དེ།ཚོགས་གཉིས་

RANG RGYAL LA TSOGS GNYIS KHYAD PAR CAN MED DE, TSOGS GNYIS

བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན།རང་འབྲས་ཚེས་སྐྱའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

KHYAD PAR CAN YIN NA, RANG 'BRAS CHOS SKU'I THUN MONG MA YIN PA'I

རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་འབྲས་ཚེས་

RGYU YIN DGOS PA'I PHYIR, RANG RGYAL GYI RGYUD LA RANG 'BRAS CHOS

སྐྱའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མིང་པའི་ཕྱིར།

SKU'I THUN MONG MA YIN PA'I RGYU MED PA'I PHYIR,

And it is true that self-made Buddhas lack any extraordinary form of the two collections. Once something is an extraordinary form of the two collections, then it must always act as a unique cause for a specific result: the dharma body. And the fact is that no unique cause for the specific result of the dharma body exists in the mindstream of a self-made Buddha.

Es verdad que los budas auto realizados carecen de cualquier forma extraordinaria de las dos colecciones. Una vez que algo se convierte en forma extraordinaria de las dos colecciones, entonces siempre actuara como causa de un resultado específico: el cuerpo de Dharma. Y el hecho es que no existe una causa única y específica para que el cuerpo de Dharma exista en el continuo mental de un buda auto realizado.

T3
CLASS 4

ཁྱེད་ལྟེ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་

KHYAB STE 'GREL PA DON GSAL LAS, YANG DAG PAR 'GRUB PA'I NGO BOS

བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

BYANG CHUB CHEN PO 'BYIN PAR BYED PA'I PHYIR NA, SNYING RJE CHEN PO

ལ་སོགས་པ་ཚོགས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

LA SOGS PA TSOGS YIN PAS, ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is necessarily the case because, as the commentary called *The Meaning Illuminated* states,

Great compassion and the rest are referred to as “the collection,” insofar as—by the very nature of what they do—they produce the great enlightenment.\$

[*They produce the great enlightenment:* The quotation is found at f. 91a in this commentary (ACIP digital text TD3793) by Master Haribhadra on Lord Maitreya’s *The Ornament of Realizations*. In this version of the text, the word ‘byin here is given as ‘dzin, but the meaning remains the same.]

Y esto es necesariamente la causa porque, el comentario titulado *El Significado Iluminado* establece que,

La gran compasión y el resto se les denomina como “la colección” en referencia a la naturaleza de lo que producen, (la gran iluminación).\$

(*Ellos producen la gran iluminación:* Esta cita se encuentra en f.91a en este comentario (ACIP texto digital TD3793) por el Maestro Haribhadra en *El Ornamento de Realizaciones* de Maitreya. En este verso del texto, la palabra ‘byin se escribe como ‘dzin, pero significa lo mismo.)

དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་པར་ཅན་མིང་གྲང་། ཚོགས་ཙམ་ནི་

DE'I RGYUD LA TSOGS GNYIS KHYAD PAR CAN MED KYANG, TSOGS TZAM NI

ཡོད་དེ། ཚོགས་པལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང།

YOD DE, TSOGS PHAL PA YOD PA'I PHYIR DANG,

Now even though these beings do not possess the two collections within their mind streams in an extraordinary form, they do possess some kind of collection. And this is true because they have a more common form of these collections.

Ahora, si bien estos seres, no poseen las dos colecciones en sus continuos mentales en formas extraordinarias, si poseen algún tipo de colección. Y esto es verdad porque tienen las formas más comunes de estas colecciones.

མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུར་བྱུང་ཚུབ་གྱི་ཚོགས་དག་

MDZOD 'GREL LAS, BSKAL PA CHEN PO BRGYAR BYANG CHUB KYI TSOGS DAG

ལ་སྤྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

LA SPYAD PAS BSE RU LTA BUR 'GYUR TE, ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

It is also true because the commentary to *The Treasure House* says,

You become one of those who resembles a rhinoceros if you work at the collections for enlightenment for the length of a hundred great eons.\$

[\$A hundred great eons: The quotation is found in Master Vasubandhu's autocommentary to the great *Treasure House of Higher Knowledge* (ACIP digital text TD4090, f. 159b).]

Esto es verdad porque el comentario de *La Casa del Tesoro* dice,

Te conviertes como uno de los que se parecen a los rinocerontes si es que trabajas en las colecciones para la iluminación por cien grandes eones.\$

\$(Cien grandes eones: Esta cita se encuentra en el autocomentario de Maestro Vasubandhu al La Casa del Tesoro del Conocimiento más Alto (ACIP texto digital TD4090, f.159b).)

ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱལ་འབྲིང་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་ལམ་

KHA CIG GIS, RANG RGYAL 'BRING POR 'JOG PA'I RGYU MTSAN, RANG LAM

དུ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཇིག་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲོང་ཤེས་པ་བདེན་འཇིག་མི་

DU GZUGS PHYI ROL DON 'DZIN GYI RTOG PA SPONG SHES PA BDEN 'DZIN MI

སྤྲོང་བའི་སློན་ས་འབྲིང་པོ་འཇོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན།

SPONG BA'I SGO NAS 'BRING PO 'JOG PA YIN ZER NA,

Now suppose someone comes and makes the following claim:

There is a specific reason why self-made Buddhas are said to be “mid-level.” The point is that, on their own track, they *have* already been able to eliminate the mistake of thinking of physical matter as some kind of outside object; but they *have not* been able to eliminate the tendency to think of the mind itself as something that really exists. This then is why we can say they are only “mid-level.”

Ahora supongamos que alguien viene y hace la siguiente aseveración:

Hay una razón específica del porque a los budas autorrealizados se les llama de “nivel medio”. El hecho es que en su propio sendero, han sido capaces de eliminar el error de pensar con respecto a la materia física como algo externo; pero no han eliminado la tendencia de pensar que la mente es algo que existe verdaderamente. Es por eso que podemos decir que solo son de “nivel medio”.

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལུགས་འདིར་ཕྱི་དོན་ཡོད། ཉན་རང་གཉིས་ལ་དེ་

DE MI 'THAD PAR THAL, LUGS 'DIR PHYI DON YOD, NYAN RANG GNYIS LA DE

ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

KHO NA NYID MNGON SUM GYIS RTOGS PA YOD PAR MTSUNGS PA'I PHYIR

དང།

DANG,

But that can't be correct, because in *this* system, outer objects *do* exist; and both listeners and self-made Buddhas are completely equal in perceiving thusness directly.

Pero esto no puede ser correcto, porque en este sistema, los objetos externos existen verdaderamente; y ambos, oyentes y budas autorrealizados, directamente perciben la talidad exactamente igual.

ཉན་རང་སློབ་པ་རྣམས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

NYAN RANG SLOB PA RNAMS BDEN 'DZIN SPANG BYA'I GTZO BOR BYAS NAS

སྤོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

SPONG BAR MTSUNGS PA'I PHYIR,

And moreover, listeners and self-made Buddhas who are still learning are completely equal in that the main thing which they seek to eliminate is the tendency to believe that things are real.

Y más aún, los oyentes y budas autorrealizados que continúan aprendiendo, son exactamente iguales en el sentido de que buscan eliminar la tendencia de la creencia de que las cosas son reales.

དེ་གཉིས་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྲུངས་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ།

DE GNYIS THUB PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA'I TSUL YOD DE,

Now there is a certain way in which these two take their holy birth from the Lords of the Able Ones.

Hay una forma en la que estos dos toman su santo nacimiento de los Señores de los Capaces.

ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མེད་ཚོས་བསྟན་པ་ཉན་སེམས་

THUB PA'I DBANG POS RTEN 'BREL ZAB MO'I CHOS BSTAN PA NYAN SEMS

བསྟོམས་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་འདོད་བྱའི་བྱང་

BSGOMS GSUM BYAS PA LA BR TEN NAS RANG RANG GI 'DOD BYA'I BYANG

ཚུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྱུངས་པར་བཞག་

CHUB 'THOB PAR 'GYUR BAS THUB PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PAR BZHAG

པའི་ཕྱིར།

PA'I PHYIR,

And this is true because a Lord of the Able Ones first teaches profound dependent origination. They then listen to it, and think upon it, and meditate upon it. Due to this, they then achieve the respective enlightenments to which they aspire. And this is why we can say that they “take their holy births from the Lords of the Able.”

Y esto es verdad porque un Señor de los Capaces primero enseña la profunda originación dependiente. Entonces ellos la escuchan y piensan en ella y meditan en ella. A causa de esto, activan sus respectivas iluminaciones a las cuales aspiran. Y es por esto que podemos decir que “ellos toman su santo nacimiento de los Señores de los Capaces”.

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རང་འབྲེལ་ལས།སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བར་གྱུར་

DE YANG YIN TE RANG 'GREL LAS, SANGS RGYAS RNAMS 'BYUNG BAR GYUR

པ་ན།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ་

PA NA, RTEN CING 'BREL BAR 'BYUNG BA PHYIN CI MA LOG PAR BSTAN PA LA

འཇུག་པའི་ཕྱིར།

'JUG PA'I PHYIR,

And this is true, because the autocommentary says,

When Buddhas appear in any particular place, they set about presenting their flawless teachings on how things occur through dependence.

Y esto es verdad porque el autocomentario dice,

Cuando los Budas aparecen en cualquier lugar en particular, se avocan a presentar las perfectas enseñanzas en como las cosas ocurren a través de la dependencia.

དེ་ཉམ་པ་དང་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་

DE NYAN PA DANG SEMS PA DANG SGOM PA'I RIM PA LAS KYANG LHAG PAR

མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། ཉམ་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

MOS PA JI LTA BA BZHIN, NYAN THOS LA SOGS PA RNAMS YONGS SU RDZOGS

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

PAR 'GYUR BA'I PHYIR RO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

The listeners and the rest then go through the steps of listening to these teachings, and then thinking upon them, and then meditating upon them. And when they have worked at this in exactly the right way, then they reach their ultimate completion.\$

\$(*Their ultimate completion*: The quotation is found on f. 220a of Master Chandrakirti's autocommentary (ACIP digital text TD3862) to *Entering the Middle Way*.)

Los oyentes y los demás entonces toman los pasos de escuchar estas enseñanzas, para después pensar y meditar en ellas. Y cuando han trabajado en esto de una manera exacta, entonces alcanzan su logro último.\$

\$(*su logro último*: Esta cita es encontrada en f.220ª del autocomentario del Maestro Chandrakirti (ACIP texto digital TD3862) al texto *Entrando al Camino Medio*.)

ཁ་ཅིག་། ཉམ་ཐོས་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་དབང་པོས་ཚོས་

KHA CIG ,NYAN THOS SLOB PA RNAMS KYIS THUB PA'I DBANG POS CHOS

བསྟན་པ་ཉན་སེམས་བསྐྱོམས་གསུམ་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རང་གི་བྱང་

BSTAN PA NYAN SEMS BSGOMS GSUM BYAS PA'I TSE DE LA RANG GI BYANG

ཚུབ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་།

CHUB THOB PA YOD KYANG,

Now suppose someone comes and makes the following claim:

It is true that there are listeners who are still learning, and who achieve their particular enlightenment in the very same life that a Lord of the Able Ones came and taught them the Dharma, which they listened to, contemplated, and meditated upon.

Ahora supón que alguien llegue y haga la siguiente aseveración:

Es verdad que existen oyentes que continúan aprendiendo y que logran su muy particular iluminación, en la misma vida en la que el Señor de los Capaces aparece y enseña el Dharma sobre lo cual, estos practicantes, escuchan, piensan y meditan.

རང་རྒྱལ་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཚེས་ཉན་སེམས་

RANG RGYAL SLOB PA RNAMS KYIS RTEN 'BREL ZAB MO'I CHOS NYAN SEMS

བསྐྱོམས་གསུམ་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་མེད་

BSGOMS GSUM BYAS PA'I TSE DE LA RANG GI BYANG CHUB THOB PA MED

པས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྲུངས་པ་མི་འཐད་ཟེར་ན།

PAS, THUB PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA MI 'THAD ZER NA,

But there don't exist any self-made Buddhas who are still learning, and who have attained their particular enlightenment in the very same life in which they went through the three steps of listening to, contemplating,

and meditating upon profound dependent origination. As such, it is incorrect to say that these self-made Buddhas “take their holy birth from the Lords of the Able Ones.”

Pero no existe ningún Buda autorrealizado que siga aprendiendo y que haya obtenido su particular iluminación en la misma vida en la que atravesaron por los tres pasos de oír, contemplar y meditar sobre la profunda originación dependiente. Por tal motivo es incorrecto decir que estos Budas autorrealizados, “toman su santo nacimiento de los Señores de los Capaces”.

སྐྱོན་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་དེ་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་

SKYON MED DE, RANG RGYAL RNAMS KYIS TSE DE LA RANG GI BYANG CHUB

མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཉན་སེམས་བསྐྱོམས་གསུམ་ཡས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་

MA THOB KYANG, NYAN SEMS BSGOMS GSUM YAS PA LA BR TEN NAS SKYE BA

གཞན་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

GZHAN DU RANG GI BYANG CHUB 'THOB PAR 'GYUR BA'I PHYIR,

And yet there’s no such problem. And this is true because—even though these self-made Buddhas will not achieve their particular enlightenment in that very life—they do go through the three-fold process of learning, contemplating, and meditating; and based on this achieve their particular enlightenment in another lifetime.

Y sin embargo, no existe tal problema. Y esto es verdad porque, aunque estos Budas autorrealizados no alcanzan su iluminación particular en esa misma vida, si pasan por el proceso trino de aprender, contemplar y meditar; y basándose en esto logran su iluminación particular en otra vida.

T3
CLASS 5

དེ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན། རྩོམ་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཚོ་དེ་

DE YIN TE DPER NA, MYONG NGES KYI LAS BSAGS PA'I GANG ZAG DES TSE DE

ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་རྩོམ་ཡང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྩོམ་བ་ལྟ་

LA LAS KYI 'BRAS BU MA MYONG YANG, SKYE BA GZHAN DU MYONG BA LTA

བུ་ཡིན་ཏེ།

BU YIN TE,

And this is true because it's like, for example, when a person collects a karma which is certain to give them a result—even though they don't experience the result of this karma in that same life—they do experience it in other lifetimes.

Y esto es verdad porque, por ejemplo, cuando una persona colecta el karma, es seguro que obtenga el resultado, aunque no experimente este resultado en la misma vida, lo experimentara en otra.

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

BZHI BRGYA PA LAS,

།དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར།

,DE NYID SHES PAS GAL TE 'DIR,

།མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང།

,MYA NGAN 'DAS PA MA THOB KYANG,

།སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར།

,SKYE BA GZHAN DU 'BAD MED PAR,

།ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།

,NGES PAR 'THOB 'GYUR LAS BZHIN NO,

འཇིགས་པ་དང།

,ZHES PA DANG,

As *The Four Hundred Verses* states,

Suppose someone realizes thusness;
Even if they don't attain then
Nirvana in that same life,
They are certain to achieve it
In another, without any effort—
It's just like that kind of karma.\$

\$(*That kind of karma*: The quotation is found on folio 10a of the work, by Master Aryadeva. In the version available to us (ACIP digital text TD3846), the words “in another” (*gzhan du*) read as *phyi mar*, which would most often mean “in the next” life.]

Como se establece en *Los Cuatrocientos Versos*,

Supón que alguien realice la talidad;
Aunque no logren el
Nirvana en esa misma vida,
Están seguros de lograrlo
En otra, sin esfuerzo.
Este es el tipo de karma.\$

\$(*Este es el tipo de karma*: Esta cita se encuentra en el folio 10a del trabajo del Maestro Aryadeva. En la versión a la que tenemos acceso (ACIP texto digital TD3846), las palabras “en otra” (*gzhan du*) que se leen como *phyi mar*, casi siempre significan “en la siguiente” vida.)

རྩ་ཤེས་ལས།

RTZA SHES LAS,

རྩོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང།

,RDZOGS SANGS RGYAS RNAMS MA BYUNG ZHING,

།ནམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།

,NYAN THOS RNAMS KYANG ZAD PA NA,

།རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ནི།

,RANG SANGS RGYAS KYI YE SHES NI,

།བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང།

,BR TEN PA MED PAR RAB TU 'BYUNG,

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

The Root Text on Wisdom itself concurs:

Even if a totally enlightened one
Never happens to appear there;
Even if all the listeners too
Are finished and gone away;
Still the wisdom of those practitioners
Who are Buddhas that are self-made
Will grow to the highest degree,
Even without a Teacher.\$

§[*Even without a Teacher*: There are a number of variant readings in Tengyur sources for the word *brten-pa* here. We are using the *ston-pa* (“Teacher”) found in *The Root Text on Wisdom* itself, f. 11a, ACIP digital text TD3824.]

El Texto Raíz de la Sabiduría también coincide en esto cuando dice:

Aún cuando un ser totalmente iluminado
Nunca se aparezca en el lugar
Aún cuando los escuchas
Llegaron a su meta y se marcharon
La sabiduría de los practicantes
llamados Budas autorrealizados
llegará hasta el nivel más alto,

aún cuando no tengan ningún maestro

ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཡིན་པས་བྱུབ་

KHO NA RE, RANG RGYAL YIN NA, RANG RGYAL RIGS NGES YIN PAS KHYAB

སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་དང།

STE, BZHI BRGYA PA'I LUNG DE'I PHYIR DANG,

Now suppose someone comes and makes the following claim:

Once someone is on the track of a self-made Buddha, it is certain that they will follow that track to its end. This is true, first of all, because of the above quotation from *The 400 Verses*.

Supongamos que alguien afirma lo siguiente:

Una vez que alguien ha comenzado el camino de los Budas Autorrealizados, es certero que van a seguirlo hasta la meta. Esto es verdadero, primeramente por lo que dice en el párrafo anterior en Los 400 versos.

འཇུག་པ་ལས། རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང། །ཞེས་

'JUG PA LAS, RANG BYANG CHUB LA BDAG NYID NGES RNAMS DANG, ,ZHES

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

GSUNGS PA'I PHYIR ZER NA

And moreover, *Entering the Middle Way* itself has those lines about “Those who are themselves fixed as self-made Buddhas.”

En Segundo lugar, *Entrando al Camino Medio* habla sobre “aquellos que se han apegado al camino de los Budas autorrealizados”.

སྐྱོན་མེད་དེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱལ་ལ་

SKYON MED DE, GTZO CHE BA LA DGONGS PA YIN GYI, RANG RGYAL LA

རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་པས་མ་ཁྱེད་སྟེ།

RANG RGYAL RIGS NGES PAS MA KHYAB STE,

But there's no such problem. Those were both stated with the majority of cases in mind; it's not though the case that everyone who is on the track of a self-made Buddha always follows that track to its end.

Esta aseveración no conlleva ningún problema. Lo que se menciona en estos textos aplica a la mayoría de los casos; sin embargo, no es el caso que todos los que estén en el camino de los Budas autorrealizados lo sigan hasta el final.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ལྷགས་པའི་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་

BCOM LDAN 'DAS KYI 'KHOR DU LHAGS PA'I NYAN RANG THEG CHEN GYI

ལམ་དུ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་སེམས་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པ་

LAM DU KHA DRANGS PA'I PHYIR DU, BYANG SEMS LA DE BZHIN GSHEGS PA

ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་བསྐྱབས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

LAS KYANG CHES LHAG PA'I BSNAGS PA MDZAD PA'I PHYIR,

And this is true because the Conqueror himself had to try to lead listeners who had arrived in his circle of disciples up to the path of the greater way; and to do so, in fact, undertook to praise bodhisattvas in infinitely higher terms than Buddhas themselves.

Esto es verdadero, pues el Conquistador mismo intentó guiar a los oyentes que había dentro de su círculo de discípulos hacia el Gran Vehículo, y para hacerlo, de hecho, realizó enormes plegarias de las más altas alabanzas; enalteciendo a los bodhisattvas mas que a los Budas mismos.

ཁྱེད་སྟེ། མཚོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་དགའ་

KHYAB STE, MCHOG GI SPRUL SKU'I 'KHOR DU GYUR PA'I RANG RGYAL DGRA

བཅོམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

BCOM MED PA'I PHYIR,

And this certainly too *is* the case, because there are never any self-made enemy destroyers who are *in* the circle of disciples of the supreme form of emanation.

Y esto es ciertamente el caso, pues nunca existieron destructores del enemigo autorrealizados dentro del círculo de discípulos en la forma de emanación suprema.

ཁ་ཅིག་གི་གསུངས་ན་རེ། འགྲེལ་པར་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་གྱི་དོན།

KHA CIG GI GSUNGS NA RE, 'GREL PAR KHA CIG CES SOGS KYI DON,

Suppose someone again comes, and makes a new claim:

The commentary has that line about “certain ones.” And here’s what it’s referring to.\$

[\$*Certain ones*: From a line in Master Chandrakirti’s autocommentary, ACIP TD3862, f. 220a.]

Supongamos entonces que alguna persona asevera lo siguiente:

El comentario habla de “ciertas personas” y se refiere a lo siguiente:

ཉན་རང་གཉིས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མེད་ཚོས་བསྟན་པ་ཉན་སེམས་

NYAN RANG GNYIS KYI RTEN 'BREL ZAB MO'I CHOS BSTAN PA NYAN SEMS

བསྐྱོམས་གསུམ་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པ་དུ་

BSGOMS GSUM BYAS PA'I TSE DE LA RANG GI BYANG CHUB MA THOB PA DU

མ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྲུངས་པ་མི་འཐད་

MA YOD PAS, DE GNYIS THUB PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA MI 'THAD

པའི་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར།

PA'I LAN BSTAN PA YIN NO, ZHES ZER,

The point is that there are a great many people—both listeners and self-made Buddhas—who go through the three-fold process of listening to the teachings on profound dependent origination; and thinking on these teachings; and meditating upon them; but who do not attain their particular enlightenment in that lifetime. These lines from the autocommentary are thus presenting a response to an argument that it's incorrect to say that these two take their holy birth from the Buddhas.

Existe un gran número de gente –tanto escuchas como Budas Autorrealizados- que caminan los tres pasos de su camino: escuchan las enseñanzas sobre la profunda originación dependiente, reflexionan, y luego meditan en ellas; y, sin embargo, no alcanzan la iluminación en esa misma vida. Las líneas del auto comentario son una respuesta al argumento que dice que es incorrecto decir que ellos nacen de los Budas.

ཡང་ཁ་ཅིག་། །སྟོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མེད་ཚོས་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་

YANG KHA CIG ,STON PAS RTEN 'BREL ZAB MO'I CHOS BSTAN MA THAG TU

ཉན་རང་གཉིས་གྲིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཕྱིས་ཀྱང་

NYAN RANG GNYIS KYIS RANG GI BYANG CHUB MA THOB PHYIS KYANG

ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྲུངས་པ་མི་

THOB PAR MI 'GYUR BAS DE GNYIS THUB PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA MI

འཐད་པའི་རྩོད་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ

'THAD PA'I RTZOD LAN BSTAN PA YIN NO, ,ZHES ZER BA

And there are still others who come and make another claim that—

What these lines are presenting is a response to an argument that it's incorrect to say that both these types take their holy birth from the Lords of the Able—but for the reason that there are both listeners and self-made Buddhas who neither attain their own particular enlightenment *just after* they are taught profound dependent origination by the Teacher; nor attain it *later on*.

Y algunos otros argumentarán lo siguiente:

Estas líneas son en realidad una respuesta a quienes dicen que es incorrecto plantear que los Budas autorrealizados y los oyentes nacen de los Señores Realizados – Pero es porque ninguno de éstos dos alcanza su correspondiente iluminación justamente después de haber recibido las enseñanzas del Maestro, ni tampoco después.

T3
CLASS 6

མི་འཐད་དེ། འདིར་རང་རྒྱལ་སྐབ་དབང་ལས་འཁྲུངས་པ་ལ་དོགས་པ་

MI 'THAD DE, 'DIR RANG RGYAL THUB DBANG LAS 'KHRUNGS PA LA DOGS PA

ཆེ་བས། དེ་ལ་དམིགས་སྤྱད་པའི་རྩོད་ལན་མཛད་ཅིང།

CHE BAS, DE LA DMIGS PHUG PA'I RTZOD LAN MDZAD CING,

But that's incorrect, because the real question that people could have in their minds at this point is how it is that a self-made Buddha can take their holy birth from the Lords of the Able; and it's over this question that the Master would have to target his response.

Pero esto es incorrecto, pues la pregunta que en realidad debe hacerse es la manera en que un Buda Autorealizado puede nacer del Señor Realizado, y es a ésta pregunta que el Maestro dio respuesta.

ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྩོད་ལན་དེ། དེ་ལ་དམིགས་སྤྱད་པའི་རྩོད་

KHYOD 'DOD PA LTAR GYI RTZOD LAN DE, DE LA DMIGS PHUG PA'I RTZOD

ལན་མིན་པས། སྐབས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

LAN MIN PAS, SKABS DON MI 'GRUB PA'I PHYIR,

But if his response were trying to make the point that you two have expressed, then it wouldn't be addressing the real question that might come up with people; and then it would simply be irrelevant here.

Pero, si su respuesta tratara de puntualizar la cuestión mencionada por ustedes dos, entonces no estaría respondiendo la pregunta que realmente es substancial; por lo que terminaría siendo aquí algo irrelevante.

ཉན་རང་སྐབ་དབང་ལས་འབྲུངས་ན། སྐབ་པའི་དབང་པོ་དེ་

NYAN RANG THUB DBANG LAS 'KHRUNGS NA, THUB PA'I DBANG PO DE

གང་། དེ་གང་ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

GANG, DE GANG LAS 'KHRUNGS PA YIN ZHE NA

@fix born for Buddha instead of from Lords of the Able

Now you may wonder, “Let’s say it’s true that listeners and self-made Buddhas are born from the Lords of the Able Ones. Just what is an ‘Able One’? And what are *they* born from?”

Entonces, ustedes se preguntarán: “digamos que es verdad que los oyentes y Budas autorrealizados nacen de los Señores de los Capaces. ¿Quién es un “Capaz”? Y ¿De dónde nace?”

སྐྱིར་ཉོན་སྐྱིབ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྐབ་པ་ཡིན་ཞིང་།

SPYIR NYON SGRIB SPANGS PA'I GANG ZAG THAMS CAD THUB PA YIN ZHING,

Generally speaking, any person who has eliminated their mental-affliction obstacles is an “Able One.”

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གོང་ན་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཕྱུན་

BCOM LDAN 'DAS DE GONG NA MED PA'I CHOS KYI DBANG PHYUG PHUN

སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་

SUM TSOGS PA MNGA' BA DANG, NYAN RANG RNAMS KYI CHOS KYI RGYAL

སྲིད་ལ་དེའི་བཀའ་མངའ་བསྐྱར་བ་མཛད་པས། སངས་རྒྱས་བཙུམ་

SRID LA DE'I BKAS MNGA' BSGYUR BA MDZAD PAS, SANGS RGYAS BCOM

ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

LDAN 'DAS RNAMS LA THUB PA'I DBANG PO ZHES BRJOD PA YIN PA'I PHYIR,

The Conquerors are absolute and ultimate sovereigns over the realm of the Dharma; listeners and self-made Buddhas can assume control over the realm through the power of the Conquerors' word. Therefore we refer to these Conquerors as "The Lords of the Able Ones."

Los Conquistadores son los soberanos absolutos del reino del Dharma; los oyentes y los Budas autorrealizados pueden asumir el control sobre el reino a través de la poderosa Habla de los Conquistadores. Es por eso que nos referimos a los Conquistadores como "Señores de los Capaces".

དེ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གོང་ན་མཛད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་

DE YIN TE, RANG 'GREL LAS, DE LA GONG NA MED PA'I CHOS KYI DBANG

ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས།

PHYUG PHUN SUM TSOGS PA MNGA' BAS,

And this is true because, as the autocommentary states,

They are absolute and ultimate sovereigns over the realm of the Dharma.

Esto es verdadero, pues como el auto comentario menciona,

Son los Soberanos últimos y absolutos del reino del Dharma

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

NYAN THOS DANG RANG SANGS RGYAS DANG BYANG CHUB SEMS DPA'

རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་

RNAMS PAS KYANG DBANG PHYUG DAM PA PHUN SUM TSOGS PA NYID

དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེའི་བཀའ་མངའ་བསྐྱར་བའི་

DANG, NYAN THOS LA SOGS PA RNAMS LA DE'I BKAS MNGA' BSGYUR BA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

Listeners and self-made Buddhas and bodhisattvas also gain this high, absolute authority--for they do so by virtue of the Conquerors' word.

Los oyentes, Budas autorrealizados y los Bodhisattvas también obtienen una jerarquía alta y absoluta, y lo hacen en virtud de la palabra de los Conquistadores.

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་བྱུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་

SANGS RGYAS BCOM LDAN 'DAS RNAMS LA THUB PA'I DBANG PO ZHES

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

BYA'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is why we call the Conquerors, the Buddhas, the “Lords of the Able Ones.”§

§[*And this is why:* From Master Chandrakirti’s autocommentary (TD3862), f. 220a.]

Y ésta es la razón por la cual llamamos a los Conquistadores, a los Budas, los “Señores de los Capaces”

§(*Y esta es la razón:* Del autocomentario del Maestro Chandrakirti (TD3862), f.220a.)

དེ་འབྲུངས་ཚུལ་ཡང་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་

DE 'KHRUNGS TSUL YANG BYANG SEMS LAS 'KHRUNGS PA YIN TE, BYANG

སེམས་ལས་འབྲུངས་པ་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ། ལུང་གིས་ཡང་འགྲུབ་པའི་

SEMS LAS 'KHRUNGS PA RIGS PAS KYANG 'GRUB, LUNG GIS YANG 'GRUB PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

Now as for *how* they take their holy birth, they take it from bodhisattvas. And this is true because it can be established both by logic and by scriptural authority.

En lo que se refiere a la forma, ellos nacen de los Bodhisattvas, y esta verdad puede ser probada tanto a través de la autoridad de las escrituras como de la lógica.

རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ།

RIGS PAS 'GRUB PA'I TSUL LA,

Here's how we prove it with logic.

La prueba lógica es la siguiente.

ཁ་ཅིག་གིས་འགྲུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་པ་མ་ཡིན་པར་

KHA CIG ,THUB PA'I DBANG PO BYANG SEMS LAS 'KHRUNGS PA MA YIN PAR

ཐལ། བྱང་སེམས་ལས་འགྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར།

THAL, BYANG SEMS THUB PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA'I PHYIR,

Suppose someone makes the following claim:

It can't be the case that the Lords of the Able Ones take their holy births from bodhisattvas—because bodhisattvas take their holy births from the Lords of the Able Ones.

Supongamos que alguien asevera lo siguiente:

No puede ser el caso que los Señores de los Capaces tomen sus santos nacimientos de los Bodhisattvas –pues los Bodhisattvas nacen de los Señores de los Capaces.

དེར་ཐལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་

DER THAL, THUB PA'I DBANG POS THEG CHEN GYI LAM 'BRAS BU DANG BCAS

པ་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་

PA BSTAN NAS NYAMS SU BLANGS PA DE LA BR TEN NAS BYANG SEMS

འབྲུངས་པས་དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་^{BA'I} སྲས་ཞེས་བརྗོད་^{PA'I} ཕྱིར་ཟེར་ན།

'KHRUNGS PAS DE LA RGYAL BA'I SRAS ZHES BRJOD PA'I PHYIR ZER NA,

And this must be the case—because bodhisattvas are actually called “children of the Victors,” for the reason that they first get teachings on the path and result of the greater way from the Lords of the Able Ones, and then put them into practice, and then are born as bodhisattvas.

Y éste debe ser el caso –pues los Bodhisattvas en realidad son llamados “Hijos de los Victoriosos”, pues ellos en primer lugar reciben de los Señores de los Capaces las enseñanzas sobre el camino y el resultado del Gran Vehículo, las ponen en práctica, y después nacen como Bodhisattvas.

བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་

BYANG SEMS RANG NYID LA CHOS STON PA'I RGYAL BA 'GA' ZHIG LAS

འབྲུངས་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་བདེན་མོད་ཀྱང།

'KHRUNGS PAS RGYAL BA'I SRAS ZHES BRJOD PA **BDEN MOD KYANG,**

We would of course have to admit that bodhisattvas take their holy birth from some number of Victors who teach them the Dharma, and that therefore these bodhisattvas are called “children of the Victors.”

En primer lugar, tendríamos que admitir que los Bodhisattvas nacen de cierto número de Victoriosos que les enseñan Dharma, y por lo tanto, a dichos Bodhisattvas se les conoce como “Hijos e Hijas de los Victoriosos”.

ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ།

THUB PA'I DBANG PO BYANG SEMS LAS 'KHRUNGS PA MI 'GAL TE,

But it's no contradiction to say as well that the Lords of the Able Ones are born from bodhisattvas.

Sin embargo, no es contradictorio afirmar también que los Señores de los Capaces nacen de los Bodhisattvas.

རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉེར་ལེན་

RANG DANG RGYUD GCIG TU GYUR PA'I BYANG CHUB SEMS DPA'I NYER LEN

དང་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་འགལ་ཞིག་

DANG RANG DANG RGYUD THA DAD DU GYUR PA'I BYANG SEMS 'GA' ZHIG

གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར།

GIS LHAN CIG BYED RKYEN BYAS PA LA BR TEN NAS 'KHRUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because they take their holy birth from two kinds of bodhisattvas. First of all they take birth from the material cause of the bodhisattva that they used to be. Secondly, they take birth from the contributing factor of some number of bodhisattvas other than themselves.

Y esto es verdadero, pues ellos encarnan su sagrado renacimiento de dos clases de Bodhisattvas. Primeramente, nacen de la causa material del Bodhisattva que ellos solían ser antes de iluminarse. En segundo lugar, nacen de los factores constitutivos de cierto número de Bodhisattvas diferentes a ellos mismos.

T3
CLASS 7

དེར་ཐལ། དཔེར་ན། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་

DER THAL, DPER NA, 'PHAGS PA 'JAM DPAL BYANG CHUB SEMS DPAR GYUR

པའི་དུས་ཉིད་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱལ་

PA'I DUS NYID NA, BDAG CAG GI STON PA DANG DE LAS GZHAN PA'I BSKAL

བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

BZANG GI SANGS RGYAS STONG PO BYANG CHUB MCHOG TU SEMS BSKYED

དུ་བཅུག་པ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

DU BCUG PA MDO SDE LAS GSUNGS PA LTA BU YIN PA'I PHYIR,

And that is the case, because, for example, we hear about situations like the following in the sutras: In the days when the glorious realized being, Gentle One, was still a bodhisattva, he led our Teacher—as well as others among the thousand Buddhas of the fortunate eon—to develop the wish for the highest form of enlightenment.

Por ejemplo, se da éste caso, pues, escuchamos hablar en los sutras de situaciones tales como la siguiente: En los días cuando el Señor Realizado, Voz Gentil era aún un Bodhisatva, él condujo a nuestro maestro –y a muchos más Budas de éste Eón afortunado- a desarrollar el deseo para obtener la más alta iluminación.

རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག་

RANG 'GREL LAS, 'ON KYANG RGYU GNYIS KYIS BYANG CHUB SEMS DPA' DAG

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་

SANGS RGYAS BCOM LDAN 'DAS RNAMS KYI RGYUR 'GYUR TE, GNAS SKABS

གྱི་ཁྱུང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ།།

KYI KHYAD PAR DANG, YANG DAG PAR 'DZIN DU 'JUG PA LAS SO,,

And this is true because the autocommentary says the following:

There are however two ways in which bodhisattvas serve as causes for the Buddhas, the Conquerors. That is, they provide a particular former stage for them, and also encourage them in a particular, very pure way.

Esto es cierto, pues el auto comentario dice:

Existen dos maneras a través de las cuales los Bodhisattvas son la causa para los Budas, los Conquistadores. Esto es, que ellos los proveen con una plataforma anterior a la iluminación, y de una forma pura, los alientan a alcanzarla.

དེ་ལ་གནས་སྐབས་གྱི་ཁྱུང་པར་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་བས་པའི་གནས་

DE LA GNAS SKABS KYI KHYAD PAR LAS NI DE BZHIN GSHEGS PA'I GNAS

སྐབས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་

SKABS KYI BYANG CHUB SEMS DPA'I GNAS SKABS RGYU CAN YIN PA NYID

གྱིས་ཕྱིར།

KYIS PHYIR,

The way in which they provide a former stage is that the stage of being One Who Has Gone That Way has, as its cause, the stage of having been a bodhisattva before.

La manera en la que proveen esta plataforma es que, antes de convertirse en Aquellos que Han Alcanzado la Otra Orilla, han tenido como plataforma el haber sido Bodhisattvas anteriormente.

ཡང་དག་པ་འཛིན་ཏུ་འབྱུག་པ་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་

YANG DAG PA 'DZIN TU 'JUG PA LAS NI JI LTAR 'PHAGS PA 'JAM DPAL BYANG

ཚུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་

CHUB SEMS DPAR GYUR PA NYID KYIS BCOM LDAN 'DAS SH'AKYA THUB PA

དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་

DANG, DE LAS GZHAN PA'I DE BZHIN GSHEGS PA RNAMS CHES THOG MA

ཁོ་ནར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་བཅུག་པར་འདོད་

KHO NAR BYANG CHUB KYI SEMS YANG DAG PAR 'DZIN DU BCUG PAR 'DOD

པ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

PA YIN NO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And the way in which they encourage them is as follows. It's just like when the realized being, the glorious Gentle One, was a bodhisattva in one of his previous lives. This was an inconceivably long time ago—and in a particular, very pure way he is said to have induced the Conqueror, the Lord of the Shakyas, as well as others among Those Who Had Gone That Way to develop the Wish for enlightenment.\$

La manera en la cual ellos los alientan se presenta a continuación. Es como cuando el ser realizado, el glorioso Ángel Gentil, era un Bodhisattva en una vida anterior -la cual ocurrió incontables eones atrás- y en particular, se dice que de manera prístina condujo al Señor de los Shakyas, al igual que a otros Seres Realizados, a desarrollar el Deseo de la Iluminación.

\$(The glorious Gentle One: The quotation is from f. 221b of the autocommentary.)

\$(El Glorioso Gentil: La cita es de f.221b del autocomentario.)

ཁ་ཅིག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པ་ལ་བདེན་ཁ་

KHA CIG BYANG CHUB SEMS DPA' RGYAL BA LAS 'KHRUNGS PA LA **BDEN KHA**

སྟེར་བཞིན་དུ་བྱུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་

STER BZHIN DU THUB PA'I DBANG PO BYANG CHUB SEMS DPA' LAS 'KHRUNGS

པ་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་རིགས་པ་ལས་སྐྱར་ཡང་བྱུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་

PA MI 'GAL BAR SGRUB RIGS PA LAS SLAR YANG THUB PA'I DBANG PO BYANG

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྐྱབས་པ་དེ་དོགས་པ་སོ་ན་གནས་

CHUB SEMS DPA' LAS 'KHRUNGS PAR BSGRUBS PA DE **DOGS PA SO NA GNAS**

པ་ཡིན་ཟེར་ན།

PA YIN ZER NA,

Now someone may come and make the following claim:

You've conceded above the point that bodhisattvas take their holy birth from the Victors; you did so in the hopes of proving that it wasn't contradictory then that the Lords of the Able could take their own holy birth from bodhisattvas—but in the end the problem still stands: the whole question of trying to prove that the Lords of the Able could ever be born from bodhisattvas.

De igual manera, alguien puede afirmar lo siguiente:

Has aceptado que los bodhisattvas nacen de los Victoriosos, al querer probar que no es contradictorio que los Señores Realizados pudieran renacer de los Bodhisattvas – pero finalmente el problema sigue en pie: el probar que los Señores de los Capaces pudieran nacer de los bodhisattvas.

སྐྱོན་མེད་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་རང་ལ་ཚོས་སྐྱོན་པའི་བྱུབ་

SKYON MED DE BYANG CHUB SEMS DPA' DE RANG LA CHOS STON PA'I THUB

པའི་དབང་པོ་ལས་འཁྲུངས་པ་ལ་བདེན་ཁ་སྤྱིན་པ་ཡིན་གྱི་སྐབ་པའི་

PA'I DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA LA BDEN KHA SBYIN PA YIN GYI THUB PA'I

དབང་པོ་ལས་འཁྲུངས་པ་ལ་བདེན་ཁ་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པས། སྐབ་པའི་

DBANG PO LAS 'KHRUNGS PA LA BDEN KHA SBYIN PA MA YIN PAS, THUB PA'I

དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

DBANG PO BYANG SEMS LAS 'KHRUNGS PA MI 'GAL BA'I PHYIR,

But there's no such problem. The point that we conceded was that bodhisattvas took their holy birth *from the Lords of the Able who taught them the Dharma*. We never conceded to any idea that they took their birth from the Lords of the Able. Thus it's no contradiction to say that the Lords of the Able take *their* holy birth from bodhisattvas.

Sin embargo, no hay problema. El punto que concedimos fue el que los Bodhisattvas nacen de los Señores de los Capaces quienes les enseñaron el Dharma. Nunca aceptamos ninguna idea de que nacieron de los Señores de los Capaces. Por lo que no es contradictorio decir que los Señores de los Capaces renacen de los Bodhisattvas.

སྐབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པ་ལྷུང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་

THUB PA'I DBANG PO BYANG SEMS LAS 'KHRUNGS PA LUNG GIS 'GRUB PA YIN

ཏེ། དགོན་མཚོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས།

TE, DKON MCHO G BRTZEGS PA'I MDO LAS,

Now the fact that the Lords of the Able Ones take their holy birth from bodhisattvas is also proven through scriptural authority. And this is true because the *Sutra of the Pile of Jewels* says,

El hecho que los Señores de los Capaces nacen de los Bodhisattvas también puede probarse a través de las escrituras. Y esto es verdadero, pues el *Sutra del Montón de*

Joyas dice,

འོད་སྤྱངས་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། ཟස་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་

'OD SRUNGS 'DI LTA STE DPER NA, ZLA BA TSES PA LA PHYAG 'TSAL BA LTAR

ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

NYA BA LA NI MA YIN NO,,

O Light Protector, this is the way it is. We do not, for example, bow down to the full moon in the way that we do to the moon which has just begun to wax.

¡Oh! Protector de Luz. Es de esta manera. Por ejemplo, no nos postramos ante la luna llena de la manera que lo hacemos ante la luna creciente.

འོད་སྤྱངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་ནི་

'OD SRUNGS DE BZHIN DU GANG DAG NGA LA RAB TU DAD PA DE DAG NI

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

BYANG CHUB SEMS DPA' RNAMS LA PHYAG BYA YI DE BZHIN GSHEGS PA

རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།།

RNAMS LA NI DE LTAR MA YIN NO,

O Protector of Light, it's the same thing here: those who have deep faith in me should bow themselves down to bodhisattvas, and not to Buddhas, in that particular way.

¡Oh! Protector de Luz, es lo mismo aquí: Aquellos que tienen una fe profunda en mí, deben postrarse ante los Bodhisattvas, y no ante los Budas de esa forma en particular.

།དེ་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

,DE CI'I PHYIR ZHE NA, BYANG CHUB SEMS DPA' LAS NI DE BZHIN GSHEGS PA

རྣམས་འབྱུང་ངོ།།

RNAMS 'BYUNG NGO,,

And why is that? Because Those Who Have Gone That Way come from bodhisattvas.

¿Y porqué es eso? Porque Aquellos Que Se Han Ido nacen de los Bodhisattvas.

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

DE BZHIN GSHEGS PA RNAMS LAS NI NYAN THOS DANG RANG SANGS RGYAS

ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ།། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

THAMS CAD 'BYUNG NGO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And listeners and self-made Buddhas all come from Those Who Have Gone That Way.

Y los oyentes y los Budas auto realizados todos provienen de Aquellos que Han Cruzado al Otro Lado.

བྱང་སེམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བསྐྱབས་པ་

BYANG SEMS LA DE BZHIN GSHEGS PA LAS CHES LHAG PA'I BSNGAGS PA

བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

BRJOD PA'I RGYU MTSAN YOD DE,

Now there are reasons why bodhisattvas are praised in an infinitely higher way even than Those Who Have Gone That Way.

Hay diferentes razones por las cuales los Bodhisattvas son alabados de manera infinitamente más alta que Aquellos que Han Cruzado al Otro Lado.

དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་རྒྱ་དེ་གཅེས་པར་ཤེས་པ་དང།

DE BZHIN GSHEGS PA'I RGYU DE GCES PAR SHES PA DANG,

And this is true, first of all, because we are meant thus to appreciate how bodhisattvas are the cause for Those Who Have Gone That Way.

Esto es verdadero, primeramente, porque debemos apreciar la manera en que los Bodhisattvas son la causa de Aquellos que Han Cruzado al Otro Lado.

དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབས་པ་བཟོད་པས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ལ་

DE'I RGYU LA BSNAGS PA BRJOD PAS 'BRAS BU DE BZHIN GSHEGS PA LA

བསྐྱབས་པ་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་དང།

BSNAGS PA BRJOD PAR 'GYUR BA DANG,

And by singing the praises of the cause, you are also singing the praises of its result: the Ones Who Have Gone That Way.

Y al cantar himnos de alabanza a la causa, también cantas alabanzas al resultado: a Aquellos que Han Cruzado al Otro Lado.

སྐྱམ་གྱི་སྐྱུ་གུའི་ལོ་མ་འཇམ་པོ་དེ་གཅེས་སྐྱུ་གྱིས་བསྐྱུང་དགོས་པ་

SMAN GYI MYU GU'I LO MA 'JAM PO DE GCES SPRAS KYIS BSKYANG DGOS PA

དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཅེས་

DE BZHIN DU, DE BZHIN GSHEGS PA'I RGYU BYANG CHUB SEMS DPA' GCES

སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང།

SPRAS KYIS BSKYANG DGOS PA SHES PAR BYA BA DANG,

Furthermore, we must take special care to nurture the fragile leaves of the seedling of a medicinal plant. Just so, we are meant to understand, we must nurture the bodhisattvas who are the cause of Those Gone Thus.

Además, así como debemos tomar especial cuidado en nutrir las plántulas del semillero de las plantas medicinales, de la misma manera, debemos comprender y nutrir a los Bodhisattvas que son la causa de Aquellos que Han Cruzado al Otro Lado.

དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་འཁོར་དུ་ལྷགས་པའི་ཉན་རང་གཉིས་ཐེག་ཆེན་

DE BZHIN GSHEGS PA'I 'KHOR DU LHAGS PA'I NYAN RANG GNYIS THEG CHEN

ལམ་དུ་ཁ་བྲངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

LAM DU **KHA DRANGS** PA'I DGOS PA YOD PA'I PHYIR,

And finally there is the additional purpose of dragging up to the greater way those listeners and self-made Buddhas who have appeared in the retinue of Those Gone Thus.

Y finalmente, hay un propósito adicional para arrastrar hasta el Gran Vehículo a los oyentes y budas autorrealizados que aparecen en el cortejo de Aquellos que Han Cruzado al Otro Lado.

ཉན་རང་སྐྱབ་དབང་དང།སྐྱབ་དབང་བྱང་སེམས་དང།བྱང་

NYAN RANG THUB DBANG DANG, THUB DBANG BYANG SEMS DANG, BYANG

སེམས་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུངས་

SEMS RANG GI BDAG RKYEN DU GYUR PA'I THUB PA'I DBANG PO'I GSUNGS

ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ན།

LAS 'KHRUNGS PA YIN NA,

Now someone may come and ask the following question:

You've described how listeners and self-made Buddhas take their holy birth from the Lords of the Able; and how these Lords themselves are born from bodhisattvas; and how bodhisattvas in turn come from the particular factor of the words that these Lords speak.

Alguien puede realizar la siguiente pregunta:

Nos has descrito la manera en que los oyentes y los Budas autorrealizados nacen de los Señores de los Capaces; y cómo los Señores mismos nacen de los Bodhisattvas, y cómo ellos en turno provienen del factor particular de las palabras que estos Señores hablan.

སྐབས་འདིར་བྱུང་དབང་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བྱང་

SKABS 'DIR THUB DBANG LAS 'KHRUNGS TSUL DNGOS SU BSTAN NAS BYANG

སེམས་འབྱུངས་ཚུལ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

SEMS 'KHRUNGS TSUL DNGOS SU MI STON PA'I RGYU MTSAN CI YIN ZHE NA,

Why is it then that you explain how some of these are born directly from the Lords of the Able, but then fail to explain how bodhisattvas are born directly from these Lords?

¿Por qué, entonces Usted explica la forma en que algunos de ellos nacen directamente de los Señores de los Capaces, pero sin embargo no explica como los Bodhisattvas nacen directamente de estos Señores?

T3
CLASS 8

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་འབྲུངས་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་

DE'I RGYU MTSAN YOD DE, NYAN RANG 'KHRUNGS TSUL DNGOS SU BSTAN

པ་དེ། བརྩེ་བ་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བར་

PA DE, BRTZE BA SNYING RJE CHEN PO YON TAN THAMS CAD KYI RTZA BAR

ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

SHES PA'I CHED DU YIN PA'I PHYIR,

There is a reason why they did this—and it's because directly describing how listeners and self-made Buddhas take their holy births is meant to help us realize how love, great compassion, is the very root of all high spiritual qualities.

Existe una razón para ello – y es debido a que el describir directamente la forma en que los oyentes y los Budas autorrealizados toman su renacimiento nos ayuda a darnos cuenta el cómo el amor, la Gran Compasión es la piedra angular de todas las altas realizaciones espirituales.

བྱང་སེམས་རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྲུངས་པ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་

BYANG SEMS RGYU GSUM LAS 'KHRUNGS PA 'OG NAS 'CHAD PAR 'GYUR BA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And because the way in which bodhisattvas take their holy birth from three different causes is going to be explained later on.

Y es así porque los bodhisattvas pueden obtener su sagrado renacimiento de tres causas diferentes. Esto será explicado más adelante.

བྱང་སེམས་གང་ལས་འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། བརྩེ་བ་སླིང་རྗེ་

BYANG SEMS GANG LAS 'KHRUNGS PA'I TSUL YOD DE, BRTZE BA SNYING RJE

ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་

CHEN PO DANG GNYIS SU MED PA'I SHES RAB DANG, BYANG CHUB KYI SEMS

གསུམ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར།

GSUM LAS 'KHRUNGS PA'I PHYIR,

Now there is a way in which bodhisattvas take their holy birth. And this is true because they take this birth from the three of love, great compassion; and the wisdom which transcends duality; and the Wish for enlightenment.

Existe una manera en la que los Bodhisattvas obtienen su sagrado renacimiento. Y esto es verdadero, pues pueden nacer del Amor -de la Gran Compasión-; de la Sabiduría que trasciende la Dualidad, y del Deseo de Iluminarse.

དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱུག་

DE GSUM GYI NANG NAS SNYING RJE CHEN PO DE YANG SEMS CAN SDUG

བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཙམ་གྱི་སྣོང་རྗེ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

BSNGAL DANG BRAL 'DOD TZAM GYI SNYING RJE LA BYED PA MA YIN TE,

སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སློབ་པར་འདོད་པའི་སྣོང་རྗེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

SDUG BSNGAL LAS SKYOB PAR 'DOD PA'I SNYING RJE LA BYED PA'I PHYIR,

And of these three, “great compassion” does not refer only to the wish that living beings be freed from suffering; rather, it refers to the compassion where you want to protect them from suffering.

Y de éstos tres, la “Gran Compasión” no se refiere únicamente al deseo que todos los seres se vean liberados del sufrimiento, sino que también se refiere a la compasión en donde quieres protegerlos del sufrimiento.

དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲུལ་ལས། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱེད་སེམས་

DE LTAR YIN TE, RANG 'GREL LAS, SEMS CAN 'KHOR BA'I BTZON RAR BSDAMS

པ་སྐྱབས་མིད་པ་དཔག་ཏུ་མིད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་

PA SKYABS MED PA DPAG TU MED PA MA LUS PA YONGS SU SKYOB PA'I

མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

MTSAN NYID CAN LA BSTOD PAR 'OS PA NYID DU BSTAN PA'I PHYIR, ZHES

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true, because the autocommentary says,

It was written to indicate that it was perfectly appropriate to praise the attitude where you want to totally protect each and every one of the infinite number of living beings who are caught in the prison of the cycle of pain, and who have no one to shelter them.\$

\$(*No one to shelter them*: Found on folio 220a of the autocommentary.)

Y esto es verdadero, pues el autocomentario dice,

Fue escrito para indicar que, el alabar la actitud donde uno quiere proteger en su totalidad a todos y cada uno de los infinitos seres sintientes atrapados en la prisión del ciclo del sufrimiento, y quienes no tienen quien les brinde refugio, es perfectamente apropiada.

\$(*No tienen quien les brinde refugio*: Encontrado en folio 220a del autocomentario.)

གཉིས་མིད་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་མིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

GNYIS MED KYI SHES RAB DE YANG GZUGS 'DZIN GNYIS MED RTOGS PA'I SHES

རབ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

RAB LA BYED PA MA YIN TE,

Now what we're referring to in the expression “the wisdom that transcends duality” is *not* the wisdom which realizes that the two of form and what perceives this form are no two things.

A lo que hago alusión en la expresión “la sabiduría que trasciende la dualidad” no se refiere a la sabiduría que se da cuenta que la forma y aquello que percibe la forma no son dos cosas.

འགྲེལ་པར་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་གསུངས་པས་སྟོང་

'GREL PAR MTHA' GNYIS LA MI GNAS PA'I SHES RAB TU GSUNGS PAS STONG

ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

NYID RTOGS PA'I SHES RAB LA BYED RIGS PA'I PHYIR,

And this is true because the commentary states that this “wisdom which transcends duality” refers rather to the wisdom which no longer remains in one of the two extremes—meaning that we must properly take it to be the wisdom which perceives emptiness.

Y esto es verdad, pues el comentario menciona que esta “sabiduría que trasciende la dualidad” se refiere mas bien a la sabiduría que no permanece en uno de los dos extremos –esto quiere decir que debemos asumir que es la sabiduría que percibe el vacío.

འདིར་བསྟན་བྱུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ། ཁ་ཅིག་། རང་གིས་ཚོས་གྱི་དེ་ལོ་

'DIR BSTAN BYANG CHUB KYI SEMS DE, KHA CIG ,RANG GIS CHOS KYI DE KHO

ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཚོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁོང་དུ་

NA NYID RTOGS NAS CHOS NYID DE SEMS CAN THAMS CAD KYIS KHONG DU

ཚུད་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སེམས་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

CHUD PAR BYA'O SNYAM PA'I SEMS ZHIG LA BYED PA YIN TE,

Let's talk a little about the Wish for enlightenment referred to at this point. Someone may come and make the following claim:

What this Wish is referring to is the state of mind where you say to yourself, “I will go and perceive the real nature of things, and then I will guide all living beings to comprehend this same nature.”

Hablemos sobre el Deseo de Alcanzar la Iluminación a lo que se refiere este punto. Alguien puede aseverar lo siguiente:

A lo que se refiere este Deseo es a este estado mental en donde uno piensa: “voy a ir y percibiré la naturaleza real de las cosas, y después voy a guiar a todos los seres a percibir esta misma naturaleza”

འགྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པ་ལས། རང་གིས་ཚོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

'GREL PAR MDO DRANGS PA LAS, RANG GIS CHOS KYI DE KHO NA NYID

རྟོགས་ནས་ཚོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་

RTOGS NAS CHOS NYID 'DI SEMS CAN THAMS CAD KYIS KHONG DU CHUD

པར་བྱའོ་སྣམ་ནས་སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་

PAR BYA'O SNYAM NAS SEMS GANG SKYES PA DE NI BYANG CHUB KYI SEMS

ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན

ZHES BYA'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR, ZER NA

And this is true because the commentary quotes a sutra that says, “What is the Wish for enlightenment? It is where you develop the thought that says, ‘I will go and perceive the real nature of things, and then I will guide all living beings to comprehend this same nature.’”\$

[\$Comprehend this same nature: Found at folio 220a in the autocommentary, where the full wording clarifies that we are defining the Wish for enlightenment of a bodhisattva.]

Y esto es verdadero, pues el comentario hace referencia a un sutra que dice “¿Qué es el Deseo de la Iluminación? Es donde uno desarrolla el pensamiento que dice “Voy a ir a percibir la naturaleza real de las cosas, y después voy a guiar a todos los seres a percibir esta misma naturaleza”

\$(Percibir esta misma naturaleza: Encontrada en el folio 220a en el autocomentario, en donde toda la explicación clarifica que estamos definiendo el Deseo por la iluminación de un bodhisattva.)

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེས་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱོགས་

DE MI 'THAD PAR THAL, DE LTA BU'I SEMS DES GZHAN DON GYI PHYOGS

གཅིག་ལ་དམིགས་ཀྱང། གཞན་དོན་ཡོངས་ཚེགས་ལ་མ་དམིགས་པས།

GCIG LA DMIGS KYANG, GZHAN DON YONGS RDZOGS LA MA DMIGS PAS,

བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟོང་བའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཚེགས་པའི་ཕྱིར།

BYANG CHUB KYI SEMS SBYONG BA'I DMIGS RNAM MI RDZOGS PA'I PHYIR,

But that has to be incorrect. That particular state of mind is only focused upon one element of what it takes to fill the needs of others—it is not focused upon all the elements of filling these needs. As such, it does not express in its entirety the focus we need to practice the Wish for enlightenment.

Pero esta aseveración tiene que ser incorrecta. Este estado mental en particular se enfoca en lo que es el satisfacer las necesidades de los otros –no se enfoca en todos los elementos que necesitamos para satisfacer estas necesidades. De manera tal, que no expresa en su totalidad el enfoque que necesitamos para practicar el Deseo de la Iluminación.

ཡང་ཁ་ཅིག་། བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་

YANG KHA CIG ,BDAG GIS 'JIG RTEN 'DI MTHA' DAG 'KHOR BA'I SDUG BSNGAL

ལས་བཏོན་ཏེ། ཚེགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་

LAS **BTON** TE, RDZOGS PA'I BYANG CHUB LA 'GOD PAR BYA'O SNYAM PA'I

སེམས་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

SEMS ZHIG LA BYED PA YIN TE,

Suppose another person comes now and makes a different claim:

What's actually being referred to here is the state of mind where you say to yourself, "I will deliver every being in this entire world from the suffering of the cycle, and guide them to the state of total enlightenment."

Supongamos que otra persona asevera lo siguiente:

A lo que nos referimos es al estado mental en donde uno se dice: "Voy a guiar (sacar) a cada uno de los seres sintientes fuera del ciclo del sufrimiento y al estado de la iluminación total".

འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱད་

'GREL PAR MDO DRANGS PA LAS, BDAG GIS 'JIG RTEN 'DI MTHA' DAG SDUG

བསྐྱེད་ལས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྤྱར་བར་བྱའོ་

BSNGAL LAS BTON TE, SANGS RGYAS NYID LA NGES PAR SBYAR BAR BYA'O

སྤྱམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

SNYAM DU NGES PAR SEMS BSKYED PAR BYA'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

ཟེར་ན།

ZER NA,

And this is true because the commentary quotes a sutra that says, "You must surely develop the state of mind where you think to yourself, 'I will deliver every being in this entire world from suffering, and bring them without question to the state of enlightenment itself.'"\$

\$(*The state of enlightenment itself*: Folio 222b of the autocommentary.)

Y esto es verdadero, pues el comentario hace mención a un Sutra que dice, "debes seguramente desarrollar el estado mental en donde te dices "voy a guiar a cada uno de los seres del mundo fuera del sufrimiento, y sin cuestionamientos conducirlos hasta el estado iluminado mismo"

\$(*El estado iluminado mismo*: Folio 222b del autocomentario.)

དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་རང་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

DE YANG MI 'THAD PAR THAL, DES RANG DON DU RDZOGS PA'I BYANG CHUB

ལ་མ་དམིགས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི་དམིགས་རྣམ་ཡོངས་

LA MA DMIGS PAS BYANG CHUB KYI SEMS SBYONG BA'I DMIGS RNAM YONGS

སུ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

SU MI RDZOGS PA'I PHYIR,

But that too is incorrect. And this is true because it doesn't mention focusing on one's own goals—on total enlightenment; and, as such, it does not express in its entirety the focus we need to practice the Wish for enlightenment.

Esa afirmación también es incorrecta. Y esto es verdadero, pues no se mencionan las metas propias para obtener la iluminación completa, y como tal, no expresa en su totalidad el enfoque que debemos poner en la práctica de generación del deseo para iluminarnos.

T3
CLASS 9

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་སེམས་

DON DAM SEMS BSKYED LA BYED PA YANG MI 'THAD DE, DON DAM SEMS

བསྐྱེད་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་། །འདིར་རྒྱལ་སྲས་ལས་དང་

BSKYED SA DANG PO NAS THOB PA GANG ZHIG , 'DIR RGYAL SRAS LAS DANG

པོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཤིག་གཏན་ལ་འབབས་པར་

PO BA'I RGYUR GYUR PA'I BYANG CHUB KYI SEMS SHIG GTAN LA 'BEBS PAR

བྱེད་པའི་ཕྱིར།

BYED PA'I PHYIR,

It would also be incorrect to say that what this Wish for enlightenment refers to is the ultimate form of the Wish for enlightenment. And this is true because (1) the ultimate Wish for enlightenment is attained at the first bodhisattva level; and (2) what we're trying to set forth here is a form of the Wish for enlightenment which would be a cause for a fledgling bodhisattva.

También sería incorrecto decir que este Deseo para obtener la iluminación se refiere, a la forma última del Deseo para obtener la iluminación. Y esto es verdadero, pues (1) el deseo último se obtiene en el primer nivel del Bodhisattva; y (2) el nivel del Deseo del que estamos hablando aquí es el Deseo que causa la generación de un Bodhisattva polluelo.

རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེའི་

RANG LUGS LA, SKABS 'DIR DNGOS SU BSTAN PA'I BYANG CHUB KYI SEMS DE'I

མཚན་གཞི་ཡོད་དེ།

MTSAN GZHI YOD DE,

Here is our own position. Now there is a classic example of the type of Wish for enlightenment which is referred to directly at this point in the text.

A continuación se presenta nuestra posición. Existe un ejemplo clásico del tipo de Deseo para obtener la iluminación al que se refiere en este punto en particular del texto.

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་ཉིད་

SEMS CAN THAMS CAD RDZOGS BYANG LA 'GOD PA'I PHYIR DU, RANG NYID

ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོད་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་ཐེག་

KYANG RDZOGS PA'I BYANG CHUB 'THOB PAR BYA'O, ,SNYAM PA'I THEG

ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་བའི་དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་

CHEN SEMS BSKYED SBYONG BA'I DMIGS RNAM YONGS SU RDZOGS PA'I SEMS

ཤིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

SHIG LA BYED PA'I PHYIR TE,

And this is true because you could refer to a state of mind which was complete in all the various elements that one must be focused upon when you reach the Wish for enlightenment in the greater way; that is, a state of mind where you thought to yourself, "In order to lead every single living being to the state of a fully enlightened being, I too am going to achieve this full enlightenment."

Y esto es verdadero, pues uno podría referirse a un estado mental que comprende en su totalidad todos los elementos que uno debe de tener presente, cuando se alcanza el deseo para obtener la iluminación en el Gran Vehículo; es decir que es un estado mental en donde se dice "para poder guiar a todos y cada uno de los seres sintientes al estado de un ser totalmente iluminado, yo también voy a alcanzar la iluminación.

རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་བདུད་རྩི་འོ་

RANG 'GREL DU MDO DRANGS PA LAS, DAM PA'I CHOS KYI BDUD RTZI'I RO

ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་

PHUL DU BYUNG BA 'BYUNG BA'I RGYU, PHYIN CI LOG GI RTOG PA MTHA'

དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་གྱི་གཉེན་ཉིད་གྱི་རང་

DAG LOG PA'I MTSAN NYID, 'GRO BA YONGS KYI GNYEN NYID KYI RANG

བཞིན་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པར་འདོད་པ་

BZHIN DU GYUR PA, SANGS RGYAS NYID YANG DAG PAR 'THOB PAR 'DOD PA

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

YIN NO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because of the quotation from a sutra which is cited in the autocommentary:

It is the pure wish to attain enlightenment itself: the source from which the exquisite taste of the nectar of the holy Dharma flows; that one thing whose quality is to stop each and every mistaken idea; the state in which we become the beloved of every single living creature.\$

\$(*Every single living creature*: Folio 223b, autocommentary.)

Y esto es verdadero, pues el auto-comentario hace referencia a una cita de un sutra:

Es el deseo puro para obtener la iluminación misma: la fuente donde fluye el sabor del exquisito néctar del sagrado Dharma; la única cosa cuya cualidad es el detener cada idea equivocada; el estado en que somos amados profundamente por cada ser sintiente.

\$(*Cada ser sintiente*: Folio 223b, del autocomentario.)

ཁ་ཅིག་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ། བྱང་སེམས་ལས་

KHA CIG ,DE LTA BU'I RGYU CAN GYI BYANG SEMS DE, BYANG SEMS LAS

དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་དམ། མི་བྱེད།

DANG PO BA LA BYED DAM, MI BYED,

Now someone may come and make the following claim:

When you talk about a bodhisattva who has this particular Wish for enlightenment as their cause, are you referring to a fledgling bodhisattva, or not?

Podría ser que alguien afirmara lo siguiente:

Cuando hablas acerca de un Bodhisattva que ha generado este particular Deseo de la iluminación como su causa, ¿Te refieres o no a un Bodhisattva polluelo?

བྱེད་ན་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་

BYED NA MI 'THAD DE, THEG CHEN LAM DU ZHUGS PA DANG, THEG CHEN

སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་

SEMS BSKYED RANG RGYUD LA BSKYED PA DUS MNYAM PAR GSUNGS PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

If you say that you're referring to a fledgling bodhisattva, you must be wrong. This is because it is stated that entering the path of the greater way and giving birth within your heart to the Wish in the greater way happen at the same moment.

Si dices que te refieres a un Bodhisattva polluelo, debes estar equivocado, pues se afirma que entrar al camino del Gran Vehículo y hacer nacer en el corazón el Deseo del Gran Vehículo ocurren en el mismo momento.

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་

THEG CHEN GYI RIGS CAN RNAMS KYIS DANG POR BYANG CHUB MCHOG TU

སེམས་བསྐྱེད་། དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བཙལ་ནས་རྒྱལ་

SEMS BSKYED, DE RJES STONG NYID RTOGS PA'I LTA BA BTZAL NAS RGYAL

སྲས་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

SRAS KYI SPYOD PA LA SLOB PAR BYED PA'I PHYIR,

Those who are of the greater-way type first give birth to the Wish for highest enlightenment; after that they seek the view wherein they perceive emptiness, and then train themselves in the activities of the children of the Victors.

Aquellos que pertenecen al Gran Vehículo primero generan en su corazón el deseo de la más alta iluminación, y después entonces buscan la visión en donde perciben el vacío, y se entrenan en las actividades que realizan los hijos de los victoriosos.

མི་བྱེད་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས་རྩ་བ་ཚོས་པ་དང་། སྐྱེན་གྱི་མུ་

MI BYED NA MI 'THAD DE, MDO LAS ZLA BA TSES PA DANG, SMAN GYI MUY

གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་

GU LTA BU'I BYANG CHUB SEMS DPAR GSUNGS PA DANG 'GAL BA'I PHYIR ZER

ན་

NA

And suppose you say that we're *not* referring to a fledgling bodhisattva. In that case you'd *still* be wrong, because then you'd be contradicting all those statements from sutra about the bodhisattva being like a “moon that has just begun to wax,” and “the seedling of a medicinal plant.”

Y supongamos que tu dices que no te refieres a los Bodhisattvas polluelos. En ese caso, también estarías equivocado de todas maneras, pues entonces estarías contradiciendo todos los argumentos del Sutra, en donde dice que los Bodhisattvas son como “una luna creciente” y “el semillero de las plantas medicinales”

རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ན། མདོ་དང་འགལ་བས་

RTAGS DE GNYIS KYI NANG NAS PHYI MA LTAR YIN NA, MDO DANG 'GAL BAS

ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།

KHAS MI LEN ZHING,

Of the two choices expressed in your reason, we cannot accept the latter, since it does contradict sutra.

De los dos argumentos que das en tu razón, no podemos aceptar el último, pues contradice al Sutra.

དང་ཕོ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ།

DANG PO LTAR KHAS BLANGS PA LA SKYON DER MI 'GYUR TE,

And even if we accept the former, there is no such problem as the one you have raised.

Y aun cuando aceptáramos el primero, no existe tal problema como el que tú has planteado.

འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་སྒོམ་བྱུང་གི་

'DIR DNGOS SU BSTAN PA'I BYANG CHUB KYI SEMS DE SGOM BYUNG GI

མྱོང་བ་མ་ཐོན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱོང་བའི་གནས་

MYONG BA MA THON PA'I THEG CHEN SEMS BSKYED SBYONG BA'I GNAS

སྐབས་གྱི་བུར་ཤིང་གི་ཤུན་བའི་རོ་ལྷ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཤིག་

SKABS KYI BUR SHING GI SHUN BA'I RO LTA BU'I BYANG CHUB KYI SEMS SHIG

ལ་བྱེད་ཅིང།

LA BYED CING,

And that's because, first of all, the Wish for enlightenment directly referred to here is a Wish for enlightenment which is “like the taste that you get from the outer skin of a piece of sugar cane”: we are referring to the Wish at that point where you have not yet become fluent in the version which you get from prolonged meditation—you are still in training.

Y eso es porque en primer lugar, el Deseo de la iluminación a lo que nos referimos directamente, es el deseo que es “como el sabor de la cáscara de la caña de azúcar”; es decir, hablamos sobre el Deseo que no se ha convertido en algo fluido en una meditación prolongada, pues uno aun está en entrenamiento.

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་གྱིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

THEG CHEN GYI RIGS CAN DBANG RTUL GYIS DANG POR BYANG CHUB KYI

སེམས་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་འཚོལ་བ་ཡིན་གྱིང།

SEMS BSKYED, DE RJES STONG NYID RTOGS PA'I LTA BA 'TSOL BA YIN KYANG,

Secondly, those of the greater-way type who are possessed of relatively less sharp faculties do first give birth to the Wish for enlightenment, and only later seek the view in which they perceive emptiness.

En Segundo lugar, aquellos del Gran Vehículo que poseen facultades menos agudas, primero generan el deseo de la iluminación, y posteriormente se enfocan en la visión desde la cual perciben el vacío.

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དང་པོར་སྣོང་

THEG CHEN GYI RIGS CAN DBANG RNON RNAMS KYIS DANG POR STONG

ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་བྱུང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་

NYID RTOGS PA'I LTA BA BSKYED, DE RJES BYANG CHUB MCHOOG TU SEMS

བསྐྱེད་པ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པའི་

BSKYED PA, DBU MA RGYAN RANG 'GREL DANG BCAS PA LAS GSUNGS PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

It is stated though, in both *The Ornament of the Middle Way* and its autocommentary, that those of the greater-way type who possess relatively sharper faculties first give birth to the view which realizes emptiness; and only later give birth to the Wish for highest enlightenment.

\$\$\$

<http://www.dmes.org/index.php/TibTrans04>

Sin embargo, en *El Ornamento del Camino Medio* y en su auto comentario se menciona que aquellos del Gran Vehículo que poseen facultades relativamente más agudas, primero generan la visión desde la cual se percibe el vacío, y posteriormente

surge en ellos el Deseo para obtener la más alta iluminación.

4° trimestre

CLASS 1

དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།

DANG PO DE LTAR YIN TE, RNAM BSHAD DGONGS PA RAB GSAL LAS,

The first of these is true, because the book of explanation called *Illumination of the True Thought* says:

Lo primero de esto es verdad, porque el libro que explica la llamada *Illuminación del Verdadero Pensamiento* dice:

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་

BYANG SEMS KYI SNGON DU 'GRO BA'I SEMS BSKYED PA NI, SEMS BSKYED

སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་

SGOM PA'I SKABS LA DGONGS KYI BSGOMS PA LA BRTEN NAS SKYES PA'I SEMS

བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

BSKYED DNGOS MA YIN NO,,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

When they speak here about developing a Wish which is a preliminary for a bodhisattva, what they're talking about is the Wish that you have while you're still working on the Wish, and not the actual Wish, which you develop through much practice.

Cuando hablan aquí acerca del desarrollo del Deseo que es un preliminar para el bodhisattva, se refieren al Deseo que tienes en tanto trabajas en el desarrollo del Deseo y no en el Deseo mismo, el cual desarrollas a través de mucha práctica.

ལྷག་བསམ་བསྐྱེལ་བའི་མདོ་ལས།

LHAG BSAM BSKUL BA'I MDO LAS,

And this is true because *The Sutra that Urges Us to Take Personal Responsibility* says,

Y esto es verdad porque en El Sutra que nos Conmina a Tomar Responsabilidad Personal dice,

།བུ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད།

,BU RAM SHING SHUN SNYING PO CI YANG MED,

།དགའ་བར་གྱུར་པའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག་།

,DGA' BAR GYUR PA'I RO NI NANG NA 'DUG ,

།ཤུན་པ་ཟོས་པའི་མིས་ནི་བུ་རམ་རོ།

,SHUN PA ZOS PA'I MIS NI BU RAM RO,

།ཞིམ་པོ་རྟེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ།

,ZHIM PO RNYED PAR GYUR PA MA YIN NO,

།ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྐྱབ་སྟེ།

,JI LTAR SHUN PA DE BZHIN SMRA BA STE,

།རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན།

,RO LTA BU NI 'DI LA DON SEMS YIN,

The outer skin of the sugarcane
Has no essence;
The taste that makes us happy
Lies on the inside.

A person who spends their time
Eating the husk
Never finds the sweetness.
Talking about it is like the outer skin;
The real thought is like the taste.

La cáscara de la caña de azúcar
No tiene esencia;
El sabor que nos hace felices
Se encuentra en el interior
Una persona que gasta su tiempo
Masticando la cáscara
Nunca encuentra la dulzura
El hablar de ello es como la cáscara;
El pensamiento real es como el sabor.

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་

CHOS GSUM PO DE BYANG SEMS LAS DANG PO BA'I RGYU'I GTZO BO YIN PA

མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

MGON PO KLU SGRUB KYI DGONGS PA YIN TE, RIN CHEN 'PHRENG BA LAS,

The fact that these three qualities are the principal causes of a fledgling bodhisattva was something that our savior, Nagarjuna, also believed. And this is true because he makes statements like the following in his *String of Precious Jewels*:

El hecho que estas tres cualidades son la causa principal de los bodhisattvas polluelos es algo que nuestro salvador Nagarjuna, también creía. Y esto es verdad porque hace aseveraciones como esta en su *Collar de Joyas Preciosas*:

ཁདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས།

,BDAG NYID DANG NI 'JIG RTEN 'DIS,

།སླེ་མིད་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་འདོད་ན།

,BLA MED BYANG CHUB 'THOB 'DOD NA,

།དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས།

,DE YI RTZA BA BYANG CHUB SEMS,

།རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྷུང་བརྟན་དང།

,RI DBANG RGYAL PO LTAR BRTAN DANG,

།ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,ZHES SOGS GSUNGS PA'I PHYIR,

If you hope to see yourself
And all the world as well
Reach that highest enlightenment,
Then you must make its root,
Your wish for enlightenment,
As unshakable as the King—
The Lord of every mountain.

Si tienes esperanza de verte a ti mismo
Y también a todo el mundo
Alcanzar la más alta iluminación
Entonces debes crear su raíz,
El deseo por la iluminación,
Tan inamovible como el Rey,
El Señor de toda montaña.

སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེ་གསུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་

SNYING RJE CHEN PO RDZOGS PA'I BYANG CHUB KYI RGYUR GSUNGS PA

དང་། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ།

DANG, BYANG SEMS LAS DANG PO BA'I RGYU'I GTZO BO YIN PA MI 'GAL TE,

Now it's no contradiction to say that great compassion is the cause for total enlightenment, and at the same time to say it's one of the principal causes for a fledgling bodhisattva.

Ahora, no hay contradicción en decir que la gran compasión es la causa de la iluminación total, y al mismo tiempo decir que es una de las causas principales para un bodhisattva polluelo.

རྩ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་དང་པོ་བའི་རྒྱུ་དོན་ཡིན་ཞིང་སྐབས་འདིར་

RTZA BA'I RGYU ZHES PA DE DANG PO'I RGYU'I DON YIN ZHING SKABS 'DIR

བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་

BYANG SEMS LAS DANG PO BA'I RGYU'I GTZO BO GSUM STON PA'I SKABS YIN

པའི་ཕྱིར།

PA'I PHYIR,

And that's true because when Arya Nagarjuna refers here to a "root" cause, he's referring to an "initial" cause; and moreover this comes in a context where he's presenting the three principal causes for a fledgling bodhisattva.

Y eso es verdad porque cuando Arya Nagarjuna menciona aquí a la causa "raíz", se refiere a la causa "inicial"; y aún más, lo da en el contexto en el que presenta las tres causas principales de un bodhisattva polluelo.

རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མ་ཟད།

RGYU GSUM PO DE BYANG SEMS LAS DANG PO BA'I RGYU YIN PAR MA ZAD,

སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ།

SEMS CAN SDUG BSN GAL LAS SKYOB 'DOD KYI SNYING RJE CHEN PO DE,

རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གློ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་

RGYU GZHAN GNYIS KYI RTZA BA YIN TE,

By the way, it's not only the case that these three causes are what cause a fledgling bodhisattva. And that's true because great compassion wherein you seek to protect all living beings from pain is the very root of the other two causes.

Por otro lado, no es solo que estas tres causas sean las que generen a un bodhisattva polluelo. Y esto es verdad, porque la gran compasión a través de la cual buscas proteger a todos los seres del dolor, es la raíz de las otras dos causas.

T4
CLASS 2

སྤྱུ་གློ་བའི་སྤྱུ་གློ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་

SNYING RJE CHEN PO DE RGYAL BA'I LO TOG PHUN TSOGS BSKYED PA LA

དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་།

DANG POR GAL CHE BA SA BON DANG,

And this in turn is true because this great compassion has the following great qualities. It is, at the outset, something essential for the growth of the excellent crop of a Victor— it is like a seed.

También esto es verdad porque esta gran compasión tiene las siguientes grandes cualidades. Es al inicio, algo esencial para el crecimiento del cultivo excelente de un Victorioso, es como la semilla.

རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གལ་

RGYAL BA'I MYU GU GONG NAS GONG 'PHEL DU BYED PA LA BAR DU GAL

ཆེ་བ་ཚུ་ལུད་དང།

CHE BA CHU LUD DANG,

It is also something which is essential in the interim—as something which will help the sprout of a Victor grow higher and higher; that is, it is like water and nutrients.

Es algo que también es esencial a la mitad, como algo que ayudara al brote de un Victorioso para que crezca más y más alto; haciendo las veces de agua y nutrientes.

མཐར་གཏུལ་བྱས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྣོན་པ་ལྟ་

MTHAR GDUL BYAS LONGS SPYOD PA LA GAL CHE BA 'BRAS BU SMIN PA LTA

བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

BU'I YON TAN DE LA YOD PA'I PHYIR,

And it is finally something which is essential at the very end—as something which will be enjoyed by disciples—for it is like that which ripens the fruit.

Y finalmente es esencial al final, como algo que será disfrutado por los discípulos, pues es como aquello que hace madurar al fruto.

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྣོད་རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བ་

THOG MTHA' BAR GSUM DU GAL CHE BA'I SNYING RJE GSUM PO DE 'GAL BA

ཡིན་གྱང།

YIN KYANG,

Now it's true that these three kinds of compassion which are so essential at the beginning, middle, and end, are mutually exclusive.

Ahora, es verdad también que estos tres tipos de compasión que son esenciales al principio a la mitad y al final, son mutuamente excluyentes.

སེམས་ཅན་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྣང་རྗེ་དེ་ལ་དང་པོར་

SEMS CAN SDUG BSN GAL LAS SKYOB 'DOD KYI SNYING RJE DE LA DANG POR

གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུའི་སྣང་རྗེ་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་

GAL CHE BA SA BON LTA BU'I SNYING RJE DANG, BAR DU GAL CHE BA CHU

ལུད་ལྟ་བུའི་སྣང་རྗེ་དང་། མཐར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྣོན་པ་ལྟ་

LUD LTA BU'I SNYING RJE DANG, MTHAR GAL CHE BA 'BRAS BU SMIN PA LTA

བུའི་སྣང་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།

BU'I SNYING RJE'I YON TAN DANG LDAN PA YIN TE,

But it is the case that the form of compassion wherein we hope to protect all living creatures from suffering possesses all the different high qualities of the compassion which is essential in the beginning—the one which is like a seed; and of the compassion which is essential in the interim—which is like water and nutrients; and of the compassion which is essential at the final end—which is like what ripens the fruit.

Pero es el caso que la forma de compasión a través de la cual esperamos proteger a todas las criaturas vivientes del sufrimiento posee todas las altas y diferentes cualidades. Esta es esencial al principio, haciendo las veces de la semilla; en la mitad, como agua y nutrientes y al final, como lo que hace madurar al fruto.

དཔེའི་སྐབས་སུ་དཔེ་གསུམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐོག་

DPE'I SKABS SU DPE GSUM SO SO BA YIN PA LTAR MA YIN PAR THOG MTHA'

མཐར་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྣང་རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོའི་

BAR GSUM DU GAL CHE BA'I SNYING RJE GSUM PO DE SNYING RJE CHEN PO'I

བྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

KHYAD PAR YIN PA'I PHYIR TE,

And this is true because these three types of compassion which are so essential at the beginning, in the interim, and at the final end are, in reality, not as separate as they seem to be when we use the three separate metaphors to describe them—for they are all simply different forms of great compassion.

Y es verdad, porque estos tres tipos de compasión que son esenciales al principio, a la mitad y al final, no son en realidad cosas distintas como parece ser cuando usamos tres diferentes metáforas para describirlos, son solamente formas diferentes de la gran compasión.

སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་མངའ་བ་ལྟ་བུ་

SKU GSUM GYI YON TAN SANGS RGYAS DKON MCHOG LA MNGA' BA LTA BU

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

YIN PA'I PHYIR,

And this in turn is true because it's the same as with the Jewel of the Buddha, who possesses the high qualities of all three bodies.

Y también esto es verdad, porque es lo mismo que la gran Joya del Buda que posee todas las altas cualidades de los tres cuerpos.

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བ་

THOG MTHA' BAR GSUM DU GAL CHE BA'I SNYING RJE GSUM PO DE 'GAL BA

ཡིན་ཏེ།

YIN TE,

Now it is the case that these three kinds of compassion—the ones that are so essential at the beginning, during the interim, and at the final end—are mutually exclusive.

Es el caso que estos tres tipos de compasión, los que son esenciales al inicio, a la mitad y al final, son mutuamente excluyentes.

དང་པོར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་སྣིང་།

DANG POR BYANG CHUB TU SEMS BSKYED PA'I RTZA BAR GYUR PA'I SNYING

ཇི་དང་།སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྣོད་པ་ལ་སློབ་བའི་ཐུན་

RJE DANG, SEMS BSKYED NAS RGYAL SRAS KYI SPYOD PA LA SLOB BA'I THUN

མོང་མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྣིང་ཇི་དང་།སངས་རྒྱས་

MONG MIN PA'I BDAG RKYEN DU GYUR PA'I SNYING RJE DANG, SANGS RGYAS

ནས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་ཇོགས་པར་བསྐྱོར་བའི་

NAS GDUL BYA RIGS CAN GSUM LA CHOS 'KHOR RDZOGS PAR BSKOR BA'I

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྣིང་ཇི་གསུམ་པོ་དེ་

THUN MONG MA YIN PA'I **BDAG RKYEN** BYED PA'I SNYING RJE GSUM PO DE

འགལ་བའི་ཕྱིར།

'GAL BA'I PHYIR,

This is true because the following three are mutually exclusive:

- (1) The compassion which, at the beginning, provides the root for the initial growth of the Wish for enlightenment;
- (2) The compassion which provides the unique impetus for one to begin practicing the activities of a daughter or son of the Victors, once one has already developed the Wish; and
- (3) The compassion which provides the unique impetus for turning the wheel of the Dharma in its entirety for disciples of all three different types, once one has already become enlightened.

Y esto es verdad porque los tres siguientes son mutuamente excluyentes:

(1) La compasión que al principio provee la raíz del crecimiento inicial del Deseo por la Iluminación.

(2) La compasión que provee el ímpetu único para empezar a practicar las actividades de una hija o un hijo de los Victoriosos, una vez que se ha desarrollado el deseo y

(3) La compasión que provee el ímpetu único para dar vuelta por completo a la rueda del Dharma para los tres diferentes tipos de discípulos, una vez que te has iluminado.

དང་པོར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྣོང་

DANG POR BYANG CHUB TU SEMS BSKYED PA'I RTZA BAR GYUR PA'I SNYING

རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་

RJE CHEN PO DE, RGYAL BA'I MYU GU BSKYED PA LA DANG POR GAL CHE BA

ས་བོན་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

SA BON DANG CHOS MTSUNGS PA YIN TE,

Now this great compassion which is so essential at the beginning—the one which acts as a root for your first developing the Wish for enlightenment—is something which is the same as a seed that is essential at the beginning for the sprout of a Victor to begin growing.

Ahora, esta gran compasión que es tan esencial al principio, la cual es la que actúa como raíz para el primer desarrollo del Deseo por la Iluminación, es igual a la semilla que es esencial al inicio del crecimiento de la plántula para un Victorioso.

སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སེམས་ཅན་སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་སྣོང་

SNYING RJE CHEN PO CAN GYI GANG ZAG DES SEMS CAN SDUG BSNAL GYIS

སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པས་སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་

SDUG BSNAL BAS SDUG BSNAL CAN GYI SEMS CAN THAMS CAD RDZOGS

བྱང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ།

BYANG LA 'GOD PA'I PHYIR DU,

And this is true because a person who possesses this great compassion sees that living beings are being tortured by pain, and wants to guide all these suffering beings to enlightenment.

Y esto es verdad porque una persona que posee esta gran compasión ve que los seres vivientes están siendo torturados por el dolor y quiere guiar a todos estos seres sufrientes hacia la Iluminación.

གམན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

GZHAN DON DON GNYER GYI BYANG CHUB KYI SEMS BSKYED PA DANG, DE

དེ་ཡང་རང་ཉིད་གྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་།

YANG RANG NYID KYIS RDZOGS BYANG THOB PA LA RAG LAS PAR MTHONG

ནས།

NAS,

In order to accomplish this, they then develop the Wish—a state of mind which aspires to fulfill the needs of others. But they then see that fulfilling the needs of all these beings depends in turn upon their getting fully enlightened themselves.

Para poder llevar a cabo esto, desarrollan el Deseo, un estado mental que aspira a subsanar las necesidades de los otros. Pero se dan cuenta que subsanar las necesidades de todos estos seres, depende de que ellos mismos logren la Iluminación completa.

རང་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་

RANG DON DU RDZOGS BYANG DON GNYER GYI SEMS BSKYED PAR BYED PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And so they also give birth to the state of mind which aspires to reach total enlightenment in order to fulfill their own needs. And all this is brought about by that initial compassion.

También le dan nacimiento al estado mental que aspira a alcanzar la total iluminación para poder subsanar sus propias necesidades. Y es posible generar todo esto a causa de la compasión inicial.

སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱམ་མོང་མིན་

SEMS BSKYED NAS RGYAL SRAS KYI SPYOD PA LA SLOB PA'I THUN MONG MIN

པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སླིང་རྗེ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གུ་གོང་

PA'I BDAG RKYEN DU GYUR PA'I SNYING RJE DE RGYAL BA'I MYU GU GONG

ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ལུང་དང་ཆོས་

NAS GONG 'PHEL DU BYED PA LA BAR DU GAL CHE BA CHU LUD DANG CHOS

མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

MTSUNGS PA YIN TE,

Now it *is* true that this great compassion which is so essential in the interim—the one which, once you have already gained the Wish, acts as a unique impetus for learning the activities of the children of the Victors—is something which is the same as water and nutrients that help the sprout of a Victor to grow higher and higher.

Ahora, es verdad que esta gran compasión que es tan esencial en el inter, aquella que ya has ganado, el Deseo, actúa como ímpetu único para aprender las actividades de los niños de los Victoriosos, es algo igual al agua y nutrientes que ayudan a la plántula del Victorioso a crecer más y más alto.

བྱང་ལྷ་བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལུས་

BYANG CHUB TU SEMS BSKYED NAS KYANG SNYING RJE CHEN PO'I CHUS

ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱན་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གོམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་

YANG NAS YANG DU BRAN NAS TSOGS GNYIS KYI GOMS PA RGYA CHEN PO

མ། ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། དེ་ཡོད་ན་དེ་

MED NA, NYAN RANG GI BYANG CHUB TU LTUNG BAR 'GYUR, DE YOD NA DE

ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

LAS BZLOG STE 'BYUNG BA'I PHYIR,

And this is true because, even after you gain the Wish, you must still drench your mind again and again with the water of great compassion, and thus gain an extraordinarily deep familiarity with the two collections. If you don't do this, then you will fall into the enlightenment of the listeners and self-made Buddhas; whereas if you *do* do this, then the opposite will happen.

Y esto es verdad porque, aún después de que obtienes el Deseo, debes inundar tu mente una y otra vez con el agua de la gran compasión, de tal forma que ganes una profunda y extraordinaria familiaridad con las dos colecciones. Si no haces esto, entonces caerás en la iluminación de los Oyentes y de los Budas Auto-realizados; sin embargo si haces esto lo opuesto pasará.

སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་རྫོགས་པར་

SANGS RGYAS NAS GDUL BYA RIGS CAN GSUM LA CHOS 'KHOR RDZOGS PAR

བསྐྱོར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱེན་བྱེད་པའི་སྟིང་རྗེ་དེ་

BSKOR BA'I THUN MONG MA YIN PA'I BDAG RKYEN BYED PA'I SNYING RJE DE

མཐར་གལ་ཆེ་བ་གདུལ་བྱས་ལོངས་སྟོན་པའི་གནས་ལ་འབྲས་བུ་སྟོན་

MTHAR GAL CHE BA GDUL BYAS LONGS SPYOD PA'I GNAS LA 'BRAS BU SMIN

པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

PA DANG MTSUNGS PA YIN TE,

And it *is* true that the compassion which is so essential in the final end—the one which, after one has already become enlightened, acts as a unique impetus for turning the wheel of the Dharma in its entirety, for disciples of all three types—is something which is the same as ripened fruit: something which disciples can then partake of.

Y es verdad que la compasión que es esencial al final, la que aparece cuando ya hemos alcanzado la iluminación, actúa como un ímpetu único para dar vuelta por completo a la rueda del Dharma, para los discípulos de los tres tipos, es algo similar a una fruta madura: algo que los discípulos pueden compartir.

T4
CLASS 3

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་སླིང་།

RDZOGS PA'I BYANG CHUB THOB NAS KYANG GDUL BYA'I KHAMS LA SNYING

རྗེ་ཆེན་པོས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་གཟིགས་པ་མིད་ན།

RJE CHEN POS NYIN MTSAN DUS DRUG TU GZIGS PA MED NA,

Suppose now that, even after we reached total enlightenment, we stopped using great compassion; that is, suppose that after our enlightenment we did *not* stop six times a day, out of great compassion, to look down, to see into the potential of disciples.

Supongamos, que después de obtener la iluminación total, ya no usamos la gran compasión; supongamos que después de nuestra iluminación no nos detenemos las *seis veces al día*, por gran compasión, para ver a los que vienen detrás, para ver el potencial de los discípulos.

གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་།

GDUL BYA RNAMS KYIS MNGON MTHO NGES LEGS KYI 'BRAS BU LA LONGS

སྟོན་པ་དང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་

SPYOD PA DANG, NYAN RANG DANG BYANG SEMS RNAMS GCIG NAS GCIG

ཏུ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དེ་མི་འཐད་པས་

TU BRGYUD DE RGYUD MAR 'BYUNG BA DE MI 'THAD PAS

In that case, it wouldn't be right to say that these disciples would ever be able to partake of the finished fruits of the higher births and definite good. Nor would it be possible that listeners, self-made Buddhas, and bodhisattvas followed in a constant stream, one after the other.

En ese caso, no sería correcto decir que esos discípulos nunca serían capaces de compartir los frutos maduros de los nacimientos superiores y el bien definitivo. Tampoco sería posible que los oyentes, Budas autorrealizados y bodhisattvas surgieran de una corriente constante, uno después de otro.

གཤམ་བྱའི་ཁམས་ལ་བྱུགས་ཇི་ཆེན་པོས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་

GDUL BYA'I KHAMS LA THUGS RJE CHEN POS NYIN MTSAN DUS DRUG TU

གཟིགས་པ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

GZIGS PA DE YOD NA DE LAS BZLOG STE 'BYUNG BA'I PHYIR,

On the other hand, if out of their precious great compassion the Enlightened Ones *do* look down into the potential of their disciples, six times a day, then the exact opposite will occur.

Por otro lado, si por la causa de su preciosa gran compasión los Iluminados observan el potencial de sus discípulos, seis veces al día entonces ocurrirá todo lo contrario.

སྟིང་ཇི་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་

SNYING RJE CHEN PO SNGON DU BTANG STE BYANG CHUB MCHOOG TU SEMS

བསྐྱེད་ནས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྣོད་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་

BSKYED NAS, RGYAL SRAS KYI SPYOD PA LA SLOB PA DANG, KHYAD PAR DU

ཡང་མཐའ་གཉིས་ལ་ལྷུང་བའི་ངོ་མ་མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་

YANG MTHA' GNYIS LA LTUNG BA'I DRI MA MED PA'I STONG NYID RTOGS PA'I

ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ནི།

SHES RAB LA SLOB PA RNAMS NI,

Now let's consider those people who train themselves in the following way: first gaining great compassion and thus developing the Wish for highest enlightenment; then learning the activities of a son or daughter of the Victors; and most especially versing themselves in the immaculate wisdom which perceives emptiness—that wisdom which cannot fall into the two extremes.

Consideremos ahora a aquellas gentes que se entrenan de la siguiente manera: primero obteniendo la gran compasión, por lo tanto desarrollan el Deseo por la más alta iluminación; después aprendiendo las actividades de un hijo o hija de los Victoriosos; y principalmente, siendo versados en la sabiduría inmaculada que percibe el vacío, esa sabiduría, que no puede caer en ninguno de los dos extremos.

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

SANGS RGYAS KYI RGYU'I RTZA BA YIN TE,

They are the root cause of a Buddha.

Son la causa raíz de un Buda.

རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས།

RIN CHEN 'PHRENG BA LAS,

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས།

,THEG PA CHEN PO GANG ZHIG LAS,

།སླིང་རྗེ་སྟོན་བཏང་སྟྱོད་ཀུན་དང།

,SNYING RJE SNGON BTANG SPYOD KUN DANG,

།ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ།

,YE SHES DRI MA MED BSHAD PA,

།སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་དམོད།

,SEMS YOD SU ZHIG DE LA DMOD,

།ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,CES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because *The String of Jewels* says,

How could any person of the greater way
Who had any kind of mind at all
Ever speak badly of this teaching,
Of beginning with great compassion,
Then engaging in all the activities,
And finally using immaculate wisdom.

Y esto es verdad porque *El Collar de Joyas* dice:

Como podría cualquier persona del gran camino
Que tiene algún tipo de mente
Hablar mal alguna vez de esta enseñanza,
De empezar con la Gran Compasión,
Después involucrándose en todas las actividades,
Y finalmente usando la sabiduría inmaculada.

གང་ཕྱིར་བརྗེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དུགས་

GANG PHYIR BRTZE NYID CES SOGS KYI GZHUNG 'DIS, THEG CHEN GYI RIGS

ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟར་

CAN RNAMS LA THEG PA CHEN PO'I LAM GYI GNAD KHYAD PAR CAN JI LTAR

བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

BSTAN PA'I TSUL YOD DE,

Now there is a certain way in which this portion of the root text—the lines which include the words, “Love, and only love”—indicates certain crucial points about the path of the greater way for those who are of the greater-way type.

Sabe, que hay una cierta manera en la que esta porción del texto raíz, las líneas que incluyen las palabras, “Amor y solo amor”, indican cierto punto crucial del sendero del gran camino para aquellos que están en este tipo de sendero.

ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སློང་རྗེ་ཆེན་པོའི་

THEG CHEN PA BYED 'DOD PA RNAMS KYIS DANG POR SNYING RJE CHEN PO'I

གཞན་དབང་དུ་གྱུར།

GZHAN DBANG DU GYUR,

And this is true because this text is describing how those who have any hope of becoming followers of the greater way must train themselves. First of all, they must surrender themselves to great compassion.

Y esto es verdad, porque este texto describe como aquellos que tienen alguna esperanza de convertirse en seguidores del gran camino, se deben de entrenar a si mismos. Primero que nada se deben rendir a la gran compasión.

དེས་ཀྱང་ནས་བསྐངས་སྟེ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།

DES KUN NAS BSLANGS STE BYANG CHUB MCHOOG TU SEMS BSKYED NAS,

And then, driven by this compassion, they must develop the Wish for the highest enlightenment.

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

RGYAL SRAS KYI SPYOD PA SPYI DANG KHYAD PAR STONG NYID RTOGS PA'I

ཤེས་རབ་ལ་སློབ་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

SHES RAB LA SLOB DGOS TSUL **BSTAN PA'I PHYIR,**

Finally, they must train themselves in the activities of the children of the Victors in general, and more specifically in the wisdom which perceives emptiness.

Finalmente, se deben entrenar en general en las actividades de los niños de los Victoriosos y más específicamente en la sabiduría que percibe el vacío.

སོ་སོར་ཕྱེན་ས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ།སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་

SO SOR PHYE NAS PHYAG 'TSAL BA LA, SNYING RJE CHEN PO SBYONG BYED

ཀྱི་ཐབས་བཤད་པ།དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་སློང་རྗེའི་ངོ་བོ་

KYI THABS BSHAD PA, DE LA BR TEN NAS SKYES PA'I SNYING RJE'I NGO BO

བཤད་པ་གཉིས།དང་པོ་ལ།

BSHAD PA GNYIS, DANG PO LA,

This brings us to the second part of our explanation of the offering of praise: a description of how great compassion is honored by dividing it. This has two parts: an explanation of the actual method for developing great compassion; and an explanation of the exact nature of the great compassion that one so develops. Here is the first.

Esto nos lleva a la segunda parte de nuestra explicación del ofrecimiento de alabanzas: una descripción en como la gran compasión es honrada dividiéndola. Esto tiene dos partes, una explicación del método en sí para desarrollar la gran compasión; y una explicación de la naturaleza exacta de la gran compasión que uno debe desarrollar. Aquí esta la primera.

སྒར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སླིང་རྗེ་ཆེན་

SNGAR BSHAD PA'I YON TAN DE LTA BU DANG LDAN PA'I SNYING RJE CHEN

པོ་སྟོང་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡོད་དེ།

PO SBYONG BYED KYI THABS YOD DE,

Now there does exist a method for developing that great compassion which possesses the high qualities that we have already described.

སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ཟོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་དང་ཆོས་

SEMS CAN 'KHOR BAR 'KHOR TSUL ZO CHUN GYI RGYUD MO DANG CHOS

མཐུན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་སྟོར་ནས་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སླེ་བའི་

MTHUN RNAM PA DRUG TU SBYAR NAS BSAMS PA LA BR TEN NAS SKYE BA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And this is true because we develop this compassion by using a contemplation in which we compare—in six different metaphors—the way that living beings circle in the cycle of pain to a @continually turning wheel of well buckets.

Y esto es verdad porque, desarrollamos esta compasión usando una contemplación en donde comparamos, en seis distintas metáforas, la forma en la que los seres circundan el ciclo de dolor, continuamente girando los cubos de la rueda del pozo.

ཆོས་མཐུན་དྲུག་ཏུ་སྟོར་ཚུལ་ཡོད་དེ།

CHOS MTHUN DRUG TU SBYOR TSUL YOD DE,

Now there is a way in which we apply these six metaphors.

Existe una manera en como aplicar estas seis metáforas.

དཔེར་ན། ཟླ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་དེ་ཐག་པ་སོགས་གྱིས་དམ་དུ་བཙེངས་

DPER NA, ZO CHUN GYI RGYUD MO DE THAG PA SOGS KYIS DAM DU BCINGS

པ་དང།

PA DANG,

For example, the buckets of a well wheel are tightly bound up in ropes and the like.

Por ejemplo, los cubos de un pozo giratorio están bien amarrados con cuerdas o algo similar.

སྐྱིས་བུའི་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་

SKYES BU'I RTZOL BA LA BR TEN NAS RANG DBANG MED PAR 'KHOR BA

དང།

DANG,

Secondly, they circle up and down helplessly, forced to do so by the energy of the person turning the wheel.

En segundo lugar, giran de arriba a abajo sin cesar, forzados a hacer eso por la energía de la persona que gira la rueda.

PAG. 123

T4
CLASS 4

གྲོང་གི་ཁྲོན་པ་ཟབ་མེད་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང།

GRONG GI KHRON PA ZAB MO'I NANG DU 'JUG PA DANG,

Third, they go up and down in a deep village well.

En tercer lugar, van de arriba a abajo en un profundo pozo de una aldea.

གྲེན་དུ་འདྲེན་པ་དཀའ་ཞིང་ཐུར་དུ་འཇུག་པ་སྲོ་བ་དང།

GYEN DU 'DREN PA DKA' ZHING THUR DU 'JUG PA SLA BA DANG,

Fourth, the buckets are difficult to pull up, but slip down easily.

El cuarto, los cubos son difíciles de levantar, y se resbalan con facilidad.

སྒྲི་ཕྱི་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁོར་བ་དང།

SNGA PHYI BAR MTSAMS MED PAR 'KHOR BA DANG,

They circle in the cycle, one to the next, without a break.

Circulan en el círculo uno atrás de otro sin descanso.

ཚུའི་ཁྲུར་གྱིས་ནོན་པ་དང།

CHU'I KHUR GYIS NON PA DANG,

They are oppressed under the burden of the water.

Están oprimidos bajo la presión del agua.

རྩྱིག་པ་ལ་སོགས་པས་གཙོག་པར་བྱེད་པ

RTZIG PA LA SOGS PAS GCOG PAR BYED PA

And they get broken by the walls of the well and so on.

Se rompen en contra de las paredes del pozo, etc.

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང།

DE BZHIN DU 'KHOR BA PA'I SEMS CAN RNAMS KYANG,

Living beings who are caught in the cycle of pain are just the same.

Los seres vivientes que están atrapados en el ciclo del dolor están en la misma condición.

ལས་ཉོན་གྱི་ཐག་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་དང།

LAS NYON GYI THAG PAS DAM DU BCINGS PA DANG,

First of all, they are bound tightly with the rope of karma and mental afflictions.

Primero que nada, están amarrados firmemente con las cuerdas del karma y de las aflicciones mentales.

ཤིན་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་བརྟེན་

SHIN TU MA ZHI ZHING MA DUL BA'I RNAM SHES KYIS BSKYOD PA LA BR TEN

ནས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་དང།

NAS RANG DBANG MED PAR 'KHOR BA DANG,

And these beings circle in pain helplessly, all due to the movement of their own minds, which are extremely disturbed and unruly.

Y estos seres circulan en dolor sin esperanza, todo producido por el movimiento de sus propias mentes, que están extremadamente trastornadas y no educadas.

དེ་ཡང་མནར་མེད་ནས་སྲིད་ཅེ་འི་བར་གྱི་འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཟབ་

DE YANG MNAR MED NAS SRID RTZE'I BAR GYI 'KHOR BA'I KHRON PA ZAB

མེའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང།

MOI NANG DU 'JUG PA DANG,

Moreover, they move up and down in the deep well of the cycle of pain, travelling between the Hell Without Respite and the Peak of Existence.

Más aún, se mueven de arriba a abajo en el profundo pozo del ciclo del dolor, viajando entre el Infierno sin Respiro y el Punto más alto de la Existencia.

བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསོག་དཀའ་ཞིང། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་

BDE 'GROR SKYE BA'I RGYU GSOG DKA' ZHING, NGAN 'GROR SKYE BA'I RGYU

རང་གི་ངང་གིས་གསོག་པ་དང།

RANG GI NGANG GIS GSOG PA DANG,

The causes for taking a birth in the higher realms are difficult to gather; whereas we collect the causes for taking births in the lower realms effortlessly.

Las causas para tomar un renacimiento en los reinos superiores son difíciles de obtener; y sin embargo podemos generar las causas que nos conducen a los reinos inferiores, sin ningún esfuerzo.

ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེས་སྐྱེ་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁོར་བ་

NYON MONGS GSUM PO DES SNGA PHYI BAR MTSAMS MED PAR 'KHOR BA

དང།

DANG,

And, due to the three mental afflictions, they circle from one to another, without a break.

Y a causa de las tres aflicciones mentales, circulan entre uno y otro sin descanso.

སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱུར་གྱིས་ཚོན་ཞིང་

SDUG BSNAL GYI SDUG BSNAL SOGS GSUM GYI KHUR GYIS NON ZHING

གཤུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཚོས་མཐུན་དུ་སྐྱུར་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་

GDUNG BAR BYED PA SOGS CHOS MTHUN DU SBYAR NAS SGOM PAR BYED

པའི་ཕྱིར།

PA'I PHYIR,

And finally, they are oppressed by the burden of the suffering of suffering and the other two, battered by them. Thus then can we meditate, applying the metaphors.

Y finalmente, son oprimidos por el peso del sufrimiento del sufrimiento y por los otros dos, aporreados por ellos. Entonces podemos meditar, aplicando las metáforas.

དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་

DE YANG BYED PA PO GANG GIS 'KHOR DU BCUG NA SHIN TU MA ZHI ZHING

མ་དུལ་བའི་སེམས་འདི་ཉིད་གྱིས་འཁོར་དུ་བཅུག་།

MA DUL BA'I SEMS 'DI NYID KYIS 'KHOR DU BCUG ,

Who then is the one who compels them to circle this way? It is their own mind, and only that: the mind so disturbed and unruly.

¿Quién es el que los compele a circundar en esta forma? Es su propia mente, y solo eso: la mente afligida y descontrolada.

གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁོར་ན།གནས་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་

GNAS GANG DU TSUL JI LTAR 'KHOR NA, GNAS SRID RTZE NAS MNAR MED

ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་བ་དང།

KYI BAR DU 'KHOR BA DANG,

Where is it then that they circle, and how? The place where they circle is the world, from the Peak of Existence down to the Hell Without Respite.

¿Entonces que es lo que circundan y como? El lugar que circundan es el mundo, desde los estadios más altos de la existencia hasta los Infiernos sin respiro.

འཁོར་ཚུལ་ཡང་མི་འཁོར་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཁོར་

'KHOR TSUL YANG MI 'KHOR BA'I SKABS CUNG ZAD KYANG MED PAR 'KHOR

བ་དང།

BA DANG,

As for how they circle, they circle without the slightest moment of not circling.

En lo que respecta a como lo circundan este círculo, lo hacen sin tener ningún momento de reposo.

རྒྱ་རྒྱེན་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་

RGYU RKYEN GANG GIS 'KHOR DU BCUG NA LAS DANG NYON MONGS PA'I

དབང་གིས་འཁོར་བ་དང།

DBANG GIS 'KHOR BA DANG,

And what are the causes or factors that compel them to circle? They circle through the power of karma and everything involved with mental afflictions.

Y ¿cuales son las causas y factores que los compelen a seguir en el círculo? Circundan a través del poder del karma y todo lo referente a las aflicciones mentales.

དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་

DE YANG BSOD NAMS MA YIN PA'I LAS DANG NYON MONGS KYI DBANG GIS

ངན་འགྲོར་འཁོར་བ་དང་།

NGAN 'GROR 'KHOR BA DANG,

And this is true because the way in which they circle to the lower realms is through the power of non-meritorious karma and mental afflictions.

Y esto es verdad porque, la forma en la que circundan el círculo en los reinos inferiores es a través del poder del karma no meritorio y de las aflicciones mentales.

བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་

BSOD NAMS DANG MI G-YO BA'I LAS DANG, DE KUN NAS SLONG BYED KYI

ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

NYON MONGS KYI DBANG GIS BDE 'GROR 'KHOR BA'I PHYIR,

And it is through the power of meritorious and unshifting types of karma—as well as the power of the mental afflictions which they give birth to—that these beings circle into the higher realms.

Y es a través del poder de tipos de karma incólume y meritorio, así como el poder de las aflicciones mentales que dan nacimiento que se da nacimiento a esos seres que circundan los reinos superiores.

བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་བསོག་པ་དཀའ་ཞིང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རང་གི་

BDE 'GRO'I RGYU BSOG PA DKA' ZHING NGAN 'GROR SKYE BA'I RGYU RANG GI

ངང་གིས་བསོག་པ་ཡིན་ཏེ།

NGANG GIS BSOG PA YIN TE,

It's difficult for them to gather the causes to be born in the higher realms, whereas they gather the causes to be born in the lower realms effortlessly.

Es difícil para ellos coleccionar las causas para nacer en los reinos superiores, sin embargo coleccionan las causas para renacer en los reinos inferiores sin ningún esfuerzo.

ལུང་གཞི་ལས།བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང།ངན་འགྲོ་ནས་

LUNG GZHI LAS, BDE 'GRO NAS NGAN 'GROR SKYE BA DANG, NGAN 'GRO NAS

ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་དང།

NGAN 'GROR SKYE BA SA CHEN PO'I RDUL DANG MNYAM PA DANG,

And this is true because in the *Foundation of the Word* it says that the quantity of beings who pass from the higher realms and are born into the lower realms, and the quantity of beings who pass from the lower realms and are born into another lower realm are equal in number to the particles of dust contained in our entire planet, down to the core.

Y esto es verdad porque, en la *Fundación de los Mundos* se dice que, la cantidad de los seres que pasan por los reinos superiores y nacen en los reinos inferiores y la cantidad de seres que pasan de los reinos inferiores y nacen en otro reino inferior, son igual en número que las partículas de polvo contenidas en todo nuestro planeta, hasta su centro.

ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང།བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་

NGAN 'GRO NAS BDE 'GROR SKYE BA DANG, BDE 'GRO NAS BDE 'GROR SKYE

བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་གཞལ་བའི་རྩལ་

BA NI DE BZHIN GSHEGS PA'I PHYAG SEN GYI RTZE MOS GZHAL BA'I RDUL

དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

DANG MTSUNGS PAR GSUNGS PA'I PHYIR,

Whereas the quantity of beings who pass from the lower realms to the higher realms, or who pass from a higher realm to another higher realm, are equal in number to the particles of dust that Lord Buddha lifted up upon the very tip of his fingernail.

En tanto que, la cantidad de seres que pasan de los reinos inferiores a los reinos superiores, o que pasan de un reino superior a otro superior, son igual en número que las partículas de polvo que el Buda podría tener en la punta de la uña de un dedo.

ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་སྣ་ཕྱི་བར་མཚམས་མེད་པར་

NYON MONGS GSUM GYI DBANG GIS SNGA PHYI BAR MTSAMS MED PAR

འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ།

'KHOR BA YIN TE,

And they circle from one to the other without a break, through the power of the three mental afflictions.

Y circundan del uno al otro sin descanso, por el poder de las aflicciones mentales.

(PAG. 129)

T4

CLASS 5

རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཇུག་པའི་

RTEN 'BREL TSAR GCIG GIS NYON MONGS PA'I RTEN 'BREL GSUM 'JUG PA'I

སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བདུན་པོ་གང་

SKABS SU RTEN 'BREL GZHAN GYI 'BRAS BU'I RTEN 'BREL BDUN PO GANG

རུང་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང།

RUNG 'JUG PA YOD PA DANG,

And this is true because when the three links involved with mental affliction in one cycle of interdependence are triggered, then they set off some number among the seven links of another cycle of interdependence which are results.

Y esto es verdad porque, cuando los tres eslabones con aflicciones mentales en un ciclo de interdependencia se activan, entonces disparan siete eslabones de otro ciclo de interdependencia que son sus resultados.

དེའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཇུག་པ་ཡོད་པས།

DE'I SKABS SU RTEN 'BREL GZHAN GYI LAS KYI RTEN 'BREL 'JUG PA YOD PAS,

And this then sets off the links which are karma in another cycle.

Y entonces, esto establece los eslabones que son el karma de otro ciclo.

སྤྱི་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

SNGA PHYI BAR MTSAMS MED PAR 'KHOR BA'I PHYIR,

And thus do beings circle through the cycle, one after the other.

Y es así como los seres circundan el ciclo una y otra vez.

དེ་ཡང་རང་ཉིད་དང་ཕོར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་

DE YANG RANG NYID DANG POR 'KHOR BA'I SDUG BSN GAL GYIS MNAR TSUL

བསམས་ནས། དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་

BSAMS NAS, DE RJES SEMS CAN GZHAN SDUG BSN GAL GYIS MNAR TSUL

དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

BSAM DGOS PA YIN TE,

It's important to say that one must first contemplate the way in which you yourself are tormented by pain; and only after that reflect upon the way that other beings are tormented by this same pain.

Es importante mencionar, que uno debe primero contemplar la manera en que uno esta siendo atormentado por el dolor; y solo después de esto, reflexionar en la forma en que otros seres están siendo atormentados por el mismo dolor.

རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་པ་ན་ཡིད་ལ་

RANG NYID 'KHOR BA'I SDUG BSN GAL GYIS MNAR TSUL BSAMS PA NA YID LA

འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་མ་ཐོན་ན།

'GYUR BA CUNG ZAD MA THON NA,

And this is true because of the following. Suppose you don't first contemplate how you yourself are tortured by pain here in the cycle; suppose you fail to gain any fluency at all in thinking this way.

Y esto es verdad por lo siguiente. Supón que no contemplas primero como estás siendo torturado por el dolor en este ciclo; supón que no logras obtener ninguna habilidad pensando de esta manera.

གཞན་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་རྗེ་

GZHAN SDUG BSN GAL GYIS MNAR TSUL BSAM PA LA BR TEN NAS SNYING RJE

ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

CHEN PO MI SKYE BA'I PHYIR,

Then you will never be able to give birth to the great compassion which comes from contemplating upon the way that others are tormented by pain.

Entonces, nunca serás capaz de hacer que nazca la gran compasión que deviene de contemplar la manera en la que otros son atormentados por el dolor.

འོ་ན་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་རྒྱལ་བསམ་པ་ཙམ་

'O NA SEMS CAN 'KHOR BA'I SDUG BSN GAL GYIS MNAR TSUL BSAM PA TZAM

ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའམ། དེའི་གྲོགས་སུ་རྒྱུ་གཞན་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

LA BR TEN NAS SKYE'AM, DE'I GROGS SU RGYU GZHAN DGOS SAM ZHE NA,

Now you might ask the following question: "Can you give birth to compassion just by thinking about how living beings are tormented by the suffering of the cycle, or do you need some other cause to go along with these thoughts?"

Ahora, te podrás preguntar: ¿podría darle nacimiento a la compasión solo pensando como los seres vivientes son atormentados por el sufrimiento en el ciclo, o necesitas alguna otra causa que surja junto con esto?

དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྟེ། དེའི་རྒྱུར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱམས་པ་དགོས་

DE TZAM GYIS MI CHOG STE, DE'I RGYUR YID DU 'ONG BA'I BYAMS PA DGOS

ཏེ།

TE,

These thoughts are not enough; one must also have, as a cause for this compassion, the love which sees them all as lovely.

Estos pensamientos no son suficientes; también debemos tener, como causa de esta compasión el amor que ve que todos son dignos de ser amados.

འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་དགུ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་བ་ན་

'JIG RTEN 'DIR YANG DGRA SDUG BSN GAL GYIS MNAR BA MTHONG BA NA

སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྣོ་མི་སྐྱེ་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་

SDUG BSN GAL DANG BRAL 'DOD KYI BLO MI SKYE ZHING DGA' BA SKYE BA

དང།

DANG,

And that's true first of all because, when people here in the world see someone they don't like going through some kind of pain, they *don't* give birth to some desire to see them free of that pain; on the contrary, they enjoy it.

Y esto es verdad primero que nada porque, cuando la gente en el mundo ve a alguien que no le agrada sintiendo algún tipo de dolor, ellos, no dan nacimiento a algún tipo de deseo que quiera verlos libres de ese dolor, por el contrario lo disfrutan.

བར་མ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་ན་ཡལ་བར་འདོད་འདོད་གྱི་

BAR MA SDUG BSNGAL GYIS MNAR BA MTHONG NA YAL BAR 'DOR 'DOD KYI

སྒོ་སྐྱེ་བ་དང།

BLO SKYE BA DANG,

And when they see someone neutral undergoing some pain, they feel a sense of indifference for them.

Y cuando ven a alguien que no conocen sintiendo algún tipo de dolor, reaccionan con indiferencia.

གཉེན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་

GNYEN SDUG BSNGAL GYIS MNAR BA MTHONG NA SDUG BSNGAL DANG

བལ་འདོད་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་ཞིང།

BRAL 'DOD KYI BLO SKYE ZHING,

And when they see someone close to them who has the same pain, then they get a desire to free them from that pain.

Y cuando ven a alguien cercano a ellos que siente el mismo dolor, entonces generan el deseo de librarlo del sufrimiento.

དེ་ཡང་ཇི་ཙམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་

DE YANG JI TZAM YID DU 'ONG BA DE TZAM DU SDUG BSN GAL DANG BRAL

འདོད་གྱི་སློ་ཤུགས་སྒྲུབ་མཛོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་

'DOD KYI BLO SHUGS DRAG SKYE BA MNGON SUM GYIS 'GRUB PA YIN PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And the lovelier they see the person, the stronger the desire to free them from that pain. This is something we can see with our own eyes.

Y entre más vean a la persona como digna de ser amada, más fuerte será el deseo de liberarla del dolor. Esto es algo que podemos ver con nuestros propios ojos.

དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་སྤྱོད་རྩུལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ།

DE LTA BU'I BYAMS PA SBYONG TSUL YANG GNYIS YOD DE,

Now there are two ways of developing this kind of love.

Existen dos formas de desarrollar este tipo de amor.

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་།སློབ་དཔོན་

BZHI BRGYA PA'I 'GREL PA DANG, SLOB DPON

གོ་མིའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར།

TSANDRA GO MI'I GZHUNG NAS 'BYUNG BA LTAR

And this is true first of all because of presentations in *Commentary to the 400 Verses* and the text of Master Chandragomi.

Y esto es verdad primero que nada porque la presentación en el *Comentario a los 400 Versos* y del texto del Maestro Chandragomin.

གྲི་སེམས་ཅན་རྣམས་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པའི་ཡ་

GYI SEMS CAN RNAMS MA LA SOGS PA'I GNYEN DU GRUB PA'I RIGS PA'I YA

མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བའི་

MTHA' THUG MED DU BSGRUBS PA'I RIGS PA LA BR TEN NAS SBYONG BA'I

ཚུལ་དང།

TSUL DANG,

In these, a method of developing compassion is presented which depends on logic: on proving, through nearly countless logical arguments, how all living beings are for us close ones: how they are our mothers, and the like.

En este, se presenta un método en el que la compasión se desarrolla dependiendo de la lógica: al probar a través de incontables argumentos lógicos, como todos los seres vivientes están cercanos a nosotros: como son nuestras madres, etc.

བསྐྱབས་སྤོང་གཉེས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་

BSLAB SPYOD GNYIS NAS BSHAD PA LTAR GYI BDAG GZHAN BRJE BA'I SGO

ནས་སྤོང་ཚུལ་དང་གཉེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

NAS SBYONG TSUL DANG GNYIS YOD PA'I PHYIR,

And there is the second presentation, found in *The Compendium* and in *The Guide*, where we develop this compassion by exchanging ourselves and others.

También se encuentra la segunda presentación, encontrada en *El Compendio* y en *La Guía*, en donde desarrollamos la compasión a través de intercambiarnos con los demás.

T4
CLASS 6

དམིགས་མིད་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པའི་

DMIGS MED KYI SNYING RJE CHEN PO LA SOGS PA GSUM PO DE DMIGS PA'I

སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་སྣོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མིད་པའི་

SGO NAS 'JOG PA YIN GYI SBYONG TSUL MI 'DRA BA'I KHYAD PAR MED PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And this is true because the three of great compassion with nothing it sees, and the rest, are established by means of what you're looking at, and not through any differences in the way you seek to develop your compassion.

Y esto es verdad porque, los tres tipos de la gran compasión tales como, “con nada que ver”, etc., se establecen a través de aquello a lo que ves y no por alguna diferencia en la forma en la que buscas desarrollar tu compasión.

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་རྟོགས་པའི་

DE KHO NA NYID RTOGS PA'I SHES RAB DANG MI RTAG LA SOGS RTOGS PA'I

ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།

SHES RAB KYIS ZIN BYED KYI SGO NAS 'JOG PA YIN TE,

And this is true because these three are established by means of what imbues them— whether it's the wisdom with which you realize suchness, or the wisdom which realizes impermanence or something similar.

Y esto es verdad porque, estas tres están establecidas por aquello que las llena plenamente, entonces; puede ser la sabiduría que discierne la talidad, la sabiduría que discierne la impermanencia o algo similar.

སླིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་སྣུར་བཤམ་པའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་

SNYING RJE GSUM PO DE'I NGO BO SNGAR BSHAD PA'I THABS DE LA BR TEN

ནས་སྟོང་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

NAS SBYONG DGOS PAR MTSUNGS PA'I PHYIR,

And that's true because the essence of these three kinds of compassion is equal, in that they must all be developed through using the method we described above.

Y esto es verdad porque la esencia de estos tres tipos de compasión es igual, desde el punto de vista, en que deben ser desarrolladas a través del uso del método que describimos anteriormente.

གཉིས་པ། སྟོང་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོས་པའི་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་

GNYIS PA, SBYANGS PA LA BR TEN NAS SKYES PA'I SNYING RJE CHEN PO'I NGO

བོ་བཤམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་བཤམ་པ།

BO BSHAD PA LA, MTSAN NYID, DBYE BA, SO SO'I DON BSHAD PA,

Here is our second point from above: an explanation of the exact nature of the great compassion that one develops with the method just described. Here we will explain this compassion in three steps: its definition, its divisions, and separate explanations.

Llegamos aquí a nuestro segundo punto; una explicación de la naturaleza exacta de la gran compasión, que se desarrolla con el método antes descrito. Explicaremos esta compasión en tres pasos; su definición, sus divisiones y diversas explicaciones.

དང་པོ་ལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་མ་

DANG PO LA, SDUG BSNAL CAN GYI SEMS CAN GANG LA DMIGS KYANG MA

བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེ་བས་ཚོད་ཙམ་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་

BU GCIG PA LA BRTZE BAS TSOD TZAM DU SDUG BSNAL DANG BRAL BAR

འདོད་པའི་སློབ་ཅོས་མ་མིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་སློབ་སྣང་

'DOD PA'I BLO BCOS MA MIN PA RANG GI NGANG GIS SKYE BA'I BLO, SNYING

རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

RJE CHEN PO'I MTSAN NYID YIN TE,

Here is the first. Now the definition of great compassion is the following. It is a state of mind that, no matter which suffering living being it focuses upon, hopes that they could be free of that suffering, with the same intensity of love that a mother feels for her only child. And this state of mind is uncontrived: it arises all of itself.

He aquí la primera. La definición de la gran compasión es la siguiente. Es un estado mental que, no importando en que ser viviente se enfoque, espera que pueda estar libre de ese sufrimiento, con la misma intensidad de amor que una madre siente por su único hijo. Y este estado mental debe ser espontáneo, es decir que surge por si mismo.

སློམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་

SGOM RIM LAS, GANG GI TSE YID DU 'ONG BA'I BU MI BDE BA BZHIN DU SEMS

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཏན་ནས་སྐྱུང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་

CAN THAMS CAD LA SDUG BSNAL GTAN NAS SBYANG BAR 'DOD PA'I RNAM

པའི་སྣང་རྗེ་བཅོས་མ་མིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་

PA'I SNYING RJE BCOS MA MIN PA RANG GI NGANG GIS 'JUG PA BDAG NYID

ཐམས་ཅད་གྱི་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་

THAMS CAD KYI MTSUNGS PAR 'JUG PA DE'I TSE DE RDZOGS PA YIN PAS

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་

SNYING RJE CHEN PO ZHES BYA BA'I GRANGS SU 'GRO'O, ,ZHES GSUNGS PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And this is true because the *Steps of Meditation* says,

Y esto es verdad porque, *Pasos de la Meditación* dice:

@FILL IN FROM DOUBLEDAY EDITION

@LLENADO DEL DÍA DE LA DOBLE EDICIÓN

དེ་ལ་དབྱེ་ན།སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་གྱི་སྙིང་རྗེ་

DE LA DBYE NA, SEMS CAN SDUG BSNGAL DANG BRAL 'DOD KYI SNYING RJE

ཆེན་པོ་དང་།དེ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས།

CHEN PO DANG, DE LAS SKYOB 'DOD KYI SNYING RJE CHEN PO GNYIS,

This can be divided into two types: great compassion wherein you hope to free all living beings from pain; and great compassion wherein you hope to protect all living beings from pain.

Esto puede ser dividido en dos tipos: gran compasión en donde esperas liberar a todos los seres vivos del dolor; y gran compasión en donde esperas proteger a todos los seres vivos del dolor.

སྤྱི་མ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་།དང་པོ་དེ་

PHYI MA DANG LHAG BSAM RNAM DAG GNYIS DON GCIG ,DANG PO DE

ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།

NYAN RANG DANG THUN MONG BA'I SNYING RJE CHEN PO YIN TE,

The latter of these is the same thing as personal responsibility. The former is the great compassion which is shared by listeners and self-made Buddhas.

La primera de estas es lo mismo que la responsabilidad personal. La segunda es la gran compasión que es compartida por los oyentes y los Budas autorrealizados.

རྒྱུད་བླ་དར་ལྷིག་ལས། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་

RGYUD BLA DAR t'IK LAS, SEMS CAN SDUG BSNAL DANG BRAL BAR 'DOD

པའི་སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་

PA'I SNYING RJE CHEN PO NI THEG DMAN PA RNAMS LA YANG NAS YANG DU

འབྱུང་མོད་ཀྱི

'BYUNG MOD KYI

And this is true because Gyaltsab Je's commentary to the *The Latter Part of the Series* says,

We would admit that the kind of great compassion wherein you hope to free all living beings from pain does occur over and over among those of the lesser way.

Y esto es verdad porque, el comentario de Gyaltsab Je a *La Parte Tardía de las Series* dice:

Admitiremos que el tipo de gran compasión en donde esperas liberar del dolor a todos lo seres vivientes, ocurre una y otra vez entre aquellos de camino inferior.

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ་

SEMS CAN THAMS CAD SDUG BSNAGAL DANG BRAL BA BDAG GIS BYA'O

སྒྲམ་པའི་ཁུར་དུ་ཡིན་པའི་ལྷག་བསམ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་

SNYAM PA'I KHUR DU LEN PA'I LHAG BSAM MED PAS THEG CHEN LAS DMAN

པའོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

PA'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And yet these people do not possess the attitude of personal responsibility, where they think to themselves, "I will be the one who frees every living being from pain." As such, they are *lesser* than those of the greater way.

Sin embargo estas personas no poseen la actitud de responsabilidad personal cuando piensan para ellos, "Yo seré el ser que liberaré a todos los seres vivientes del dolor". Por lo tanto, son *inferiores* a aquellos del gran camino.

རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་།འདིའི་སྣོད་ཇི་ནི་དམིགས་

RNAM BSHAD DGONGS PA RAB GSAL LAS KYANG, 'DI'I SNYING RJE NI DMIGS

པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

PA GSUM PO GANG LA DMIGS KYANG, SEMS CAN THAMS CAD SDUG BSNAGAL

མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་

MTHA' DAG LAS SKYOB PAR 'DOD PA'I RNAM PA CAN YIN PAS NYAN RANG GI

སྣོད་ཇི་དང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

SNYING RJE DANG KHYAD PAR SHIN TU CHE'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is furthermore true because the explication known as *The Illumination of the True Thought* also says,

Consider the compassion which they possess. No matter which of the three objects it focuses upon, it has a feature where you are hoping to protect all living beings from every form of pain. As such, the difference between this compassion and that of the listeners and self-made Buddhas is immense.

Y esto es aún más verdadero porque, la explicación conocida como *La Iluminación del Verdadero Pensamiento* dice:

Considerando la compasión que poseen. No importando en cual de los tres objetos se enfoquen, tiene el factor de esperar proteger a todos los seres vivientes de cualquier forma de dolor. Por lo tanto, la diferencia entre esta compasión y la de los oyentes y Budas autorrealizados es inmensa.

དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་དང།

DE LA DMIGS PA'I SGO NAS DBYE NA, CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE DANG,

དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་དང། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་

DMIGS MED LA DMIGS PA'I SNYING RJE DANG, SEMS CAN TZAM LA DMIGS

པའི་སྣང་རྗེ་དང་གསུམ།

PA'I SNYING RJE DANG GSUM,

Now this compassion can be divided into three different types, according to its object. These are the compassion wherein you focus upon things; the compassion where you focus on that which cannot be focused upon; and the compassion where you focus on the person alone.

Ahora, esta compasión se puede dividir en tres tipos diferentes, de acuerdo a su objeto. Estas son: la compasión con la que te enfocas en las cosas; la compasión con la que te enfocas en aquello que no puede ser enfocado; y la compasión en donde te enfocas solo en la persona.

དེ་གསུམ་པོ་དམིགས་པའི་སློ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་

DE GSUM PO DMIGS PA'I SGO NAS 'JOG PA YIN TE, RNAM PA MI 'DRA BA'I

འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སློ་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

'DZIN STANGS KYI SGO NAS 'JOG PA MA YIN PA'I PHYIR,

Now these three are established through their different objects of focus, and not because they have any different way in grasping their object.

Ahora que estas tres están establecidas a través de los diferentes objetos en los que se enfocan y no por alguna forma diferente de aprehender el objeto.

དེ་གསུམ་ག་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་

DE GSUM GA DMIGS PA SEMS CAN LA DMIGS NAS, RNAM PA SDUG BSN GAL

དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

DANG BRAL 'DOD KYI RNAM PA CAN DU MTSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because all three of these different types of compassion are exactly the same in how one focuses upon ones object—all living beings—and hope that they could be freed from their pain.

Y esto es verdad porque los tres tipos de compasión, son exactamente lo mismo desde el punto de vista en como se enfoca el objeto, (todos los seres vivientes) y la esperanza de que pueden ser liberados de su dolor.

དམིགས་པའི་སློ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྩོམ་ལ་དམིགས་པ་

DMIGS PA'I SGO NAS 'JOG PA YIN TE, RANG 'GREL LAS, CHOS LA DMIGS PA

དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སློ་

DANG, DMIGS PA MED PA LA DMIGS PA'I SNYING RJE YANG DMIGS PA'I SGO

ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་སྒོས་སོ། །ཞེས་

NAS GSAL BAR BYA BA'I PHYIR, 'GRO BA ZHES PA GNYIS SMOS SO, ,ZHES

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GSUNGS PA'I PHYIR,

Now it is true that these different types of compassion are established through the object towards which we focus, because the autocommentary itself says:

The word “being” is repeated twice in order to distinguish two compassions from each other, in terms of the object of focus: the compassion in which we focus upon things, and the one in which we focus upon that which cannot be focused upon.

También es verdad que estos diferentes tipos de compasión son establecidos a través del objeto en el cual nos enfocamos, porque el mismo autocomentario dice:

La palabra “ser” es repetida dos veces para distinguir las dos compasiones una de otra, en términos del objeto en el que se enfoca: La compasión en donde nos enfocamos en cosas, y la compasión en donde nos enfocamos en aquello en lo que no se puede enfocar.

(pag. 140)

T4
CLASS 7

གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་ཀྱང་། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་

GSUM PO DE DMIGS PA'I SGO NAS 'JOG KYANG, DMIGS PA SEMS CAN LA

དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

DMIGS PA MTSUNGS PA YIN TE,

Now although these three types of compassion are all established through their object of focus, they are all equivalent in focusing upon the object of every living being.

Aunque estos tres tipos de compasión se establecen a través del objeto en el que se enfocan, todas son equivalentes en el sentido de que todas se enfocan en el objeto “ser viviente”.

སླིང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགོ་ལ་སླིང་རྗེར་གྱུར་

SNYING RJE PHYI MA GNYIS KYI SKABS SU YANG 'GRO LA SNYING RJER GYUR

གང་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GANG DE LA 'DUD, CES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because even in the case of the last two of the three, the statement is “I bow down to that which is compassion towards all living beings.”\$

{From the root text of *Entering the Middle Way*, f. 201b.}

Y esto es verdad porque aún en el caso de las últimas dos, la aseveración dice “Me postro a aquello que es compasión hacia todos los seres vivientes”. \$

(\$ Del texto raíz *Entrando al Camino Medio*, f.201b.)

སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སླིང་རྗེ་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་

SNYING RJE CHEN PO YIN NA SNYING RJE LA GSUM DU BYAS PA'I SEMS CAN

ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་

LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN PAS MA KHYAB KYANG, SEMS CAN LA DMIGS

པའི་སྣོང་རྗེ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ།

PA'I SNYING RJE YIN PAS KHYAB STE,

Now it's not the case that—if something is great compassion—it is necessarily that one of the three kinds of compassion wherein we focus upon living beings; but it *is* the case that it is necessarily a kind of compassion in which we are focused upon living beings.

No es el caso que, si algo es las gran compasión, es necesariamente uno de los tres tipos con la cual nos enfocamos en los seres vivientes; pero es el caso que necesariamente es un tipo de compasión en la cual nos enfocamos en los seres vivientes

དེ་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་

DE YIN NA RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN LA DMIGS NAS

རྣམ་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྣོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་

RNAM PA SDUG BSN GAL DANG BRAL BAR 'DOD PA'I SNYING RJE YIN DGOS

པའི་ཕྱིར་དང།

PA'I PHYIR DANG,

And this is true because, if something is great compassion, then it must be a compassion in which we focus upon a particular object of focus—all living beings—and wish that they could be freed of pain; and...

Y esto es verdad porque, si algo es gran compasión, entonces debe de ser una compasión en la cual nos enfocamos en un objeto en particular (todos los seres vivientes) y deseamos que puedan estar libres de dolor; y...

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན་རྗེ་གས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་

BYANG CHUB KYI SEMS YIN NA RDZOGS PA'I BYANG CHUB LA DMIGS PA'I

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

BYANG CHUB KYI SEMS YIN DGOS PA'I PHYIR,

...if something is the Wish for enlightenment, then it must be a Wish for enlightenment which is focused upon total enlightenment.

... si algo es el Deseo por la iluminación, entonces debe de ser un Deseo por la iluminación que se enfoque en la iluminación total.

གཙན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་ཇེ་ཡིན་དགོས་ཏེ།

GZHAN YANG, DE YIN NA SEMS CAN LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN DGOS TE,

Moreover it *is* true that if something is great compassion, then it must be a form of compassion with which we focus upon living beings.

Más aún, es verdad que si algo es la gran compasión, entonces debe ser una forma de compasión en la que nos enfocamos en los seres vivos,

ཚོས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྣང་ཇེ་གང་རུང་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་

CHOS DANG DMIGS MED KYI SNYING RJE GANG RUNG YIN NA SEMS CAN LA

དམིགས་པའི་སྣང་ཇེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

DMIGS PA'I SNYING RJE YIN DGOS PA'I PHYIR,

And this is true because if something is @either the compassion which focuses upon things or the one which has no focus, then it must still be a compassion in which we focus upon beings.

Y esto es verdad porque si algo es tanto la compasión que se enfoca sobre cosas o aquella que no tiene foco, entonces debe seguir siendo una compasión en la cual nos seguimos enfocando en los seres.

NOTA: ESTA PARTE SE TRADUCE EN LA CLASE # 1 DEL TRIMESTRE 5

དེར་ཐལ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཡིན་

DER THAL, DE GANG RUNG YIN NA 'GRO BA LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN

དགོས་པའི་ཕྱིར།

DGOS PA'I PHYIR,

It is so, because if something is either one of these, it must necessarily be a kind of compassion which is focusing upon living beings.

Y es asi porque si algo es una de estas, necesariamente debe ser un tipo de compasión que se enfoque en seres vivos.

འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ལྟ་ཡིནང་གི་ལྷན་བ་ལྟར།

'GRO BA G-YO BA CHU YI NANG GI ZLA BA LTAR,

།གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་པར་མཐོང་བ་ཡི།

,G-YO DANG RANG BZHIN NYID KYIS STONG PAR MTHONG BA YI,

།འགྲོ་ལ་སྣང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད།

, 'GRO LA SNYING RJER GYUR GANG DE LA 'DUD,

།ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

,CES GSUNGS PA'I PHYIR,

And that 's true because the root text itself states,

I bow down to the state of compassion
Towards every living being,
Which sees them like a moon
In rippling water: unstable,
And empty, without any nature
Of their own.

Y esto es verdad porque el texto raíz establece,

Me postro ante el estado de compasión
Hacia cualquier ser viviente,
Que los ve como la luna
En agua no calma: inestable,
Y vacía, sin ninguna naturaleza
Desde su propio lado.

སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་

SNYING RJE CHEN PO YIN NA, DE GSUM DU PHYE

བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་

BA'I SEMS CAN LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN PAS MA KHYAB STE, DE YIN NA

སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

SEMS CAN TZAM LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN PAS MA KHYAB PA'I PHYIR;

And that's true because if something is a kind of great compassion, it doesn't necessarily have to be the compassion which is focused on suffering beings which is one of the three kinds of compassion; because if something is a kind of great compassion, it's not necessarily the kind of compassion which is focused *only* on suffering beings.

Y esto es verdad porque si algo es el tipo de gran compasión, no necesariamente tiene que ser la compasión que se enfoca en los seres sufrientes que es una de los tres tipos de compasión; porque si algo es el tipo de la gran compasión, no es necesariamente el tipo de compasión que se enfoca solo en seres sufrientes.

NOTA: AQUI FINALIZA LA PARTE QUE SE TRADUCE EN LA CLASE # 1 DEL TRIMESTRE 5, pero en la grabación sigue revisando los siguientes párrafos.

སླིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པའི་སྣོན་ས་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ།

SNYING RJE GSUM PO DE DMIGS PA'I SGO NAS 'JOG TSUL YOD DE,

Now there is a certain way in which these three different kinds of compassion are established through their focus.

Existe una cierta forma a través de la cual los tres diferentes tipos de compasión se establecen a través del objeto de enfoque.

ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་དེས་སྡུར་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་

CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE DES SNGAR SEMS CAN MI RTAG PA DANG

རང་རྒྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྣང་པ་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་

RANG RKYA THUB PA'I RDZAS YOD KYIS STONG PA RTOGS PA SOGS LA BR TEN

ནས།

NAS,

The type of compassion in which we focus on qualities involves relying first upon realizations such as those where we perceive that living beings are changing, and that they are devoid of any **substantial** existence, or quality of being self-standing.

Este tipo de compasión en donde nos enfocamos en cualidades involucra en primer lugar basarse en las realizaciones tales como la de percibir que los seres vivientes están cambiando y que carecen de cualquier existencia sustancial o cualidad de ser autoexistentes.

མི་རྟག་པ་དང་རང་རྒྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྣང་པ་སོགས་

MI RTAG PA DANG RANG RKYA THUB PA'I RDZAS YOD KYIS STONG PA SOGS

ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློ་ནས་འཇོག་པ་དང་།

KYI RNAM PA SHAR BA'I SGO NAS 'JOG PA DANG,

It is then established as what it is through a **sense** of qualities such as its object being changing, or devoid of substantial existence—any quality of being self-standing.

Entonces se establece que a través de percibir las cualidades tales como ser un objeto cambiante o carente de existencia sustancial, es decir ningún tipo de ser auto existente.

དམིགས་མེད་ཀྱི་སྣོང་རྗེ་དེས་སྣང་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་

DMIGS MED KYI SNYING RJE DES SNGAR SEMS CAN RANG BZHIN MED PAR

རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྣོ་

RTOGS PA LA BR TEN NAS, RANG BZHIN MED PA'I RNAM PA SHAR BA'I SGO

ནས་བཞག་པ་དང།

NAS BZHAG PA DANG,

Compassion which has no focus is established through having a sense that beings lack any nature of their own; this sense depends upon a previous perception that they lack any such nature.

La compasión que no tiene objeto focal, es establecida reconociendo que los seres no tienen ninguna naturaleza propia; este reconocimiento depende de una percepción previa de que carecen de ese tipo de naturaleza.

སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེས།དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་གང་

SEMS CAN TZAM LA DMIGS PA'I SNYING RJES, DE LTA BU'I CHOS CAN GANG

གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣོ་ནས་བཞག་

GI YANG RNAM PA MA SHAR BAR SEMS CAN LA DMIGS PA'I SGO NAS BZHAG

པའི་ཕྱིར།

PA'I PHYIR,

And the kind of compassion which is focused on nothing more than the being is established by our focusing upon living beings without any of the senses that we talked about above.

Y el tipo de compasión que se enfoca solo en el ser es establecida al enfocarnos en los seres vivientes sin ningún reconocimiento del que hablamos anteriormente.

\$\$\$

(Pag.145)

5° trimestre

CLASS 1

ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། རང་རྒྱ་བྱུབ་

CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE DE LA MI RTAG PA DANG, RANG RKYA THUB

པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྣོང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་

PA'I RDZAS YOD KYIS STONG BA'I RNAM PA SHAR BAR GSUNGS PA DE YANG

མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེར་ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

MTSON PA TZAM YIN GYI DER NGES PA MA YIN TE,

Now they 've been talking here about having compassion which is focused on things with a sense of how a person is constantly changing; or how they are empty of any quality of standing on their own, of being substantial. These though are only representative examples of the senses one might have; it 's not that these are the only senses possible.

Ahora, hemos estado hablando aquí acerca de la compasión que se enfoca en cosas con el sentido de cómo una persona esta constantemente cambiando; o como están vacías de cualquier cualidad que exista por si misma, es decir que sea sustancialmente existente. Esto es solo un ejemplo representativo del sentir que uno pueda tener; no es el único sentir posible.

རྟལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚོས་

RTAG GCIG RANG DBANG CAN GYIS STONG BA'I RNAM PA SHAR BA'I CHOS

ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

LA DMIGS PA'I SNYING RJE YANG YOD PA'I PHYIR,

And that's true because there's also the compassion which focuses on things where you have a sense of how a person is empty of being unchanging, singular, and in control.

Y esto es verdad, porque también esta la compasión que se enfoca en las cosas, cuando se tiene el sentido de cómo una persona es vacía de ser no cambiante, única y en control.

སྣང་རྗེ་དང་པོ་ལ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཞེས་འཆད་པའི་

SNYING RJE DANG PO LA CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE ZHES 'CHAD PA'I

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

RGYU MTSAN YOD DE,

Now there's a reason why we call the first kind of compassion the "compassion which focuses on things." And that's because of the following.

Ahora, hay una razón del porque llamamos al primer tipo de compasión, "la compasión que se enfoca en las cosas". Y es por lo siguiente.

དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་སྤར་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་

DE RGYUD LA LDAN PA'I GANG ZAG DES SNGAR SEMS CAN SKAD CIG GIS

སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས།

SKYE 'JIG BYED PAR RTOGS,

The person who has this kind of compassion in their heart has previously perceived that living beings are passing in and out of existence moment by moment.

La persona que tiene este tipo de compasión en su corazón ha percibido previamente que los seres vivos están entrando y saliendo de la existencia momento a momento.

5° trimestre CLASS 2

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པར་གློ་

DE LA BR TEN NAS SEMS CAN RTAG GCIG RANG DBANG CAN YIN PAR BLO

ངོར་ཁེགས།

NGOR KHEGS,

Based on this perception, the idea that living beings could be unchanging, singular, and independent is prevented from appearing to the mind.

Basado en esta percepción, se evita la idea de que los seres vivos pueden ser no cambiantes, únicos e independientes

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རང་གི་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་དེ་

DE LA BR TEN NAS SEMS CAN RANG GI PHUNG PO LAS DON GZHAN PA DE

ཁེགས་ནུས།

KHEGS NUS,

And based on this, the idea that a person could be something independent of their parts or heaps can be prevented.

Y basado en esto, la idea de que la persona puede ser algo independiente de sus partes o agregados puede ser evitada.

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ཡུང་པོའི་ཚོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་

DE LA BR TEN NAS SEMS CAN DE PHUNG PO'I CHOS TZAM LA BR TEN NAS

བཏགས་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཏུས་པས།

BTAGS PA YIN PAR NGES NUS PAS,

Based on that, one is able to grasp that this living being is something which is projected onto nothing more than *things*: their parts, their heaps.

Basado en ello, uno es capaz de entender que este ser viviente es solo algo que se proyecta sobre sus cosas: sus partes, sus agregados.

ཡུང་པོའི་ཚོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

PHUNG PO'I CHOS TZAM LA BR TEN NAS BTAGS PA'I SEMS CAN THAMS CAD

ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྐད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉེ་བསྐྱེའི་

LA DMIGS PA'I RGYU MTSAN GYIS THA SNYAD BDE BA'I PHYIR DU NYE BSDU'I

ཚོག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

TSIG GIS BSTAN PA'I PHYIR,

And so the full name of the compassion here is “the compassion which focuses upon all living beings, who are projected onto nothing more than ‘things,’ meaning their parts.” This explains the meaning of the name, which for the sake of convenience we give in an abbreviated form: “the compassion which focuses on things.”

Así que aquí, el nombre completo de la compasión es “la compasión que se enfoca sobre todos los seres vivientes, que solo son proyectados en sus “cosas” es decir sus partes”. Esto explica el significado del nombre, que por conveniencia le damos la forma abreviada de “la compasión que se enfoca en cosas”.

སྐྱིང་རྗེ་གཉིས་པ་ལ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྐྱིང་རྗེ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་

SNYING RJE GNYIS PA LA, DMIGS MED KYI SNYING RJE ZHES 'CHAD PA'I RGYU

མཚན་ཡོད་དེ།

MTSAN YOD DE,

Now there's a reason why we call the second kind of compassion the "compassion which has no focus." And that's because of the following.

Ahora, existe una razón del porque llamamos a la segunda compasión "la compasión que no tiene foco". Y es por lo siguiente:

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གཏུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་

RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN BDEN PAR 'DZIN PA'I BDEN

འཛིན་དེས་ཇི་ལྟར་བབྱང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་

'DZIN DES JI LTAR BZUNG BA LTAR DU MED PA'I KHYAD PAR DU BYAS NAS

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྐད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་

SEMS CAN LA DMIGS PA'I RGYU MTSAN GYIS THA SNYAD BDE BA'I PHYIR DU

ཉི་བསྐྱའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

NYE BSDU'I TSIG GIS BSTAN PA'I PHYIR,

The way in which this kind of compassion focuses on living beings is characterized by the fact that the living beings which provide its object of *focus don't* even *exist* in the way that the tendency to hold to true existence is holding them to be: truly existing. This is why the compassion is given its name; and again for convenience we present it with an abbreviated name: the "compassion which has no focus."

La forma en la que este tipo de compasión se enfoca en los seres vivientes se caracteriza por el hecho de que los seres vivientes que son el objeto de enfoque, ni siquiera existen de la forma en que la tendencia a aferrarnos a una existencia verdadera (inherente) nos compele a aferrarnos: a la existencia verdadera (inherente). Es por eso que a esta compasión se le da ese nombre y nuevamente por conveniencia la presentamos con un nombre abreviado: la "compasión que no tiene foco".

སླིང་རྗེ་གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ཞེས་

SNYING RJE GSUM PA LA, SEMS CAN TZAM LA DMIGS PA'I SNYING RJE ZHES

འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

'CHAD PA'I RGYU MTSAN YOD DE,

And now there 's also a reason why we call the third kind of compassion the "compassion which focuses just on living beings." And that 's because of the following.

Existe también una razón por la que le nombramos a un tercer tipo de compasión, la "compasión que solo se enfoca en seres vivientes". Y esto es así por lo siguiente:

མི་རྟག་སོགས་གང་གིས་རྒྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ལ་

MI RTAG SOGS GANG GIS KYANG KHYAD PAR DU MA BYAS PAR SEMS CAN LA

དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

DMIGS PA'I RGYU MTSAN GYIS DE LTAR BSHAD PA'I PHYIR,

This compassion focuses on living beings without characterizing them in any of these different ways: as being changing or such. This then is the reason for calling it what we do.

Esta compasión se enfoca en los seres vivientes sin caracterizarlos en ninguna de las diferentes formas, tales como ser cambiantes, etc. Esta es la razón por la que la llamamos de esta forma.

ཁ་ཅིག་དམིགས་མེད་གྱི་སླིང་རྗེ་དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

KHA CIG DMIGS MED KYI SNYING RJE DES RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I

སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན།

SEMS CAN RANG BZHIN GYIS MED PAR RTOGS PA YIN ZER NA,

Someone may make the following claim:

This compassion which has no focus is perceiving that the living beings which provide its object of focus have no nature of their own.

Alguien podría hacer la siguiente afirmación:

La compasión que no tiene foco percibe que los seres vivientes que le proveen de foco no tienen naturaleza propia.

དེ་ལ་འཇོན་སྣངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།

DE LA 'DZIN STANGS MI 'DRA BA GNYIS YOD PAR THAL,

Are you saying then that this kind of compassion is entertaining two disparate ways of holding to its object?

¿Estas diciendo que este tipo de compasión esta sosteniendo dos formas dispare de enfocar el objeto?

དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་

DES RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN RANG BZHIN MED PAR

རྟོགས་པ་གང་ཞིག་།རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱུག་

RTOGS PA GANG ZHIG ,RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN SDUG

བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྣོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

BSNGAL DANG BRAL 'DOD KYI RNAM PA CAN GYI BLO YIN PA'I PHYIR,

That's true because (1) it perceives the living beings who act as its object of focus as being something that have no nature of their own; and (2) it is a state of mind that has as its aspect the wish that the living beings who provide its object of focus should be freed from pain.

Y esto es verdad porque, (1) percibe a los seres vivientes que actúan como objeto del foco como siendo algo que no tiene naturaleza propia; (2) es un estado mental que tiene como aspecto el deseo de que los seres vivientes que proveen el foco deben estar libres de sufrimiento.

འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷོ་སྤུ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

'DOD NA MI 'THAD DE, BLO MU GCIG PA YIN PA'I PHYIR,

And if you were to agree, you would still be wrong; because this is only a single instance of mind.

Y si estuvieras de acuerdo seguirías estando mal, porque esta es solo una instancia de la mente.

དམིགས་མེད་གྱི་སྣོང་རྗེ་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་གཉིས་པོ་

DMIGS MED KYI SNYING RJE DANG CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE GNYIS PO

དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་

DES RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN RANG BZHIN MED PA

དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་མ་རྟོགས་གྱུར། དེ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་

DANG, MI RTAG PA SOGS SU MA RTOGS KYANG, DE GNYIS KYI RNAM PA

ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།

SHAR BA ZHIG DGOS TE,

Now it must be true that—even though the two types of compassion, that which has no focus, and that which focuses on things, do *not* perceive that the living beings who are the object of their focus have no nature of their own, or are changing, or anything else of the like—still they must be states of mind which have a sense of these two qualities.

Entonces debe ser verdad, que aunque los dos tipos de compasión, la que no tiene foco y la que se enfoca en las cosas, no perciben que los seres vivientes que son el objeto de su enfoque no tienen naturaleza propia, o están cambiando, o cualquiera de los dos, debe de seguir siendo un estado mental que tiene el sentido de estas dos cualidades.

རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེས་ན་ཁྱུང་པར་གཉིས་གྱིས་

RNAM BSHAD DGONGS PA RAB GSAL LAS, DES NA KHYAD PAR GNYIS KYIS

བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྣོང་རྗེའི་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ན།

KHYAD PAR DU BYAS PA'I SEMS CAN SNYING RJE'I DMIGS PAR 'JOG PA NA,

And this is true because the explication called *The Illumination of the True Thought* says the following:

Consider, as such, the way in which we establish, as the object of compassion's focus, living beings who are characterized by these two different qualities.

Y esto es verdad, porque la explicación llamada *La Iluminación del Verdadero Pensamiento*, dice lo siguiente:

Considerada como tal, la forma en la que establecemos, como el objeto del foco de la compasión, los seres vivientes son caracterizados por estas dos cualidades diferentes

སྣོང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟླག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་

SNYING RJE GNYIS RGYUD LDAN GYI GANG ZAG GIS SEMS CAN SKAD CIG MA

དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་སྣོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་

DANG, RANG BZHIN MED PA SNGON DU NGES ZIN PA LA BR TEN NAS KHYAD

ཚོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྣོང་རྗེ་དེ་གཉིས་སུ་

CHOS GNYIS KYI RNAM PA SHAR BA ZHIG DGOS KYI, SNYING RJE DE GNYIS SU

དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

DMIGS PA MI DGOS SO, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

The person who possesses these two states of compassion in their heart has already, in the past, grasped the fact that these living beings are momentary and without any nature of their own. Based on this prior

perception, they are now having a sense of these beings possessing these two qualities. This is how the current perception must be going on; it cannot though be the case that compassion is focusing on the two.

La persona que posee estos dos estados de compasión en su corazón, en el pasado ya se ha dado cuenta del hecho que estos seres vivientes son momentáneos y sin naturaleza propia. Basada en esta percepción previa, no generan el sentido de que estos seres poseen estas dos cualidades. Así es como la percepción presente se presenta; no puede darse el caso de que la compasión se enfoque en alguna de las dos.

བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྣོད་རྗེ་དེ་

BYANG SEMS MTHONG LAM PA'I RGYUD KYI DMIGS MED KYI SNYING RJE DE

ལ།རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡང་

LA, RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN BDEN MED DU YANG

སྣང་།བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ།

SNANG, BDEN GRUB TU YANG SNANG BA YIN TE,

Now consider the compassion with no focus that exists in the heart of a bodhisattva on the path of seeing. The living beings which are the object of its focus both appear to this bodhisattva as not having some true nature of their own, and as *having* a true nature of their own.

Ahora consideremos la compasión sin foco, que existe en el corazón del bodhisattva en el sendero del ver. Los seres vivientes que son el objeto de su foco, ambos aparecen a este bodhisattva como no teniendo naturaleza propia, y como *teniendo* una verdadera naturaleza propia.

བདེན་མེད་དུ་སྣང་བ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

BDEN MED DU SNANG BA RNAM BSHAD KYI LUNG GIS 'GRUB PA'I PHYIR,

And this is true because, first of all, the fact that they appear to this compassion as not having some true nature of their own is proven by the quotation from the explication.

Y esto es verdad, primero que nada por el hecho de que aparecen a esta compasión como no teniendo una verdadera naturaleza propia y esto esta probado en la cita de la explicación.

བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདེན་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

BDEN GRUB TU SNANG BA YIN TE, DE BDEN SNANG CAN GYI SHES PA YIN PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And secondly, they *do* appear to this compassion as having some nature of their own, because it is a state of mind whose object is appearing to have some true nature of its own.

En segundo lugar, aparecen a esta compasión como teniendo naturaleza propia, porque es un estado mental cuyo objeto aparece como teniendo algún tipo de naturaleza propia.

དེར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

DER THAL, SLOB PA'I RGYUD KYI GNYIS SNANG CAN GYI SHES PA YIN PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

That is so the case, because this compassion is a state of mind, in the heart of a person who still has more to learn, whose object is appearing dualistically.

Este es el caso, porque esta compasión es un estado mental, en el corazón de una persona que aún tiene mas por aprender, cuyo objeto aparece de forma dual.

དེར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཇེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

DER THAL, SLOB PA'I RGYUD KYI SNYING RJE YIN PA'I PHYIR,

That is *too* the case, because this is a state of compassion in the heart of a person who still has more to learn.

Ese también es el caso, porque este es un estado de compasión en el corazón de una persona que aún tiene más por aprender.

Pag. 143

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་ན་ཁྱུང་པར་གཉིས་གྱིས་ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་དེས།

KHA CIG NA RE, DES NA KHYAD PAR GNYIS KYIS ZHES SOGS KYI LUNG DES,

དམིགས་མེད་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་གཉིས་ལ། རང་གི་

DMIGS MED DANG CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE GNYIS LA, RANG GI

དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་

DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN MI RTAG PA DANG RANG BZHIN MED

པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི།

PA'I RNAM PA SHAR BA DGOS PA'I DON MA YIN GYI,

Someone now comes and makes the following claim:

That citation above about being “characterized by these two different qualities” is *not* saying that the two types of compassion which either have no focus or which are focused on things must be having a sense of the living beings which provide their object of focus as being either changing or devoid of any nature of their own.

Alguien viene y hace la siguiente aseveración:

La cita anterior acerca de ser “caracterizado por estas dos cualidades” *no* dice que los dos tipos de compasión que no tienen foco o que se enfocan en cosas deben de tener un cierto sentido hacia un ser viviente que provea el objeto de foco como siendo cambiante o carente de cualquier tipo de naturaleza propia.

དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་

DE GNYIS RGYUD LA LDAN PA'I GANG ZAG LA SEMS CAN MI RTAG PA DANG

རང་བཞིན་མིད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།

RANG BZHIN MED PA'I RNAM PA SHAR BA DGOS PA'I DON YIN ZER BA DANG,

Rather, what it's saying is that the person who possesses these two types of compassion in their heart must be having a sense of the living beings as being changing and devoid of any nature of their own.

Más bien lo que dice es que la persona que posee estos dos tipos de compasión en su corazón debe tener un sentido del ser viviente como cambiante y carente de cualquier naturaleza propia.

བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་

BYANG SEMS 'PHAGS PA LA STONG NYID MNGON SUM DU RTOGS PAS KHYAB

པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་

PA DANG, DE'I RGYUD LA SNYING RJE GSUM GA YOD PAR 'DOD PA DANG, DE'I

རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་

RGYUD KYI SNYING RJE PHYI MA GNYIS 'GAL BAR 'DOD PA NI, THAMS CAD

འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།

'GAL BA YIN TE,

This claim, and all the following ideas as well, are all contradictory: That a realized being who is a bodhisattva must be seeing emptiness directly; the belief that in the heart of this particular person all three kinds of compassion must be present; and the belief that for the latter two types of compassion to be in their heart is a contradiction.

Esta aseveración y también las ideas que le siguen, son contradictorias: El que un ser realizado que es un bodhisattva debe ver el vacío directamente; la creencia que en el corazón de esta persona en particular los tres tipos de compasión deben estar presentes; y la creencia de que los dos últimos tipos de compasión están en su corazón es una contradicción.

དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོང་རྗེ་ཡིན་ན། དམིགས་

DE LTAR NA BYANG SEMS 'PHAGS PA'I RGYUD KYI SNYING RJE YIN NA, DMIGS

མིད་ཀྱི་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

MED KYI SNYING RJE CHEN PO YIN DGOS PA'I PHYIR,

And that's true because—if that were the case—then if something were a form of compassion in the heart of a realized being who was a bodhisattva, then that compassion would necessarily have to be great compassion which has no focus.

Y esto es verdad porque, si ese fuera el caso, entonces si existiera una forma de compasión en el corazón de un ser realizado que es un bodhisattva, esa compasión necesariamente debía ser la gran compasión que no tiene foco.

དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་

DER THAL, DE YIN NA, RANG RGYUD LA LDAN PA'I BYANG SEMS LA RANG GI

དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མིད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་

DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN RANG BZHIN MED PA'I RNAM PA SHAR

བའི་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

BA'I SNYING RJE CHEN PO YIN DGOS PA'I PHYIR,

And that would so be the case, because—according to you—if something were a form of compassion in this person's heart, then it would have to be a form of great compassion, of the bodhisattva who possessed it in their heart, which had a sense that the beings who provided the object of its focus were devoid of any nature of their own.

Y este sería el caso porque de acuerdo a ti, si algo es una forma de compasión en el corazón de esta persona, entonces tendrá que ser una forma de gran compasión del bodhisattva que la posee en su corazón, y que tiene el sentido de que los seres que proveen el objeto de su foco no tienen ningún tipo de naturaleza propia.

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་

RTAGS GRUB STE, SANGS RGYAS 'PHAGS PA'I THUGS RGYUD LA SEMS CAN LA

དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་

DMIGS PA'I SNYING RJE YOD KYANG, SEMS CAN TZAM LA DMIGS PA'I SNYING

རྗེ་མིད་ཅིང།

RJE MED CING,

And our reason here is correct; for although compassion which focuses on living beings does exist in the precious heart of a realized being who is a Buddha, the form of compassion which focuses *only* on living beings does not exist in their heart. And moreover . . .

Y nuestra razón en este punto es correcta; porque aunque la compasión que se enfoca en los seres vivientes de hecho existe en el corazón precioso de un ser realizado que es un Buda, la forma de compasión que *solo* se enfoca en los seres vivientes no existe en su corazón. Y es más...

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་དང་དམིགས་མིད་ཀྱི་སྣོང་རྗེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་

DE'I RGYUD KYI CHOS DANG DMIGS MED KYI SNYING RJE GNYIS MI 'GAL BAR

མ་ཟད། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ།

MA ZAD, BYANG SEMS KYI RGYUD KYI DE GNYIS KYANG MI 'GAL TE,

It's not only no contradiction for them to have both the compassion which focuses on things and the compassion which has no focus in their precious heart; it's not even a contradiction for both of these to be present in the heart of a bodhisattva.

No solo no es una contradicción para ellos el tener ambas en su precioso corazón, la compasión que se enfoca en las cosas y la compasión que no tiene foco; tampoco es una contradicción que ambas estén presentes en el corazón del bodhisattva.

དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སླིང་ཇི་ཡིན་ན།

DAG SA LA GNAS PA'I BYANG SEMS KYI RGYUD KYI SNYING RJE YIN NA,

དམིགས་མིད་ཀྱི་སླིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

DMIGS MED KYI SNYING RJE CHEN PO YIN DGOS PA'I PHYIR,

And that's true because, if something is a type of compassion which exists in the heart of a bodhisattva who has reached one of the pure levels, then it must necessarily be great compassion which has no focus.

Y eso es verdad porque, si algo es un tipo de compasión que existe en el corazón de un bodhisattva que ha alcanzado uno de los niveles puros, entonces debe ser necesariamente la gran compasión que no tiene foco.

དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་

DER THAL, DE YIN NA, RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN BDEN

མིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སླིང་ཇི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

MED KYI RNAM PA SHAR BA'I SNYING RJE YIN DGOS PA'I PHYIR TE,

And that *too* must be the case, because anything which is this particular type of compassion must necessarily be a type of compassion which is having a sense of the living being which provides its object of focus as being something which does not have any true existence.

Y ese también debe ser el caso, porque cualquiera que sea este tipo particular de compasión debe necesariamente ser un tipo de compasión que esta teniendo un sentido del ser viviente que provee su objeto como foco siendo algo que no tiene una existencia verdadera.

དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་པར་སྤང་

DE YIN NA, RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN BDEN PAR SNANG

ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོང་བས་བྱུང་པའི་

YANG BDEN PAR MA GRUB PA SGYU MA LTA BUR SNANG BAS KHYAB PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

And that's true because, if something is this particular kind of compassion, then it must be a compassion where—despite the fact that the living beings which provide the object of its focus appear to have some true existence—it has a sense of them as being like an illusion: as not having any true existence.

Y esto es verdad porque, si algo es de un tipo particular de compasión, entonces debe ser una compasión que ha pesar del hecho que el ser viviente provee el objeto de foco como apareciendo con algún tipo de existencia verdadera, tiene el sentido de que son como una ilusión: no teniendo ninguna existencia verdadera.

ཁ་ཅིག་། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་དེས། རང་གི་དམིགས་

KHA CIG ,SEMS CAN TZAM LA DMIGS PA'I SNYING RJE DES, RANG GI DMIGS

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་དམིགས་པ་

YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN RTAG GCIG RANG DBANG CAN DU DMIGS PA

ཡིན་ལོ། །ཟེར་ན།

YIN NO, ,ZER NA,

Now suppose someone claims:

The type of compassion which is focused only on a living being perceives the living beings which provide its object of focus as being unchanging, discrete, and independent.

Ahora supongamos que alguien argumenta:

El tipo de compasión que se enfoca solo en un ser viviente, percibe el ser viviente que provee el objeto del foco como siendo no cambiante, discreto he independiente.

དེ་མི་འབྲས་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་དང་བདག་མིང་པའི་དོན་གང་ལ་

DE MI 'THAD PAR THAL, MI RTAG SOGS DANG BDAG MED PA'I DON GANG LA

ཡང་སློབ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་

YANG BLO KHA MA PHYOGS PA'I GANG ZAG GI RGYUD LA YANG SEMS CAN

ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང།

TZAM LA DMIGS PA'I SNYING RJE CHEN PO SKYE BA YOD PA'I PHYIR DANG,

But isn't that incorrect? Because, first of all, isn't it the case that the form of great compassion which focuses simply on the living being can arise even in the heart of a person who has never given any thought to the questions of things being changing and lacking any nature of their own.

Pero ¿No es esto incorrecto? Porque, primero que nada, no será este el caso en que la forma de la gran compasión que se enfoca simplemente en los seres vivientes puede surgir aún en el corazón de una persona que nunca ha pensado en que las cosas son cambiantes y carecen de cualquier naturaleza propia.

བདག་མིང་ཐུན་མོང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སྣང་བའི་

BDAG MED THUN MONG BA DANG DE KHO NA NYID RTOGS MYONG BA'I

གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་

GANG ZAG GI RGYUD LA YANG SEMS CAN TZAM LA DMIGS PA'I SNYING RJE

ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

CHEN PO SKYE BA YOD PA'I PHYIR,

And second of all, the great compassion which focuses only on a living being can also arise in the heart of a person who has already undergone the experience of perceiving either the shared type of a lack of a nature to things, or suchness itself.

Y en Segundo lugar, la gran compasión que se enfoca solo en un ser viviente también puede surgir en el corazón de la persona que haya tenido la experiencia de percibir, ya sea el tipo compartido de carencia de naturaleza de las cosas o la talidad en si misma.

དེར་ཐལ། དཔེར་ན། བུམ་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

DER THAL, DPER NA, BUM PA RTAG PAR 'DZIN PA'I RTAG 'DZIN GYI ZHEN YUL

སུན་མ་ཕྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས།

SUN MA PHYUNG BA'I GANG ZAG GIS,

And that is *too* the case. Because consider, for example, the tendency to hold to a vase as being an unchanging thing. There is a certain object which this tendency thinks is there, when it holds the vase as being unchanging. And let's say that there is a person who still hasn't heard a convincing argument about why this object doesn't even exist.

Y este *también* es el caso. Porque, considerando por ejemplo, la tendencia de mantener la percepción de un florero como siendo no cambiante. Hay un cierto objeto del cual esta tendencia piensa que esta ahí, cuando percibe que el florero es no cambiante. Y digamos que hay una persona que aún no ha oído un argumento convincente acerca de que este objeto ni siquiera existe.

བུམ་པ་དམིགས་པར་འཛོག་རེས་གྱི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་

BUM PA DMIGS PAR 'JOG RES KYI RTAG PAS KHYAD PAR DU BYAS NAS 'JOG

པས་ཀྱང་མ་ཁྱེད།

PAS KYANG MA KHYAB,

It's not true that—whenever a person like this considers a vase as an object—they automatically characterize it as being unchanging.

No es verdad que cuando una persona como esta considera al florero como un objeto, automáticamente lo caracterizan como no cambiante.

བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གིས། བུམ་པ་དམིགས་པར་

BUM PA MI RTAG PAR RTOGS MYONG BA'I GANG ZAG GIS, BUM PA DMIGS PAR

འཛོག་རེས་ཀྱི་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པས་ཀྱང་མ་

'JOG RES KYI MI RTAG PAS KHYAD PAR DU BYAS NAS 'JOG PAS KYANG MA

བྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

KHYAB PA LTA BU YIN PA'I PHYIR,

In fact, it's not even the case that when a person who *has* already perceived that a vase is changing considers the vase as an object, they automatically characterize it as being *changing*. The case here is just the same.

De hecho, ni siquiera es el caso de la persona que ya ha percibido que un florero es cambiante también considerando que el florero es un objeto, ellos automáticamente lo caracterizan como *cambiante*. El caso aquí es el mismo.

ཁ་ཅིག་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་

KHA CIG ,RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I RANG BZHIN MED PAS KHYAD

པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་ཡིན་ན། དམིགས་མེད་

PAR DU BYAS PA'I SEMS CAN LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN NA, DMIGS MED

ཀྱི་སྣོང་རྗེ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་།

KYI SNYING RJE YIN PAS KHYAB PA DANG,

Now someone may make the following claim:

If something is a form of compassion that is focused upon a living being which provides its object of focus and which is characterized by lacking

any nature of their own, then that particular compassion must always be the compassion which has no focus.

Ahora alguien podría hacer la siguiente aseveración:

Si algo es una forma de compasión que se enfoca sobre un ser viviente que es el foco y que se caracteriza por la carencia de cualquier tipo de naturaleza propia, entonces esa compasión en particular siempre debe ser la compasión que no tiene foco.

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་

RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I MI RTAG PA SOGS KYIS KHYAD PAR DU

བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་ཡིན་ན། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་

BYAS PA'I SEMS CAN LA DMIGS PA'I SNYING RJE YIN NA, CHOS LA DMIGS PA'I

སྣོང་རྗེ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།

SNYING RJE YIN PAS KHYAB ZER NA,

And if something is a form of compassion that is focused upon a living being which provides its object of focus and which is characterized by being a changing thing, then that particular compassion must always be the compassion which is focused on things.

Y si algo es una forma de compasión que se enfoca sobre un ser viviente que provee el foco y que es caracterizado como una cosa cambiante, entonces esa compasión en particular siempre debe ser una compasión que se enfoca en cosas.

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མིད་པ་

DE MI 'THAD PAR THAL, SNYING RJE CHEN PO YIN NA, RANG BZHIN MED PA

དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་

DANG MI RTAG PA SOGS KYIS KHYAD PAR DU BYAS PA'I RANG GI DMIGS YUL

དུ་གུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་

DU GYUR PA'I SEMS CAN LA DMIGS PA'I SNYING RJE CHEN PO YIN DGOS PA'I

ཕྱིར།

PHYIR,

But isn't that incorrect? Because isn't it the case that—if something is a form of great compassion—then it must necessarily be a form of great compassion which is focused upon a living being which provides its object of focus, and which is characterized by lacking any nature of its own; by being a changing thing; and all the rest?

¿Pero es esto correcto? Porque ¿no es el caso de que si algo es una forma de la gran compasión, entonces necesariamente debe ser una forma de gran compasión que se enfoca sobre un ser viviente que provee el objeto focal y que es caracterizado por la carencia de cualquier tipo de naturaleza propia; siendo una cosa cambiante, y todo lo demás?

དེར་ཐལ།སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་

DER THAL, SNYING RJE CHEN PO'I DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN YIN

ན།མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པས་སྲུང་པར་དུ་བྱས་པའི་

NA, MI RTAG PA DANG RANG BZHIN MED PAS KHYAD PAR DU BYAS PA'I

སེམས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

SEMS CAN YIN DGOS PA'I PHYIR,

And that *must* be the case, because if something is a living being which provides the object of focus for any form of great compassion, then it *must* be a living being who is characterized by being a changing thing, and by not having any nature of its own.

Y ese *debe* ser el caso, porque si algo es un ser viviente que provee el objeto focal para cualquier tipo de gran compasión, entonces *debe* haber un ser viviente que es caracterizado como siendo cambiante, y no teniendo ninguna naturaleza propia.

སླིང་ཇེ་གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པའི་སློན་ནས་འཇོག་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ།

SNYING RJE GSUM PO DE DMIGS PA'I SGO NAS 'JOG PA'I DON YANG YOD DE,

དམིགས་པར་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

DMIGS PAR 'JOG TSUL GYI SGO NAS 'JOG PA'I PHYIR,

Now it has a certain meaning when we say that the three forms of compassion are “established through their focus.” The point is that they are established by the way in which their focus is established.

Ahora esto tiene un cierto significado cuando decimos que las tres formas de compasión son “establecidas por su objeto focal”. El punto es que están establecidas de la misma manera en que su objeto focal está establecido.

དེ་དམིགས་པར་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།

DE DMIGS PAR 'JOG TSUL GYI SGO NAS 'JOG PA'I TSUL YANG YOD DE,

But then what does it mean when we say that “they are established by the way in which their focus is established”?

¿Pero que es lo que significa cuando decimos que “están establecidas de la misma manera en que su objeto focal esta establecido”?

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN MI RTAG PA SOGS KYI RNAM

པར་ཤར་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེལ་

PAR SHAR NAS RANG GI DMIGS YUL DU GYUR PA'I SEMS CAN SDUG BSNGAL

དང་བྲལ་འདོད་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

DANG BRAL 'DOD SOGS KYI SGO NAS 'JOG PA'I PHYIR,

And this is true because these three forms of compassion are established by having a sense that the living being which provides their object of focus is changing, or whatever; even as they feel a desire that this same living being be freed from suffering.

Y esto es verdad porque estas tres formas de compasión son establecidas al tener un sentido de que el ser viviente que provee el objeto focal es cambiante, etc.; aún cuando al mismo tiempo siente el deseo que este mismo ser viviente se libere del sufrimiento.

དམིགས་མེད་གྱི་སྣང་རྗེ་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་གཉིས་

DMIGS MED KYI SNYING RJE DANG CHOS LA DMIGS PA'I SNYING RJE GNYIS

གྱིས། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་

KYIS, RANG BZHIN MED PA DANG, MI RTAG PA SOGS KYIS KHYAD PAR DU

བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

BYAS NAS SEMS CAN LA DMIGS PA'I TSUL YOD DE,

Now there is a certain way in which both the compassion which has no focus and the compassion which focuses on things focus upon living beings and characterize them as having no nature of their own, or as being something which is changing, or anything else of the like.

Ahora, existe una cierta forma en la que ambas, la compasión que no tiene objeto focal y la compasión que se enfoca en seres vivientes caracterizándolos como carentes de naturaleza propia, o como siendo algo que esta cambiando o algo similar.

དཔེར་ན། ཚུ་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ནང་དུ་སྐྱབས་པའི་གཟུགས་

DPER NA, CHU DVANGS SHING DRI MA MED PA'I NANG DU ZLA BA'I GZUGS

བརྟན་ཤར་བ། རླུང་གིས་རླབས་པ་ན།

BRNYAN SHAR BA, RLUNG GIS RLABS PA NA,

Think, for example, of the reflection of the moon in a pool of crystal-clear, pure water. Then the wind rises, and causes ripples in the water.

Piensa por ejemplo, en la reflexión de la luna en un charco de agua cristalina y pura. Entonces aparece el viento y causa ondas en el agua.

རྟེན་ཚུ་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སྐད་ཅིག་གིས་

RTEN CHU DANG BR TEN PA ZLA BA'I GZUGS BR NYAN GNYIS SKAD CIG GIS

འཇིག་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

'JIG PAR MTHONG BA DE BZHIN DU,

We can observe then how the support—that is, the water—and the thing which it supports, the reflection of the moon, are both things which are being destroyed by the moment.

Podemos observar como el soporte que es el agua, y la cosa que soporta, que es la reflexión de la Luna, son cosas que se destruyen por el momento.

མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་སྤྱག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྦྲམ་པ་དང་།

MI RTAG PA'I SEMS CAN 'DI SDUG BSNGAL DANG BRAL NA SNYAM PA DANG,

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་

RANG BZHIN GYIS GRUB PAR SNANG YANG, RANG BZHIN GYIS MA GRUB PA'I

སེམས་ཅན་འདི་སྤྱག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྦྲམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

SEMS CAN 'DI SDUG BSNGAL DANG BRAL NA SNYAM DU DMIGS PA'I PHYIR,

And this is true, because these two types of compassion focus upon their object, and think to themselves either, “May this *changing* living being be freed from all pain,” or “May this living being—who *appears* to have some nature of their own, but who in reality has no such nature—be freed from all pain.”

Y esto es verdad porque, estos dos tipos de compasión se enfocan en sus objetos y piensan de si mismos ya sea “Que estos seres vivientes *cambiantes* se liberen del dolor” o “Que estos seres vivientes que *parecen* tener algún tipo de naturaleza propia, pero en realidad no la tienen estén libres de todo dolor”

མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སླིང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད་པ་དང་།

MCHOD BRJOD KYI YUL DU GYUR PA'I SNYING RJE GSUM GA YOD PA DANG,

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་

THEG CHEN GYI RIGS CAN RNAMS KYIS DANG POR BYANG CHUB TU SEMS

བསྐྱེད་དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།

BSKYED DE RJES STONG NYID RTOGS PA'I LTA BA 'TSOL BAR BYED PA DANG,

སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་མི་

SNYING RJE CHEN PO DE RGYU GZHAN GNYIS KYI RTZA BAR BSTAN PA MI

འགལ་ཏེ།

'GAL TE,

Now it's no contradiction to say (1) that one can have all three kinds of compassion which provide the subject of the initial offering of praise of the text; (2) that those who belong to the greater way first develop the Wish for enlightenment, and then later go on to seek the worldview with which one perceives emptiness; and (3) that great compassion is the very root of the other two causes presented here.

Ahora, no hay contradicción en decir (1) que se pueden tener los tres tipos de compasión que proveen el sujeto del ofrecimiento de alabanzas inicial del texto; (2) que aquellos que pertenecen al gran camino primero desarrollan el Deseo por la Iluminación y después buscan la visión del mundo en donde se percibe el vacío; y (3) que la gran compasión es la raíz de las otras dos causas presentadas aquí.

དང་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས།

DANG PO DE THEG CHEN GYI RIGS CAN DBANG RTUL GYI DBANG DU BYAS,

The first of these relates to those who belong to the greater way but who are of relatively dull faculties.

El primero de estas se relacionan con aquellos que pertenecen al gran camino pero tienen sus facultades relativamente poco desarrolladas.

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཀྱིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་

THEG CHEN GYI RIGS CAN DBANG RNON RNAMS KYIS, THAR PA DON GNYER

གྱི་སྟོ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ལ་ཐར་པ་ཚད་མས་ངེས་

GYI BLO LA BCOS MIN GYI MYONG BA THON PA LA THAR PA TSAD MAS NGES

དགོས་ཏེ།

DGOS TE,

Those who belong to the greater way and who possess sharper faculties must though confirm, through a valid perception, the very existence of liberation before they can come to feel a true aspiration for this liberation.

Aquellos que pertenecen al gran camino y que poseen facultades más desarrolladas, deben confirmar a través de una percepción válida, la existencia de la liberación antes de que puedan sentir una verdadera aspiración por esta libertad.

སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

SNYING RJE CHEN POS KUN NAS BSLANGS TE BYANG CHUB TU SEMS BSKYED

པ་ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྲུལ་ལས་སྟོབ་དགོས་པ་དང་རུས་པ་ལ་ངེས་

PA NA, SEMS CAN SDUG BSN GAL LAS SKYOB DGOS PA DANG NUS PA LA NGES

ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད།

SHES 'DREN PAR BYED,

This is true because of the following. For a person to give birth to the Wish for enlightenment, inspired by a motivation of great compassion, they must first be able to reach a state of mind where they confirm that it is necessary to protect living beings from pain; and that it is even possible to do so.

Esto es verdad por lo siguiente. Para que en una persona nazca el deseo de dar nacimiento al Deseo por la Iluminación, inspirada por una motivación de gran compasión, primero debe ser capaz de alcanzar un estado mental en donde confirme que es necesario proteger a los seres vivientes del dolor; y de saber que esto es posible.

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་

DE LA SEMS CAN GYI RGYUD KYI 'KHOR BA'I RTZA BAR GYUR PA'I BDAG 'DZIN

སྟོང་རྒྱས་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད།

SPONG NUS PA LA NGES PA 'DREN PAR BYED,

And to do that, they must first reach a state of mind where they confirm that it is even possible to eliminate the grasping to a self-nature which is the very root of the cycle of pain within the hearts of living beings.

Y para hacer eso, primero tienen que alcanzar un estado mental en el que confirmen que es posible eliminar el aferramiento a la creencia de existencia inherente del ser, la cual es la raíz del ciclo del dolor y existe en los corazones de todos los seres vivientes.

དེ་ལ་ཡང་།བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་

DE LA YANG, BDAG 'DZIN GYI ZHEN YUL MED PAR TSAD MAS RTOGS DGOS

པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་ཕྱིར།

PAI PHYIR,

And to do that, in turn, they must perceive, with a valid perception, that the object which our tendency to grasp to a self believes it sees doesn't even exist. Only with this then do they give birth to the Wish for enlightenment. Parts of the presentation then relate to them.

Y para hacer esto, deben percibir primero, con una percepción válida, que el objeto al que nuestra tendencia al aferramiento a la creencia de existencia inherente del ser se aferra, ni siquiera existe. Solo entonces, le dan nacimiento al Deseo por la Iluminación. Partes de la presentación se relacionan con estos.

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་

THEG CHEN GYI RIGS CAN DBANG RNON RNAMS KYIS THAR PA DON GNYER

གྱི་སྟོ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ལ་ཐར་པ་ཚད་མས་ངེས་

GYI BLO LA BCOS MIN GYI MYONG BA THON PA LA THAR PA TSAD MAS NGES

དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

DGOS PA YIN TE,

Now for those who belong to the greater way and who are of relatively sharper powers to reach a state of genuine fluency in the aspiration to freedom, they must first confirm, with a valid perception, the very existence of this freedom.

Ahora, para aquellos que pertenecen al gran camino que tienen facultades relativamente bien desarrolladas, para alcanzar un estado de fluidez genuina en la aspiración hacia la libertad, primero deben confirmar, con una percepción válida, la existencia de esa libertad.

དེས་ཐར་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་

DES THAR PA TSAD MAS MA NGES PAR THAR PA LA DON GNYER GYI BSAM PA

དམ་བཅའ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

DAM BCA' MI 'JOG PA'I PHYIR,

Because until such a person has confirmed the existence of freedom with a valid perception, they will make no commitment to the wish in which they strive for this freedom.

Porque hasta que esta persona haya confirmado la existencia de esta libertad con una percepción válida, no establecerán ningún compromiso con el deseo que se esfuerza por alcanzar esta libertad.

རྒྱུད་བླ་དར་འྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པོས་

RGYUD BLA DAR t'IK LAS KYANG, GDUL BYA GNYIS KYI DBANG PO RNON POS

ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་སློང་ཉིད་ཕྱ་མོ་

NI THAR PA DON GNYER GYI BLO SKYE BA TZAM LA STONG NYID PHRA MO

རྟོགས་པ་སློན་དུ་སོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

RTOGS PA SNGON DU SONG BAR SHES PAR BYA'O, ,ZHES GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true, because the *Commentary to the Latter Part of the Series* by Gyaltsab Je states,

You should understand that, of these two different types of disciples, the one of relatively sharper powers must already have had a perception of emptiness in its subtle form, before they give birth even to the aspiration for freedom.

Y esto es verdad porque, *El Comentario a la Parte Posterior de las Series de Gyaltsab Je* dice:

Debes entender, que de estos dos tipos diferentes de discípulos, el que posee facultades mentales relativamente desarrolladas, debe haber tenido una percepción del vacío en su forma sutil, antes que de nacimiento, aún a la mera aspiración por la libertad.

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྲོང་བ་ཐོན་པའི་སློ་

THAR PA DON GNYER GYI BLO LA BCOS MIN GYI MYONG BA THON PA'I BLO

ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཐར་པ་ཚད་མས་ངེས་

YIN NA, RANG RGYUD LDAN GYI GANG ZAG DES THAR PA TSAD MAS NGES

པས་མ་བྱུང་སྟེ།

PAS MA KHYAB STE,

Now just because something is a state of mind where one has reached a genuine fluency in the aspiration to reach freedom, this doesn't mean that the person who possesses this state of mind has necessarily confirmed the existence of this freedom through a valid perception.

Ahora, solo porque algo es un estado mental en donde se ha alcanzado una genuina fluidez en la aspiración para alcanzar la libertad, no significa que esta persona que posee este estado mental necesariamente haya confirmado la existencia de esta libertad a través de una percepción válida.

རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་སློལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྲོང་བ་ཐོན་

RDZOGS BYANG DON GNYER GYI BLO LA BCOS MIN GYI MYONG BA THON

པའི་སློ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རྫོགས་བྱུང་

PA'I BLO YIN NA, RANG RGYUD LDAN GYI GANG ZAG DES RDZOGS BYANG

ཚད་མས་ངེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

TSAD MAS NGES PAS MA KHYAB PA'I PHYIR,

And that's true because, just because something is a state of mind where one has reached a genuine fluency in the aspiration to reach total enlightenment, this doesn't mean that the person who possesses this state of mind has necessarily confirmed the existence of this total enlightenment through a valid perception.

Y esto es verdad porque, solo porque algo que es un estado mental en donde se ha logrado una genuina fluidez en la aspiración de alcanzar la iluminación total, no significa que esta persona que posee este estado mental ha necesariamente confirmado la existencia de la iluminación total a través de una percepción válida.

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་བྱུང་དབང་སྐྱེས། ཞེས་སོགས་

NYAN THOS SANGS RGYAS 'BRING RNAMS THUB DBANG SKYES, ZHES SOGS

ཀྱི་གཞུང་འདིས་གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ།

KYI GZHUNG 'DIS GTZO BOR BYANG SEMS LAS DANG PO BA'I RGYU'I GTZO BO,

སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྣང་རྗེ་ལ་བསྐྱོད་པ་

SEMS CAN SDUG BSNAL LAS SKYOB PAR 'DOD PA'I SNYING RJE LA BSTOD PA

ཡིན་གྱང།

YIN KYANG,

The lines of the root text that include “Listeners and the mid-level Buddhas are born from those Lords of the Able” are, primarily, words in praise of the principal cause of a fledgling [rookie] bodhisattva: the compassion where we hope to protect living beings from pain.

Las líneas del texto raíz que incluyen “Los Oyentes y los Budas de nivel medio nacen de los Señores del Capaz” son en primer lugar, palabras de alabanza a la causa principal de los Bodhisattvas polluelos: la compasión en donde esperamos proteger del dolor a los seres vivos.

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སླིང་ཇི་ལ་ཡང་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ།

BYANG CHUB SEMS DPA'I RGYUD KYI SNYING RJE LA YANG BSTOD PA YIN TE,

Nonetheless, they are as well words which praise the compassion in the heart of a bodhisattva.

Sin embargo, también hay palabras que alaban la compasión en el corazón del bodhisattva.

འགྲེལ་པར་སླིང་ཇི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱང་སེམས་སུ་

'GREL PAR SNYING RJE RGYUD LA LDAN PA'I GANG ZAG DE BYANG SEMS SU

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

GSUNGS PA'I PHYIR,

And this is true because the commentary refers to a person with compassion in their hearts as a bodhisattva.

Y esto es verdad porque, el comentario se refiera a una persona con compasión en su corazón, incluyendo a los bodhisattvas.

བསྟན་བཅོས་འདུག་པ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། མཚོད་བཟློད་དངོས་སུ་

BSTAN BCOS 'JUG PA RTZOM PA'I THOG MAR, MCHOD BRJOD DNGOS SU

མཛད་ནས། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་། སློན་

MDZAD NAS, RTZOM PAR DAM BCA' DNGOS SU MA MDZAD KYANG, SKYON

མིད་དེ

MED DE

Now the author of *Entering the Middle Way* does, at the very beginning of the text, make an explicit offering of praise; but he does not make any explicit pledge to compose the work. There is though no problem here.

Ahora, el autor de *Entrando al Camino Medio*, realiza al principio del texto un ofrecimiento de alabanzas; pero no hace ninguna mención especial del porque compuso el texto. Sin embargo no hay problema.

རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་གཉིས་ལས་མཚོན་བཞེད་

RTZA BA SHES RAB DANG, RIGS PA DRUG CU PA GNYIS LAS MCHOD BRJOD

དངོས་སུ་མཛད་ནས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་ལྟ་

DNGOS SU MDZAD NAS RTZOM PAR DAM BCA' DNGOS SU MA MDZAD PA LTA

བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

BU YIN PA'I PHYIR,

And that's true because it's just the same as with two other works—the *Root Text on Wisdom* and the *Sixty Verses on Reasoning*—where the author also explicitly makes an offering of praise, but does not explicitly make a pledge to compose the work.

Y eso es verdad porque, es lo mismo que en los otros dos trabajos, el *Texto Raíz Sobre Sabiduría y Los Sesenta Versos Sobre Razonamiento*, en donde el autor explícitamente hace una ofrenda de alabanzas, pero no hace una mención explícita sobre el porque de la realización del texto.

རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མཛད་ནས་མཚོན་བཞེད་དངོས་སུ་མ་

RTZOM PAR DAM BCA' DNGOS SU MDZAD NAS MCHOD BRJOD DNGOS SU MA

མཛད་པ་ཡང་ཡོད་དེ།

MDZAD PA YANG YOD DE,

There are as well cases where an author explicitly makes the pledge to compose the work, but then makes no explicit offering of praise.

También existen casos en donde el autor explícitamente hace mención del porque compone el texto, pero no realiza ofrendas explicitas de alabanza.

དབུ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

DBU MA SHES PA'I SPRING YIG LTA BU YIN PA'I PHYIR,

And this is true because the *Letter to a Friend* on the middle way is just such an example.

Y esto es verdad porque, el texto *Carta a un Amigo* sobre el camino medio es uno de esos ejemplos.

བསྟན་བཅོས་འཇུག་པ་རྩོམ་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་།

BSTAN BCOS 'JUG PA RTZOM PA'I DAM BCA' DNGOS SU MA MDZAD KYANG,

རྩོམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

RTZOM PA'I DAM BCA' MDZAD PA YIN TE,

Now even though the author of *Entering the Middle Way* doesn't explicitly make any pledge to compose the work, he does certainly *make* a pledge to compose the work.

Ahora, aunque el autor de *Entrando al Camino Medio* explícitamente no hace ninguna mención del porque compone el texto, ciertamente hace una mención del compromiso de componer el texto.

བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་

BSTAN BCOS 'DI RTZOM PA'I PHYIR DU SNYING RJE CHEN PO LA BSTOD

ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར།

PHYAG MDZAD PA'I PHYIR,

And this is true because the very reason that he makes his praise and obeisance to great compassion is in order to compose this great commentary.

Y esto es verdad porque, la razón por la que hace esta alabanza y establece su homenaje y reverencia a la gran compasión, es para componer este gran comentario.

